

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1983. június 22. bel s z e r d a

sb0001 4 150 mtib1001

magyar érdekeltségű vegyesvállalatok, összeszerelő üzemek
külföldön /1. rész/

1983. június 22. - az export fokozására, kooperációk kiépítésére egyik kínálkozó lehetőség, hogy magyar vállalatok külföldi partnerekkel vegyesvállalatokat létesítsenek a közös érdekeltség alapján. a külkereskedelmi minisztérium értékelése szerint eddig még nem sok vállalat élt ezzel a lehetőséggel, bár a mai gazdasági körülmények, a nehéz értékesítési feltételek sem kedveznek az ilyenfajta piaci munkának. vegyesvállalatot, - akár kereskedelmi, termelő vagy szolgáltató feladatkörrel - csak ott érdemes létrehozni, ahol hosszabb távon is kilátás van az üzlet jövedelmezőségére.

az mti munkatársai több nagyvállalatnál érdeklődtek: megérte-e számukra a vegyesvállalat-alapítás, összeszerelő üzem építése, és terveznek-e újabbakat.

az egyesült izzónak több termelő üzeme van külföldön, részben közös tőkeérdekeltségűek. az egyik legsikeresebb vállalkozásuk a tungsrám austria. itt főleg lakások, kirakatok megvilágítására alkalmas ugynevezett vonalizzókat gyártanak. az üzem gyártmányválasztéka rendszeresen bővül, s ma már a legkelendőbb cikkük a tükrös diszkólámpa. az izzó néhány évvel ezelőtt amerikai partnerével is elhatározta vegyesvállalat alapítását. a tungsrám action new jersey államban létesült, s jelenleg már három komplett gépsoron gyártják a normál lámpákat. valamennyi technológiai sort a

budapesti gyárból szállították az usa-ba. ebben az évben új, százszor száz méteres üzemcsarnokkal bővül a gyár, ami lehetővé teszi számos speciális fényforrás sorozatgyártását. az izzó vezetői szerint ha ezek a gyárak nem épültek volna fel külföldön, nehezen maradhattak volna versenyben, hiszen az amúgy olcsó lámpákat nagymértékben megdrágítja a költséges szállítás.

a medicor műveknek kifejezetten termelő vegyesvállalata braziliában működik. a vállalat az alig egy éve alapított gyár segítségével azt akarja elérni, hogy termékeivel - hosszabb távon - egész dél-amerikát meghódítsa. a kezdeti sikerek biztatóak. a brazil üzemben a medicor által kifejlesztett ekg-készülékeket, elektrokardiográfokat gyártanak. a medicornak ezenkívül több más vegyesvállalata is van, például az nszk-ban kettő is, amelyek kereskedelmi tevékenységet folytatnak. hasonló céllal hozták létre a nigériai, az ausztriai, az uruguay-i, a perui és usa-beli vegyesvállalatokat. ezek egy része szervizmunkákat is ellát.
/folyt. köv./

sz-pf/ka/sa sl bam sn
00.10 220683 2451

-.-

sb0002 4 150 mtib1002

magyar érdekeltségű ... /2. rész/

az ikarus főleg összeszerelő üzemek létesítésére vállalkozott kubában, irakban, mozambikban és angolában. többségük kellően jövedelmező is, bár időnként fizetési és szállítási gondok is felmerülnek. a magyar autóbuszgyár legnagyobb külföldi összeszerelő üzeme bagdadban van, ahol évi ezer buszt készítenek. rövidesen elkészül egy új gyártócsarnok, ahol újabb ikarus busztípust szerelnek majd össze. kubában, egy már meglévő üzemet alakítottak át a magyar szakemberek, s jelenleg évente 600-700 autóbusz gördül le a futószalagokról. angolában egy korábbi tehergépkocsi gyártó üzemot korszerűsítettek, átalakítottak, s itt évente 300-400 buszt bocsátanak ki. mozambikban az ikarus-üzem nemrég készült el, a termelés most indult, s 1983-ra ötven autóbusz előállítását tervezik. a napokban írtak alá hosszútávú megállapodást kanadával. ez a szerződés is lehetőséget teremt helyi összeszerelő bázis építésére.

a medimpex gyógyszerkereskedelmi közös vállalat tavaly alapította meg vegyesvállalatát angliában azzal, hogy megvásárolta a champion helyi céget, amely eddig képviselte a magyar gyógyszerkereskedelmet az angol piacon. a medimpex uk. angliai

vállalat már számottevő mennyiségben importál magyarország számára gyógyszer-alapanyagokat és készítményeket, és ezzel nagymértékben segíti a hazai gyógyszergyártók ellátását. a vegyesvállalat saját számlára vásárol, raktároz és hálózatán keresztül értékesít is különféle gyógyszereket, készítményeket. ily módon tavaly már 3.5 millió dolláros forgalmat bonyolított le. /mti/

sz-pf/ka/sa sl bam sn
00.11 220683 1606

-.-

sb0003 4 130 mtib1003

fakultáció az általános iskolában /1. rész/

1983. június 22. - a művelődési minisztérium döntése nyomán az általános iskolákban - ahol a feltételek megvannak - az összóraszám növekedése nélkül bevezetik a fakultatív foglalkozásokat. az 1984/85-ös tanévben a hetedik osztályos tanulóknak, az azt követő tanévben pedig már a nyolcadikosok is részt vesznek az ilyen „órákon”, - ha az iskola azokat bevezeti. az általános iskolai fakultáció a hetedik osztálytól a középiskola második osztályának végéig terjedő pályorientációs szakasz szerves része. bevezetését indokolja a 12-13 évesek speciális érdeklődésének fokozatos kibontakozása és az, hogy a tanulók nyolcadik osztályban pályai- illetve iskolatípus-választásra kényszerülnek. az általános iskolai fakultáció az oktatás ideje alatt teremt lehetőséget a gyermekeknek az érdeklődésüknek megfelelő foglalkozásokon való részvételre, ahol kipróbálhatják képességeiket, erősíthetik önismeretüket, fejleszthetik személyiségüket. 1974 óta, 39 általános iskolában - kísérleti jelleggel - már van fakultáció.

az országos pedagógiai intézet /opi/ szakemberei által kidolgozott alapelvek szerint fakultatív foglalkozásokat azokban a tanulócsoportokban lehet indítani, amelyekben nem szakosított tanterv szerinti oktatás folyik, és ahol nem tanítanak valamilyen rendkívüli tárgyat.

a fakultáció nem egy-egy tantárgy „meghosszabbítását”, jelenti. a központi keretprogramok - amelyek utmutatóinak, munkafüzetekének, feladatlapjainak egy része most készül - a gyakorlati-technikai, a természettudományi, a társadalomtudományi, a komplex esztétikai, az alkalmazott matematikai, az anyanyelvi és az idegennyelvi fakultációs foglalkozásokhoz kívánnak segítséget nyújtani. ennek megfelelően integráltak a programok: például fakultációs foglalkozás tárgya lehet a „munka világa”, amelyhez a történelmi, földrajzi és foglalkozási ismeretek jól kapcsolódhatnak. az anyanyelvi

fakultáció pedig a kommunikáció felé nyithat; a második idegen nyelv felvétele - amelyhez már kidolgozták az angol, francia, német, eszperantó és latin programokat - a középiskolai nyelvtanulás jó előkészítője lehet, sőt a latin fakultáció az egészségügyi és jogi pályára készülőknek is segítheti. /folyt. köv./

és/er/kö sn
00.11 220683 2260

--

sb0004 4 130 mtib1004

fakultáció az általános iskolában /2. rész/

a központilag jóváhagyott fakultációs témakörökön belül az iskolák is kidolgozhatnak programokat, amelyeket a helyi tanács művelődésügyi osztálya hagy jóvá. ám mielőtt akár a központilag, akár a helyileg kidolgozott fakultációs foglalkozások bevezetéséről dönt az iskola, ajánlatos a lehetőségekről tájékoztatni a szülőket és a diákokat, valamint a foglalkozások vezetésére vállalkozó pedagógusokat, hogy a közös érdeklődésre számotartó „tárgyak”, kerülhessenek bevezetésre.

a fakultatív foglalkozások koncepciótervezetét és alapelveit 22 általános iskola tantestülete vitatta meg. a pedagógusok érthető aggodalommal szölktek a fakultatív foglalkozások bevezetésének várható nehézségeiről: a tanárok nincsenek felkészülve a központi programokban tervezett integrált jellegű, komplex fakultatív tárgyak tanítására. ahogyan mondták: az ilyen foglalkozások vezetéséhez „univerzális tanárra”, lenne szükség, a felsőoktatás pedig egyáltalán nem ilyeneket képez. javasolták, hogy nálunk is alkalmazni lehetne a - szakemberek elnevezése szerint - „team-tanítást”, amelyben egy-egy fakultatív foglalkozást több tanár vezet. a vita során felvetették, hogy az általános iskolai fakultáció csak akkor járhat sikerrel, ha a tanárokat, az iskolákat, a szülőket megfelelően felkészítik. felmerült: a demográfiai hullám tetőzése, az ötnapos tanítási hét, valamint a pedagógus- és tanteremhiány a jelenleginél is feszítettebbé teheti az iskola életét, s ezt a fakultáció bevezetése tovább fokozza. a problémák ismeretében az illetékesek hangsúlyozzák, hogy a fakultáció bevezetése az 1984/85-ös tanévben nem kötelező, csak lehetőség azoknak az általános iskoláknak, ahol a külső és a belső feltételek kedvezőek. /mti/

és/er/kö sn
00.12 220683 1784

--

sb0005 4 150 mtib1005

szinvonalasabb balatoni zöldség-gyümölcs ellátás

1983. június 22. - az üdülési fődényben mintegy félmillió, egyidejűleg ott tartózkodó nyaralóvendég és helybeli lakos zöldség-gyümölcs ellátása a feladat a balaton partján. az ország minden részéről érkeznek naponta friss áruval vagonok, teherautók, hogy a hozzávetőlegesen 1200 kereskedelmi egységnek biztosítsák az állandó utánpótlást. megfelelő választék várja a vásárlókat burgonyából, paradicsomból, paprikából, meggyből, őszibarackból és más terményekből. a kereskedelmi munka megkönnyítésére, a balatoni ellátás színvonalának emelésére a somogy megyei zöldségtől vállalat síófokon nagybani piacot alakított ki, ahol mezőgazdasági üzemek, szövetkezetek, társulások és kiskerttulajdonosok értékesíthetik termékeiket a viszonteladók számára.

a nagybani piac felállítását az indokolja, hogy bár a vállalati önállóság a rugalmasabbá vált zöldség-gyümölcskereskedelemben a tóparton is érezteti hatását, még mindig gyakori, hogy a termelő és kereskedő találkozása nem eléggé tervszerű, folyamatos, ez pedig nem ritkán az áru „altatását”, felesleges utaztatását vonja maga után. ennek végül is a vevő látja kárát - hiszen kevésbé friss terményhez jut, s a felesleges szállítási költségeket is neki kell megfizetnie. a nagybani piac viszont megbízható és állandó beszerzési forrása a kereskedőknek, s a termelő is egyszerűbben tud adni árúján.

az adás-vétel könnyítésére az új piacon hasznos szolgáltatásokat nyújt a vállalat. tárgoncákat kölcsönöz, telex- és telefonösszeköttetést biztosít, hűtőtárolójában megőrzi az árut, s lehetőséget teremt a termékek bizományosi átvételére, értékesítésére is.

a síófoki ipartelepi uton kialakított új piac hétfőn, szerdán és pénteken tart nyitva délután 3 órától este fél 10-ig. a tervek szerint a forgalom növekedésével arányosan a nyitvatartási időt is meghosszabbítják. /mti/

kg/kö/jf/mz sn
00.12 220683 1914

--

sb0006 4 160 mtib1006

nyári szabadidős programok a gyermekeknek /1. rész/

1983. június 22. - jelentős szerepet vállalnak a főváros művelődési otthonai a gyermekek vakációjának kellemes és hasznos eltöltéséhez szükséges feltételek megteremtésében. minden intézmény arra törekszik, hogy minél tartalmasabb, színvonalasabb rendezvények fogadják a több tízezer iskolást.

a budapesti művelődési központban ebben az évben is megszervezik az általános iskolák alsó tagozatos tanulói számára a művelődési tábort, amely a „kulturális napközi”, szerepét tölti be. az egésznapos programokon a gyermekek a legkülönbözőbb foglalkozásokon vesznek részt: a pantomimtól a képzőművészetig számos művészeti ágban gyarapíthatják ismereteiket. akik kedvet kapnak arra, hogy a vakáció elmúltával is folytassák a megkedvelt munkát, azok ősztől a művelődési központ valamelyik szakkörében dolgozhatnak. a felsőtagozatosok számára a budapesti történeti múzeum közreműködésével szerveznek programot, a cél a magyar középkor kulturális és művészeti emlékeinek megismerése. a középiskolások heténypuuztán régészeti táborban segítik a szakemberek feltáró munkáját. mások dombóvárban, olvasótáborban tölthetik el vakációjuk egy részét. a budapesti művelődési központ még a tanév befejezése előtt megküldte az általános és középiskolák pedagógusainak, valamint a nyári napközistáborok vezetőihez azoknak az előadóknak, szakkör- és foglalkozásvezetőknek a névsorát, akik hasznosan működhetnek közre a szabadidő jó eltöltésében. a nyár folyamán a budai ifjusági parkban központi ügyeletet tartanak, és a park munkatársai minden érdeklődőnek segítenek a különféle rendezvények előkészítésében és megszervezésében.

a közelmúltban felavatott almássy-téri szabadidőközpont is számos gyermekprogrammal gazdagítja nyári kulturális ajánlatát. szombat és vasárnap délelőttönként játékmatinén várják a vendégeket, a foglalkozásokat a képző- és iparművészeti szakközépiskola diákjai vezetik, s az elkészült játékokat a gyermekek hazavihetik. várhatóan nagy sikere lesz a „játékos delfinek”, elnevezésű programnak: a művelődési házban uszoda is van, s július 4-től kezdve, háromszor kéthetes turnusokban intenzív uszásoktatás kezdődik. délelőttönként az egyik kerületi sportegyesület oktatói foglalkoznak a gyermekekkel, akik délutánonként különböző kulturális rendezvényeken vehetnek részt. /folyt. köv./

di/mi/kö sn
00.13 220683 2384

-.-

sb0007 4 160 mtib1007

nyári szabadidős programok a gyermekeknek /2. rész/

több mint kétszáz különböző eseményt szervezett 1983 nyarára a kőbányai pataky művelődési központ, egyebek közt két tábort a 8-13 éves koru gyermekek számára. a zenei és az idegennyelvű táborban négy turnusban vehetnek részt a gyerekek, reggel 8-tól este 5-ig találva ott elfoglaltságot. a maglódi uti napközis táborban szórakoztató műsorokat rendeznek, továbbá fotótanfolyamot indítanak, s megtanítják a szöveg és a fonás alapelemeit is. egész nyáron nyitva tart a cserkesz, a harmat és a kereszturi uti általános iskola, ahol sport- és játékos vetélkedőket tartanak. a bánya utcai tanuszodában, júliusban naponta 9-től 13 óráig fürödhetnek a kőbányai gyermekek.

a felsoroltakon kívül természetesen minden budapesti művelődési ház szervez szünidei rendezvényeket. a hagyományoknak megfelelően indítja a marczipányi téri művelődési ház a nyári nyelvi táborokat, az angyalföldi józsef attila művelődési központ pedig a különböző képzőművészeti szaktáborok gazdája. a művelődési házak többségében nyári ügyelet működik, s a népművelők készségesen segítenek a szülőknek és a pedagógusoknak a nyári programok kiválasztásában.

/mti/
di/mi/kö sn
00.14 220683 1212

-.-

sb0008 4 150 mtib1008

szedd és vidd!

1983. június 22. - olcsón juthat gyümölcshöz bárki, aki enged a pécsi állami gazdaság „szedd és vidd!”, hívásának, azaz vállalkozik arra, hogy maga szedi le a fáról a termést saját magának. a városellátó nagyüzem ötféle gyümölcsöt kínál sajátkezű szedésre: elsőként - ezekben a napokban - a meggyet, később azután kajszit, őszibarackot, szilvát és almát. a nyár és az ősz folyamán mindig kapható lesz tehát valamilyen friss gyümölcs a gazdaságban.

a helyszínen szedőlétrát és gyümölcsösládát is adnak, de akinek úgy tetszik, szedhet a kosarába, mérlegelés után fizeti és viheti az árut. s közben annyit ehet, amennyi belefér, az embereket nem mázsálják: a fa alatt elfogyasztott gyümölcs ingyen van. kirándulásnak sem rossz program egy-egy ilyen gyümölcsstura. az ültetvények pécs közelében vannak, könnyen és gyorsan elérhető helyeken, ahonnan - mellelleg - gyönyörű kilátás nyílik a mecsek

hegyvonulatára. a gazdaság kiváltképpen a nagycsaládosokat invitálja a „szedd és vidd!”, napokra, hiszen egy-egy hétvégén a gyerekek számára szükséges friss gyümölcs és a befőzésre szánt gyümölcs teljes mennyiségét begyűjthetik. jelenleg körülbelül egyharmadával olcsóbban juthatnak hozzá a meggyhez, mint a piacokon és a boltokban, s hasonló arányú lesz az árengedmény a többi gyümölcsből is.

a „szedd és vidd!”, akció előnyös a nagyüzemek is, hiszen minden kosárnyi leszedett és elvitt gyümölcs csökkenti a saját szedési, tárolási és szállítási költségeit, így megtérül a fogyasztóknak adott kedvezmény. az 54 hektár meggyes, a 32 hektár kajszis, a 128 hektár őszibarackos, a 100 hektár szilvás és a 70 hektár almás bő termést ígér. a gazdaság 5-6 millió kilogramm gyümölcsre számít az idén, ennek felét exportálják, a másik felét a lakosságnak kínálják. /mti/

igó/bné/sa kz sn
00.14 220683 1818

-.-

sb0009 4 150 mtib1009

fesztivál-nagydíjas magyar gyógyszerfilm

1983. június 22. - magyar siker született a szocialista országok várnai nemzetközi reklám- és külkereskedelmi filmfesztiválján a műszaki-tudományos ismertető filmek kategóriájában. a medimpex és a kőbányai gyógyszerárugyár tobanum című filmje nyerte el e kategória fesztivál-nagydíját. a mafilm propaganda filmstúdiójában szabó sipos tamás forgatókönyve alapján készült a film, amely a kardiológiai vizsgálatokban és kezeléseken alkalmazható újabb magyar gyógyszer, a tobanum nevű béta-receptor gátló készítmény hatását mutatja be. /mti/

sb/ka/bam/mz sn
00.15 220683 0610

-.-

sb0010 4 130 mtib1010

uttörő sportrendezvények

1983. június 22. - a magyar uttörők országos szövetsége a vakációra „időzített”, több sportrendezvényt értelmes, hasznos, egészséges programot kínálva a megnövekedett szabadidő kihasználására.

a xix. nyári uttörő-olimpia országos döntőjének június 26.-július 2. között debrecen ad otthont. mintegy 2600 pajtás méri össze tudását atlétikában, tornában, úszásban, kézilabdában, kosárlabdában, labdarugásban, röplabdában, tájékozódási futásban, s kajak-kenu versenyeken. külön versengenek az elsőségért a testnevelés-tagozatos osztályok tanulói. a nyitó ünnepséget június 26-án a városi sportcsarnokban, a zárórendezvényt pedig a dmvsz sportkombinátjában tartják, július 1-én.

a sakk uttörő-olimpia országos döntőjét a balatoni uttörővárosban, zánkán rendezik meg, július 2-10. között, a győztes 132 fiatal közül kerül majd ki. a sakkversenyek mellett természetesen az uttörőváros programjában is részt vesznek a versengő fiatalok.

a barátság nemzetközi négytusa verseny és konferencia eseményei július 11-29. között három helyszínen, budapesten, veszprémben és zánkán zajlanak. nyolc országból és hazánkból hetven fiú és hetven lány - az országos négytusa versenyeken győztes csapatok képviselői - veszprémben az egyetemi stadionban vetélkednek majd egymással. a konferencia július 15-én és 16-án ülészik veszprémben. mindkét program résztvevőinek gazdag szabadidős és kulturális programot szerveztek, amely budapest, veszprém és a balaton-felvidék bemutatása mellett alkalmat kínál arra, hogy a résztvevők találkozzanak a magyar pajtásokkal is. /mti/

i/km/mi/ag/mz sn
00.15 220683 1628

-.-

sb0011 4 150 mtib1011

uj gázüzem

1983. június 22. - megoldódott a nagykörű, fegyvernek, kisujszállítás térségében feltárt alacsony fűtőértékű gáz hasznosításának gondja. a nagyalföldi kőolaj- és földgáztermelő vállalat e célra épített és felszerelt kisujszállási üzeme összegyűjti, s a megfelelő dúsítás után a tiszai hőerőműbe továbbítja a környék kutjaiból felszínre hozott alacsony fűtőértékű gázt. a 80 kilométer hosszú vezetéken szállított gáz lehetővé tette az erőműben az olajtüzelés felszámolását, s ezzel évi 200.000 tonna drága fűtőolaj megtakarítását. /mti/

end/kö kz sn
00.16 220683 0574

--

sb0012 4 150 mtib1012 /közönségszolgálat/

diabetikus tonik

1983. június 22. - diabetikus tonik gyártását, palackozását kezdték meg balfon, a győr-sopron megyei szikviz- és üdítőitalgyártó üzemben. értékét természetes alapanyagai - az ásványvíz és a gyógynövény kivonatok adják. ennek még kesernyés ízét sem kinin adagolásával érik el. cukrot sem tartalmaz, ezért elsősorban a cukorbetegnek és azoknak szánják, akiknek tartózkodniuk kell a sok kalóriától. az új üdítőital egyliteres palackokban kerül az üzletbe. a győr-sopron megyei vállalatnak már ez a negyedik diabetikus üdítőitala. /mti/

cser/mné/kö kz sn
00.17 220683 0588

--

sb0013 4 150 mtib1013 /közönségszolgálat/

napgyöngye

1983. június 22. - rég ismert és közkedvelt csemege korszerűsített változatával jelentkezett a piacon a heves megyei gabonaforgalmi és malomipari vállalat. héjától megtisztított, pörkölt napraforgómagot szállít kétféle izesítéssel a kereskedelemnek. a napgyöngye néven forgalomba kerülő hántolt, izesített „szotyit”, árulják diszes dobozban is, de - mint azt már rég megszoktuk - zacskóban is. az újdonságot egy régi, e célra átalakított vámosgyörki malomban készítik. /mti/

kov/kö kz sn
00.17 220683 0516

--

sb0014 4 160 mtib1014

elsősegélynyújtó házfelügyelők

1983. június 22. - a nyiregyházi ingatlankezelő és szolgáltató vállalat 23 házfelügyelője elvégezte a megyei és a vállalati vöröskereszt szervezet számukra közösen szervezett 60 órás tanfolyamát, és sikeresen levizsgázott a tananyagból.

az oktatás költségeit a vállalat fizette, az előadókat a vöröskereszt megyei szervezete biztosította. a vizsga próbafeltételei között sok egyéb mellett beteggondozás, inzulin-injekció beadása, baleseti elsősegélynyújtás és vérnyomás-mérés szerepelt. az okleveles elsősegélynyújtó házfelügyelők ezentul eredményesen segídezhetnek a házukban élő idős emberek gondozásában, s az arra rászorulóknak gyors és szakszerű ellátásában. az ikszv brigádjai vállalták, hogy „elsősegélynyújtó-hely”, feliratu táblákat helyeznek el azoknak a házaknak a falára, amelyekben a vöröskeresztes vizsgát tett házfelügyelők tevékenykednek; a vöröskereszt pedig valamennyiőjüket ellátja kötözőanyagokkal és speciális elsősegélynyújtó táskával. /mti/

kaL/umné/kz/mz sn
00.18 220683 1035

--

sb0015 4 150 mtib1015

fácán-óvodák

1983. június 22. - több mint 200.000 fácáncsibe látott napvilágot az idén a csongrád megyei vadásztársaságok keltetőiben és a mavosz árpádhalmi telepén. az apró szárnyasokat zárt területen, de természetes környezetben nevelik. az e célt szolgáló fácán-óvodákat általában erdők szélén, az időjárás viszontagságaitól viszonylag védett helyeken rendezték be. másfél-két hónapig vigyáznak itt rájuk. amikor annyira megerősödnek, hogy önálló életre képesek és repülni is jól tudnak, szabadon eresztik őket. néhány hónapig azonban még ezt követően is figyelemmel kísérik a fejlődésüket, s ha szükséges gondoskodnak az ellátásukról. megkönnyíti ezt az, hogy a fácánok ragaszkodnak a környezetükhöz. általában öt-hat kilométeres körzetben mozognak, felnövekedve sem vándorolnak el. /mti/

tób/kz/mz sn
00.18 220683 0822

-.-

sb0016 4 170 mtib1016

megnyilt a kishortobágyi csárda

1983. június 22. - ismét vendégeket fogad, étellel, itallal várja a látogatókat a balmazújváros-tiszacsegei ut mellett eredeti állapotában helyre állított kishortobágyi csárda. a 18-19. század fordulóján provinciális barokk stílusban épült csárdában csaknem négy évtizeddel ezelőtt mértek utóljára italt. időközben volt raktár, tejbegyűjtő állomás, termény-átvevőhely. rekonstrukcióját a hortobágyi nemzeti park anyagi támogatásával, szakembereinek irányításával végezték el, a régi hortobágyi csárdák felújítására készített program részeként. ezt megelőzően a meggyes, a patkós, a kadorcs, a kaparó csárda kapta vissza eredeti rendeltetését. /mti/

szü/kz/mz sn
00.19 220683 0710

-.-

sb0017 4 160 mtib1017 /közönségszolgálat/

a iv. karmesterverseny győztesei a diósgyőri várban

1983. június 22. - három egymást követő hétfőn - július 4-én, 11-én és 18-án - a iv. budapesti karmesterverseny eg-egy győztese vezényli a miskolci szimfónikusok zenekarát a diósgyőri várban megtartandó koncerteken.

július 4-én robert houlihan ír karmester vezényletével berlioz, beethoven, és csajkovszkij, július 11-én oliver dohnányi csehszlovák karmester vezényletével dvorák, smetana és kodály, július 18-án pedig andreas weiss nszk-beli karmester vezényletével beethoven, dvorák és carl m. weber műveket tolmácsolnak a miskolci szimfónikusok. /mti/

bas/szn/kz/mz sn
00.19 220683 0646

-.-

sb0018 4 150 mtib1018

számítógépes folyamatirányítás a tiszai kőolajipari vállalatnál

1983. június 22. - a kőolajdesztilláció folyamatának számítógépes irányítására alkalmas eljárást vásárolt az országos kőolaj- és gázipari tröszt a leninvárosi tiszai kőolajipari vállalat számára az ndk-ban. a bevezetését szolgáló beruházás megkezdődött és a tervek szerint 1984 végére fejeződik be.

az új folyamatirányító rendszer két egységből áll. az első lefordítja a gép számára érthető matematikai nyelvre a desztillációs toronyban lejátszódó folyamatokat, jellemzi a minőséget és javaslatokat ad az optimális üzemmód beállítására. a második, az ugynevezett dinamikus egység, az elsőtől kapott adatok, javaslatok alapján elvégzi mindazokat a beavatkozásokat, amelyek szükségesek ahhoz, hogy egyenletes, az adott körülmények között lehető legjobb minőségű terméket nyerjenek. mindemellett jelentős mennyiségű energia- és munkaerő megtakarítására is mód lesz.

a mintegy 40 millió forintos beruházás a szakemberek számítása szerint mindössze egy esztendő alatt megtérül. a rendszerhez a központi fizikai kutató intézet adja a számítógépet, mellette részt vesz a kialakításában a vilati, a vegyész, az olajterv és az eljárást adó ndk-beli cég is. a közgazdászok előzetes számítása szerint a kőolajdesztilláció számítógépes irányítása évente mintegy 60 millió forintos gazdasági hasznot hoz a leninvárosi nagyüzemnek. /mti/

tre/kz/mné/zsu sn
09.36 220683 1437

--

sb0019 4 170 mtib1019

260 tonna éticsiga

1983. június 22. - befejezte az ideai csigafelvásárlást győr-sopron, vas, veszprém és zala megyére kiterjedő működési területén a körmendi fogyasztási szövetkezet. a most befejeződött idényben az átlagoshoz képest jó volt a csiga-termés: a négy megye gyűjtői együttesen mintegy 260 tonna éticsigát értékesítettek. az előírások szerint becsomagolt éticsigát svájcba, franciaországba, az nszk-ba, görög- és törökországba szállították. az idén első alkalommal nemcsak a máv, hanem a hungarocamion légkondicionált kocsijait is igénybe vették erre a célra. /mti/

Lér/kz/zsu sn
09.38 220683 0605

--

sb0020 4 170 mtib1020 /közönségszolgálat/

horgászverseny

1983. június 22. - június 25-26-án első alkalommal, a következőkben pedig minden évben horgászversenyt rendez egyik alapító tagja - paulik Mihály - emlékére a körösvidéki sporthorgászok egyesülete. az érdeklődőknek a csárdaszállási horgásztanyán kell gyülekezniük június 25-én, 10 órakor. ott ismertetik a versenyszabályokat és akkor jelölik ki a verseny színhelyét. a mérlegelés és az eredményhirdetés 26-án, vasárnap délelőtt történik meg. a versenyen bárki részt vehet, amennyiben tagja valamelyik horgász egyesületnek. /mti/

bty/kz/mné/zsu sn
09.44 220683 0578

--

sb0021 4 150 mtib1021 /közönségszolgálat/

kirándulóknak /1. rész/

1983. június 22. - a természetbarát szervezet turajánlatai és egyéb rendezvényei.

június 25., szombat:

angyalfüldi természetbarát és testedző egyesület: séta a hármashatárhegyen. találkozás 10 órakor a 65-ös busz szép völgyi uti végállomásán.

budapesti sportegyesület: tertvérhegy-csucshegy-őzvölgy-jegenye völgy-rózsika forrás-solymár. találkozás 8 órakor a hév árpád hidi állomásán.

budapesti elektromos se: pilisszentlászló-apátkuti völgy-visegrád. találkozás 7 órakor a battyhány téren.

csepel sc: látogatás a budakeszi vadaskertben. találkozás 7.30 órakor a hév boráros téri végállomásán.

ganz-mávag se: nagykovácsi-kutahegy-nagyszénás-antónia árok-pilisszentiván. találkozás 7 órakor a moszkva téren.

M
11

gázművek mte: nyílt tura a dunavölgyi főcsatorna mentén, taksony-főcsatorna-bugyi. találkozás 7.30 órakor a józsefvárosi pályaudvaron.

mirköz se: látogatás a madártani intézetben és az uránia csillagvizsgálóban. találkozás 13.30 órakor a moszkva téren.

óbudai petőfi se: kerékpártúra a tököli parkerdőbe. találkozás 9 órakor a dandár utca és a soroksári ut sarkán.

otp sk: római emlékek felkeresése óbudán. találkozás 9 órakor a 18-as busz árpád híd végállomásán.

tit természettudományi stúdió gombász szakkör: gombaszedő ismertető kirándulás pilisszentlászló környékén. találkozás 7.20 órakor a batthyány téren.

törekvés se: pilisszentlászló-papré-t-nagyvillám-visegrád. találkozás 7.15 órakor a batthyány téren.

székesfehérvári pénzügyintézetek vörös meteor se: család-tomposhegy-sági major-hurkavölgy-angelika forrás-sukoró. találkozás 8.15 órakor a székesfehérvári volán pályaudvaron.

junius 26., vasárnap:

angyal földi természetbarát és testedző egyesület: könnyű séta a budai hegyekben. találkozás 9 órakor a moszkva téren.

évm sc: verőcsmaros-csömöle völgy-kóspallag-márianosztra. találkozás 7.45 órakor a nyugati pályaudvaron.

gázművek mte: látogatás a planetáriumban. találkozás 14.30 órakor a népliget metró állomáson.

/folyt. köv./ er
09.56 220683 2146

M
11.2

--

sb0022 4 150 mtib1022 /közönségszolgálat/

kirándulóknak /2. rész/

kpvd sz vörös meteor te: könnyű sétatura a budakeszi vadaskertben. találkozás 8 órakor a moszkva téren.

gombaszedő tura a kamara-erdőben. találkozás 8 órakor a 41-es villamos budafok-forgalmitelep végállomásán.

mirköz se: gombászó tura a pilis hegységben, pomáz-középmajor-bundzsák-kyonác puszta-pomáz. találkozás 8 órakor a batthyány téren.

óbudai petőfi se: pilisszentlászló-apátkuti völgy-visegrád. találkozás 6.30 órakor a batthyány téren.

óbudai spartacus turista egyesület: dunaharaszti-ráckeve. találkozás 9 órakor a hév vágóhíd végállomásán.

orvosegyetem sc: tura a jó bor hazájában, oroszlány-kővölgy-nagybük-mór, a táv 25 kilométer. találkozás 6 órakor a déli pályaudvaron.

postás se: tatabánya-nyerges-szép ilonka kut-kapberek puszta-körtvélyes-szár. találkozás 6.45 órakor a déli pályaudvaron.

tipográfia testedző egyesület: dunaalmás-vajda julia siremlék-római ut-betlehemi erdészlak-szomód-tata. találkozás 5.35 órakor az óbudai máv állomáson.

gyermektúra a normafai gyermekjátszóterre és a ságvári ligetre. találkozás 9 órakor a fogaskerekű városmajori végállomásán.

vasas sc: alsógöd-szigetmonostor-alsógöd. találkozás 7.20 órakor a rákospalota-ujpest vasútállomáson.

barangolás a budai hegységben. találkozás 8 órakor a batthyány téren.

séta a budai hegységben. találkozás 9 órakor a moszkva téren.

székesfehérvári pénzügyintézetek vörös meteor se: aszófő-apáti templomrom-tihany-belső-tó-barátlakások-balatonfüred. találkozás 5.20 órakor a székesfehérvári máv pályaudvaron. /mti/

kf/er bam sn
09.56 220683 1620

M
11.2

--

sb0023 4 160 mtib1023 /közönségszolgálat/

békés-tarhosi zenei napok

1983. június 22. - június 25-én, szombaton megkezdődnek az idei békés-tarhosi zenei napok. az első este a debreceni mív szimfonikusok adnak hangversenyt a nagyhirű debreceni kodály kórus közreműködésével. ott kodály psalmus hungaricusát és ha:ndel judas maccabeus című oratóriumát hallja a közönség. az ezt követő szünet után a közelben lévő ligetes erdőbe sétálnak át, hogy ott, hangulathű környezetben hallgassák meg ha:ndel tüzijáték-szvitjét. a debreceni együtteseket gulyás györgy és szabó lászló vezényli, szólót énekel korondy györgy, az est rendezője pedig sik ferenc.

másnap, vasárnap békésen folytatódik a zenei napok műsora. az esti hangversenyen a református műemlék-templomban kodály: miserere, szép könyörgés, pange lingua, a budavári tőpdeum, valamint szokolay libellus ungaricus című műve hangzik el. az utóbbi ősbemutató lesz. szokolay sándor új műve régies kanátta bornemisza péter prédikációs írásaiból. a békési hangversenyen a debreceni filharmonikus zenekar és a kodály kórus, a békési gimnázium és az 1. sz. általános iskola egyesített énekkara, sirák péter orgonaművész, szólóénekesként pedig andor éva, farkas éva, korondy györgy, németh gábor és kenesey gábor lép fel. /mti/

sam/ke/zsu kz sn
10.02 220683 1263

--

sb0024 1 130 mtib1025

sulyos bányaszerencsétlenség márkushegyen

1983. június 22.- az oroszlanói szénbányák vállalat márkushegyi bányüzemének 107-es frontján szerdán hajnali 4.10 órakor - még nem tisztázott okból - robbanás történt. az eddigi jelentés szerint 35-en életüket veszítették, s többen megsebesültek. a bányamentők azonnal megkezdték, - s jelenleg is teljes erővel, nagy apparátussal folytatják - a mentési munkálatokat. a szerencsétlenség okának kiderítésére kormánybizottság alakult; irányításával a helyszínen a szakemberek megkezdték a vizsgálatokat. /mti/

ka/zsu pr
11.25 220683 0575

--

sb0025 4 150 mtib1026

a szakszervezetek országos tanácsának ülése /1. rész/

1983. június 22. - szerdán ülést tartott a szakszervezetek országos tanácsa, földvári aladár, a szot elnöke megemlékezett arról, hogy kedden prágában megkezdődött a béke-világtalálkozó, amelyen a magyar szakszervezetek is képviseltetik magukat, hogy kifejezzék népünk szilárd békeakarát. első napirendi pontként a testület megvitatta a szakszervezeti mozgalom ifjusági munkáját és továbbfejlesztésének feladatait.

sólyom ferenc, a szot titkára előadói beszédében rámutatott, hogy az ifjuság joggal várja el a szakszervezetektől érdekeinek képviselését, védelmét és számít arra a segítségre, amelyet a szakszervezetek a pályakezdéshez, a munkával összhangban álló bérezéshez, a közéletben és a munkahelyeken tapasztalható ellentmondások feloldásához nyújthatnak. ilyen ellentmondás például az, hogy a bérben nem mindig fejeződik ki a pályakezdő fiatalok képzettsége, továbbá nem kevés problémát okoz, hogy leszűkült a fizikai dolgozók kiváló képességű gyermekei továbbtanulásának lehetősége. nem mindegy, hogy hány munkás és paraszt gyermeke szerez olyan tudást és képesítést, amellyel alkalmassá válik társadalmi, gazdasági, kulturális életünk vezető posztjainak betöltésére. a szakszervezetek a pályaválasztást és a szakmunkásképzést is fokozottan kívánják segíteni. jobb feltételeket igyekeznek teremteni ahhoz, hogy az iskolából kilépők lehetőleg szakmájukban, vagy ahhoz közelálló területen helyezkedhessenek el. szükséges tehát, hogy a felvilágosító és pályairányító munkában a népgazdaság munkakerő-szükségletével összhangban segítsék a tanulók és szüleik eligazodását már akkor, amikor a továbbtanulási lehetőségek között választanak. figyelembe kell venni azt is, hogy külső gazdasági kényszerek hatására a szakmaváltoztatás is szükségessé válhat. ezért a szakszervezetek szorgalmazzák, hogy a képzési rendszerek valamennyi főbb szakmában, szakmacsoportban egészüljenek ki átképzési mechanizmusokkal.

a továbbiakban arról szólt, hogy a dolgozó fiatalok valamennyi rétegére nagyobb gondot kell fordítaniuk a szakszervezeteknek, vagyis a szakmunkásokon kívül a segéd- és betanított munkásokra is, akiknek társadalmi hátrányuk miatt a legtöbb támogatásra van szükségük. amikor pedig a fiatal értelmiség gondjairól van szó, ez nem korlátozódhat a humán értelmiségre, hiszen a műszaki és agrár értelmiség alkotja a diplomások legnagyobb csoportját. hasonlóképpen nagyobb figyelmet igényelnek az arányaikban növekvő alkalmazotti rétegek élet- és munkakörülményei is. /folyt. köv./

sl/mi

11.35 220683 2574

12.15

--

sb0026 4 150 mtib1027

a szakszervezetek országos tanácsának ülése /2. rész/

nevelési kérdésekről szólva a szot titkára elmondta, hogy az ifjúság gondolkodás- és magatartásmódja alapvetően pozitív. az általánosan megfelelő kép azonban nem feleltetheti, hogy az ifjúság egy részénél politikai közömbösség, a társadalmi és tömegszervezetek munkájától való elfordulás tapasztalható. ennek okai sokrétűek. számos kérdés új módon merül fel. a valóság gyakran eltér a tanultaktól. még sok az üres, járat a szocialista demokrácia intézményrendszerében, s áttekinthetetlen a fiatalok számára a tulszabályozott, gyakran bürokratikus társadalmi, gazdasági élet. mindez tudati zavarokat okoz. hiba volna elzárkóznunk a fiatalok kérdéseinek megválaszolására. el kell fogadnunk jogukat a bírálatra, s azt, hogy esetenként számunkra szokatlanul reagálnak a társadalmi valóság ellentmondásaira. tudomásul kell vennünk, hogy a fiatalok különösen érzékenyek a szavak és a tettek egységére. az ifjúság tudatának alakítása elsősorban életfeltételeiken, a társadalmi termelésbe való bekapcsolódásuk körülményein, továbbá azon múlik, hogy milyen lehetőségeket teremtünk számukra ahhoz, hogy részt vegyenek a közügyek intézésében.

az ifjúság iránti megértést, a fiatalok segítségét követelmények támasztásával kell összekapcsolni - mondotta sólyom ferenc. lehet és kell igényelni a fiataloktól, hogy hatékonyan vegyenek részt szocialista építőmunkánkban, mindenkitől meg kell követelnünk a rendet, a fegyelmet, a kötelességteljesítést és azt, hogy teljesítse a társadalmi együttélés és az emberi kapcsolatok normáit. a nevelőmunkának is hozzá kell járulnia ahhoz, hogy mindenki felismerje: a mi rendszerünkben az egyén érvényesülése és jövője attól függ, hogyan él és dolgozik, mit tesz a közösség asztalára - mondotta a szot titkára. /folyt. köv./

sl/mi/bam/zsu pr
11.39 220683 1845

W 12 15

--

sb0027 4 150 mtib1029

megindultak a „háztáji kombájnok”, csongrádban

1983. június 22. - csongrád megye nagyterjedésű duna-tisza közti homokvidékén a szövetkezeti gazdák háztáji földjeiket nagyrészt őszi árpa és rozs termelésével hasznosítják. e kalászosok betakarításában messzemenően segítik tagjaikat a tsz-ek és a szakszövetkezetek, a közös táblákon a nagyobb teljesítményű kombájnok aratnak, a háztájiban pedig a keskenyebb vágószélességű, a dűlőutakon könnyebben eljáró régebbi típusú aratógépek dolgoznak.

a háztáji területek termésének gépesített betakarítása előnyös a gazdaságoknak is, részint mert kihasználják teljes gépállományukat, részint mert így a tagoknak jut idejük a közösen, a nagyüzemi gyümölcsösökben teljes napot dolgozni. ez a táj ugyanis az ország legnagyobb őszibaracktermő vidéke, ahol ilyenkor minden dolgozó kéz aranyat ér.

szerdán szatymaz, forráskút, üllés, mórhalom, ruzsa, zákányszék, bordány, csengele községek határában mintegy ötven kombájn irányítottak a háztáji földekre, ahol három-négy nap alatt learatják a kisparcellák kalászos gabona termését. /mti/

tób/az/zsu pr
11.44 220683 1119

--

sb0028 4 180 mtib1031

felhőszakadás győrről - áramzavarok északdunántúlon

1983. június 22. - felhőszakadás volt szerdára virradó éjszaka győrről és a város környékén. rövid idő alatt 45-50 milliméter csapadék zúdult le. sok pincét és alacsonyabban fekvő területet borított el a víz. a felhőszakadást erős villámlások kísérték. több helyütt áramzavarok keletkeztek. a 20, 30 és 35 kilovoltos villamos távvezetékek északdunántúli néhány körzetében megsérültek. vezetékszakadások történtek bábolna, esztergom, vác, dorog, sümeg, ikervár, inota térségében. ezeket az üzemzavarokat szerdán reggelre elhárították. /mti/

cser/ká/of/zsu ie
13.20 220683 0625

--

sb0029 4 150 mtib1032

az országgyűlés nyári ülészsaka elé /1.rész/

1983. június 21. - a magyar népköztársaság elnöki tanácsa alkotmányunk 22. paragrafusának 2. bekezdése alapján június 23-ra összehívta az országgyűlést. Legfelső törvényhozásunk napirendjén várhatóan két téma szerepel: a minisztertanács elnökének beszámolója a kormány munkájáról és további feladatairól; a magyar népköztársaság 1982. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat.

x x x

az alkotmány 39. paragrafusának 1. bekezdése kimondja: a minisztertanács felelős működéséért az országgyűlésnek, és tevékenységéről rendszeresen beszámolni köteles a törvényhozásnak. a testület számvetéséhez egyaránt alapul vette az mszmp központi bizottságának 1983. áprilisi határozatát, valamint társadalmi-gazdasági életünk jellemzőit, a kormányzati munkában szerzett tapasztalatokat. a miniszterelnöki expozé előreláthatóan az országgyűlés elé tárja azt is: miben látja a kormány az elkövetkező évek legfontosabb tennivalóit.

zárszámadásunk - vagyis a törvényjavaslat a népköztársaság tavalyi költségvetésének végrehajtásáról - az ülészsakat megelőző parlamenti bizottsági viták során számos elismerést kapott. ahogy a pénzügyminiszter a terv- és költségvetési bizottság ülésén megállapította: most, az értékeléskor jóval több volt az elismerő szó, mint 1981-ben - a költségvetés elfogadásakor -, amikor elsősorban aggodalmuknak adtak hangot a képviselők. nem véletlenül: az 1982. évi népgazdasági terv nehéz feladatok megoldását tűzte ki célul. így például a népgazdaság általános egyensúlyi helyzetének javítását, a külgazdasági eredmények megszilárdítását, külkereskedelmi mérlegünk pozíciójának fenntartását, az életszinvonal 1980-ra elért szintjének a megőrzését javasolta a terv. az állami költségvetés előirányzatai e feladatokhoz igazodtak.

országunk elmúlt évi fejlődése - az irányító szervek és a vállalatok együttes erőfeszítéseinek eredményeként - összességében megfelelt a terv fő céljainak. megőriztük fizetőképességünket, a gazdaság külső egyensúlyviszonyai javultak. a konvertibilis elszámolású külkereskedelmi mérleg javulását a belső piaci egyensúly megőrzése mellett, a kereslet-kínálat különösebb feszültségei nélkül sikerült megvalósítani. a nemzeti jövedelem nőtt, a belföldi felhasználás csökkent. társadalmi méretekben sikerült megőrizni az elért életszinvonalat; a lakosság fogyasztása - ha csak szerény mértékben is - bővült. /folyt./ ag/zsu

13.23 220683 2454

-.-

sb0030 4 150 mtib1033

az országgyűlés nyári .../2.rész/

a bizottsági üléseken nemcsak elismerő szavak hangzottak el: jónéhány gondról is beszámoltak a képviselők. a csaknem félszáz felszólaló - egyebek között - szóvá tette egyes egészségügyi alapanyagok hiányát; a mezőgazdasági gépkatrész-ellátás akadozását; a beruházási kereslet-kínálat egyensúlyának időnkénti „billenéseit”; a munkaerőnek, illetve megfelelő irányu mozgásának hiányát. figyelmeztettek a középiskolákat rövidesen elérő demográfiai hullám „fogadásának”, feladatai „a nagyobb tanácsi önállóság szükségességére és számtalan egyéb, olykor helyi, ám leggyakrabban országos jelentőségű teendőkre.

abban azonban valamennyi képviselő - és a vitákban javaslataikra válaszoló illetékes vezető - egyetértett: népgazdaságunk tavalyi fejlődésében, az állami költségvetés végrehajtásában bekövetkezett kedvező változásokat tovább kell erősíteni. az 1983-ra kitűzött fő gazdaságpolitikai célok teljesülését számos intézkedés alapozza meg; ezeknek az intézkedéseknek következetes végrehajtása mindenkitől fegyelmezett, felelősségteljes munkát kíván, ez hozhatja meg a várt eredményeket. /mti/

ag/zsu ie
13.26 220683 1161

-.-

sb0031 4 160 mtib1034

postaforgalmi szakközépiskolások

1983. június 22. - szerdán szerezték meg érettségi bizonyítványukat szolnokon a vásárhelyi pál közgazdasági és postaforgalmi szakközépiskolában az első „postás”, osztály tanulói; képzésük a posta munkaerőgondjainak egyhítésére az 1979/80-as tanévben kezdődött meg kísérletképpen. a tanulók a négy év alatt megismerték a különböző küldemények felvételének módját, a postai berendezéseket, szaktantermekben sajátították el a pénz- és értékcikkkezelés teendőit és képessé váltak a távközlési forgalmi szolgálat ellátására is. leendő munkahelyükkel ismerkedve nyaranta egy hónapig szakmai gyakorlaton vettek részt megye postahivatalaiban.

M

a huszonhat fiatal többsége az érettségi megszerzése után a városi és községi postákon helyezkedett el, többen Győri Műszaki Főiskolára jelentkeztek továbbtanulásra. /mti/

laz/er/az/zsu ie
13.30 220683 0894

↓ közlekedési és látványközlés

-.-

sb0032 4 180 mtib1035

időjárásjelentés /1. rész/

1983. június 22. - a meteorológiai intézet jelenti szerdán délben:

mérsékelt derült idő

nyugat- és dél-európa nagy részén záporok és zivatarok fordulnak elő. meleg az idő azokon a területeken, a hőmérséklet délután eléri a 25, 30 fokot. ugyancsak meleg, de napos, száraz időt jelentenek a brit-szigetekről és a német-alföldről. a szovjetunió területét viszont igen hideg levegő árasztotta el, s a hideg léghullámok dél felé haladnak. a lengyel alföldön már jelentősen lehült az idő, de csapadék nem fordul elő. a kárpátok vidékén ugyanakkor a hidegfront záporokat és zivatarokat okozott. a front mozgása mindinkább délkeleti lesz, azaz hazánkat csak érinti és nem hoz erős lehülést.

kedden napközben országunkban változóan felhős idő volt. két, tizenkét órás napsütést mértek. a késő délutáni óráktól egyre erősebb záporok és zivatarok alakultak ki. ma reggelig a dunántul északi részén, a borsosnyó vidékén, a főváros környékén, valamint az alföldön elszórtan volt csapadék. a reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége a legtöbb helyen 5-15 mm között volt, de néhány erős zivatargócban ennél jóval több hullott. így például a főváros egyes részein, esztergomban és romhányban 30, győrben 45 és vács térségében 50 mm-t mértek. a hőmérséklet csúcstértéke kedden általában 23 és 29 fok között alakult. ma hajnalra 10, 18 fokig hült le a levegő. délelőtt több helyen fordult elő záporosó, néhol zivatar. a hőmérséklet 11 órára 17, 23 fok közé emelkedett.

budapest belterületén kedden a hőmérséklet napi középértéke 21,1 fok volt és ez 1,2 fokkal magasabb a százéves átlagnál.

ma 12 órakor budapesten 20 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1016 mbár, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 18 fok volt.

várható időjárás az ország területére csütörtök estig:

az ország északi, északkeleti részén többórás napsütésre, száraz időre lehet számítani. délen és nyugaton viszont csak lassan csökken a felhőzet. szerdán még többfelé, holnap már kevesebb helyen fordul elő zápor, zivatar.

az északi, északkeleti, majd délkeletire forduló szél főleg a tiszántulon időnként megerősödik. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 10 és 15 fok között alakul, de északkeleten néhány fokkal 10 fok alatt lesz.

a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 19 és 24 fok között várható.

/folyt. köv./ er
13.33 220683 2512

-.-

sb0033 4 130 mtib1036

doktor-avató ünnepség a sote-n

1983. június 22.- tiz gyógyszerészt és 73 fogorvost avattak doktorrá szerdán, a semmelweis orvostudományi egyetemen. az idén végzett fiatalok az egyetem tanácsának rendkívüli ülésén letették az esküt. esküjükhöz hiven - mondta utravalóként dr. szécsény andor rektor - gyógyszerészi, fogorvosi tevékenységükkel szolgálják beteg embertársaik gyógyulását, segítsék elő az egészségügyi ellátást. az ifju doktorok nevében dr. váradi zsuzsanna, dr. simon rita és dr. brehmel axel mondott köszönetet. /mti/

t me/ka/of/zsu ie
13.33 220683 0565

4

-.-

sb0034 4 180 mtib1037

időjárásjelentés /2. rész/

budapesten csütörtök reggelig csak lassan csökken a felhőzet és ismétlődő zápor főleg napközben még kialakul. az északkeleti szél időnként megélénkül. a késő esti hőmérséklet 17, a csütörtök hajnali 13 fok körül lesz.

a balatonnál az időnként megerősödő északi, északkeleti szelet zivatar idején viharos széllelkések kísérhetik, így a piros jelzés van érvényben.

jobbára erősen felhős lesz az ég és ismétlődő zápor, helyenként zivatar továbbra is előfordul.

a hőmérséklet csúcserőteke 23, a késő esti hőmérséklet 16 fok körül lesz. a tó 18 fokos marad.

a duna vizállása budapestnél 376 cm, a víz hőmérséklete 17,8 fok. /mti/ er
13.35 220683 0687

--

sb0035 4 130 mtib1038

balesetek

1983. június 22.- baranya megyében dunaszekcső belterületén menyhei jános 66 éves nyugdíjas, dunaszekcsői lakos kerékpárjával felborult és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a kerékpáros a lejtős úton figyelmen kívül közlekedett.

szegeden molnár gábor 21 éves gépkocsivezető, helyi lakos tehergépkocsival elütötte bánzski dezsőné 68 éves nyugdíjas, helyi lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított.

budapesten a xiii. kerületi frangepán utca és teve utca kereszteződésében szőke istván 55 éves gépkocsivezető, debreceni lakos pótkocsis teherautóval nem adott elsőbbséget és összeütközött a puliusz zoltán 24 éves betanított munkás, budapesti lakos vezette

segédmotoros kerékpárral. a baleset következtében a segédmotoroskerékpár vezetője a helyszínen meghalt. szőke istvánt a rendőrség őrizetbe vette, jogositványát bevonta és eljárást indított ellene. /mti/

ka/bc/mz ie

13.37 220683 1112

--

sb0036 4 130 mtib1039

weöres sándor kitüntetése

1983. június 22. - a magyar népköztársaság elnöki tanácsa weöres sándor kossuth-díjas költőnek, műfordítóknak kiemelkedő irodalmi munkássága elismeréseként, 70. születésnapja alkalmából a magyar népköztársaság zászlórendje kitüntetését adományozta.

a kitüntetést losonczy pál, az elnöki tanács elnöke szerdán adta át. a kitüntetés átadásánál jelen volt aczél györgy, az mszmp központi bizottságának titkára és korcsog andrás művelődési minisztériumi államtitkár. /mti/

zsu ie

13.37 220683 0522

--

sb0037 4 160 mtib1040

karinthy-gyűrű peterdi pálnak

1983. június 22. - a rádió kabaréműsoraiban nyújtott több éves kiemelkedő tevékenységéért idén peterdi pált jutalmazta a magyar rádió elnöksége a karinthy-gyűrűvel. a neves humorista évtizedek óta szerepel a rádió kabaréműsoraiban. egyike a legrégebbi szerzőknek, már 1947-ben szerepelt a színes szöftes című műsorban.

a díjat szerdán a rádió székházában hárs istván, a magyar rádió elnöke nyújtotta át. /mti/

ri/mi/of/ár/zsu ie

13.40 220683 0479

--

sb0038 4 130 mtib1042

ülést tartott a minisztertanács

1983. június 22. - a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács szerdai ülésén tájékoztatót hallgatott meg a bolgár párt- és állami küldöttség magyarországi hivatalos, baráti látogatásáról.

a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsának tájékoztatója alapján a kormány az általános fogyasztási és értékesítési, valamint a lakás- és takarékszövetkezetek működéséről tárgyalt. megállapította, hogy sokrétű tevékenységükkel gazdaság- és társadalompolitikai szempontból egyaránt elismerésre méltó szerepet töltenek be a falvak - különösen a kistelepülések - színvonalasabb ellátásában, jelentős mértékben hozzájárulnak az életkörülmények javításához. felkérte a szövetkezeteket és az érdekképviselői szerveket, hogy továbbra is fordítsanak kiemelt figyelmet a társadalompolitikai célokkal összhangban álló tevékenység fejlesztésére. a minisztertanács kötelezte a minisztériumok és országos hatáskörű szervek vezetőit, valamint a tanácsokat, hogy támogassák a fogyasztási szövetkezeteket.

az ülésen megtárgyalták és elfogdták a minisztertanács, a kormánybizottságok, valamint a központi népi ellenőrzési bizottság 1983. ii. félévi munkatervét.

a kormány végül rektori felmentésről, illetve megbízatásokról határozott. /mti/

sa ie
15.06 220683 1312

M

--

sb0039 1 150 mtib1043

az áfész-ek szerepe a falusi életkörülmények javításában
/1. rész/

1983. június 22. - falvainkban az életkörülmények az elmúlt évtizedekben aszerint fejlődtek, hogy milyenek voltak a termelés feltételei. de jelentős részük volt a szolgáltatások alakulásában a fogyasztási szövetkezeteknek is, amelyeknek kezdeményezései sokhelyütt lényegesen javították a falusi lakosság ellátását. e tevékenység további kiterjesztését szorgalmazza a minisztertanács szerdai ülésén megtárgyalt tájékoztató is.

a cél elsősorban az, hogy az eddig kevésbé dinamikusan fejlődött, illetve lemaradt településeken meggyorsuljon az életfeltételek javítása. különösen fontos ez a kistelepüléseken, amelyek értékes termelési kapacitásokkal rendelkeznek. a háztáji gazdaságok jelentős része éppen ezekben az apró falvakban alakult ki, s ha a létfeltételek javulnak, a ma még elvándorolni szándékozók jelentős része szívesen marad megszokott lakóhelyén.

az áfész-ek meghatározó szerepét jelzi a falusi élet feltételeinek alakításában, hogy elsősorban szolgáltatásokkal foglalkoznak, 13 ezer boltjuk, 6300 vendéglátó egységük működik, s a falvak összes kereskedelmi forgalmából 75 százalék a részesedésük. kétezer településen kizárólag az áfész kereskedelmi egységek gondoskodnak az alapellátásról. természetesen nemcsak kereskedelmi tevékenységet végeznek, az áfész-ek keretében 2500 szakcsoport tagjaként 180 ezer kistermelő tevékenykedik, tehát az ő munkájuk feltételeinek javításából is kiveszik részüket, ugyanakkor a termeléshez nélkülözhetetlen cikkekből is ellátják őket. az áfész-ek elősegíthetik a kistermelők megfelelő piaci informálását is.

visszatérve a falusi életfeltételek javítására, figyelmeztető, hogy a lakossági ellátásra hivatott áfész-boltok jelentős hányada ráfizetéssel működik. a gyér forgalom haszna nem fedezi a kiadásokat és az eladók jövedelme is alacsony. a veszteségek ellensúlyozására az áfész-ek központi támogatást kapnak, vagy a szövetkezet más egységei viselik a terheket. vannak kísérletek a boltok gazdaságosabb működtetésére, s egyúttal a jó színvonal javítására baranya és zala megyében mozgó ábc-buszokat indítottak, amelyek a nap meghatározott órájában érkeznek a kijelölt településekre, s a helybéliek így vásárolhatják meg a legfontosabb élelmiszereket, háztartási cikkeket. ez a megoldás a tapasztalatok szerint bevált, gazdaságos is, s az idén az áfész-ek újabb 15 „élelmiszerbuszt”, állítanak forgalomba. /folyt. köv./

bam/mi/mz

15.09 220683 2488

M

--

bel

- 30 -

1983.06.22.

sb0040 1 150 mtib1044

az áfész-ek szerepe a falusi életkörülmények javításában
/2. rész/

az áfész-ek tevékenysége tehát rendkívül sokrétű. nemcsak a bolti ellátásról, a kistermelés szervezéséről, a felvásárlásról kívánnak gondoskodni, részeseik az információcserének, a helyi pénzforgalomnak, sőt nem ritkán az ismeretterjesztésnek és számos más, a lakosság életkörülményeit befolyásoló tevékenységnek.

a minisztertanács fölkhivta a minisztériumok, az országos hatáskörű szervek és a tanácsok vezetőinek figyelmét, hogy sokoldalúan támogassák a fogyasztási szövetkezetek társadalmi és gazdasági tevékenységét. a szövetkezeteknek és érdekképviselői szerveiknek is az lesz a legfontosabb feladatuk, hogy munkájukkal az eddiginél jobban szolgálják a falvak település- és társadalmpolitikai céljainak megvalósítását. /mti/

kg/mi/bam/mz ie

15.11 220683 0841

--

sb0041 4 180 mtib1045 /közönségszolgálat/

a fővinform jelenti

1983. június 22. - a bkv értesíti az utazóközönséget, hogy június 23-ról 24-re virradó éjszaka 22.50 és 4.30 között autóbuszok bonyolítják le a forgalmat a 30-as és a 31-es villamosok helyett a vonal teljes hosszában, illetve a 31-es éjszakai villamosok vonalán a határ út - gubacsi uti kereszteződés és a ferenc körút között. ugyancsak autóbusz helyettesíti éjjel 1 és hajnali 4 óra között a 6-os éjszakai villamost a keleti károly utca és a moszkva tér között, illetve a 49-es éjszakai villamost a moszka tér és a déli pályaudvar között. /mti/

jk/ig bc ie

15.11 220683 0596

--

bel

- 31 -

1983.06.22.

sb0042 4 150 mtib1046

a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium közleménye

1983. június 22. - a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztériumban június 27-től rendkívüli aratási ügyeleti szolgálatot tartanak.

a mém ügyelete munkanapokon 7 órától 19 óráig, szombati napokon 7 órától 17 óráig, vasárnapokon pedig 7 órától 13 óráig áll a segítségnyújtást igénylő üzemek rendelkezésére. a minisztérium ügyelete közvetlenül a 311-571-es telefonszámon hívható. /mti/

kg/sa jf ie

15.12 220683 0475

--

sb0043 4 150 mtib1047

ipari szövetkezetek termékbemutatója szekszárdon

1983. június 22. - a belföldi árualap bővítését szolgáló iparcikkek és importot helyettesítő gyártmányok egész sorát mutatják be tolna megye ipari szövetkezetei a szerdán szekszárdon megnyitott kiállításukon, amelyet szerdán nyitottak a babits mihály megyei művelődési központban. iskolatáska, frottirtörülköző, tusolófüggöny, előszobai kisbutor, kerítésdrótfonat, fenyőlécekből készített bejárati ajtó, faipari marószerszám, gumicsizma és még sok egyéb áru látható a huszonhárom ipari szövetkezet termékbemutatóján, négy napig.

a tolna megyei ipari szövetkezetek termelése az idei év első felében igen sikeres: 1,3 milliárd forint értékű terméket állítottak elő, ez tíz százalékkal több, mint az elmúlt év azonos időszakában; termékeik jelentős része exportcikk. /mti/

15.14 220683 0835

4

--

sb0044 4 130 mtib1048

erdei ferenc nevét vette fel a szigetszentmiklósi iskola

1983. június 22. - erdei ferenc nevét vette fel szerdán megtartott tanévzáró ünnepségén a szigetszentmiklósi 3. számú általános iskola. a névadó oklevelet s. hegedüs lászló, a hazafias népfront országos tanácsának titkára adta át az iskola vezetőinek. erdei ferenc agrárközgazdász, író, politikus, a magyar falu kutatója 1938-tól élt egy ideig a dunamelléki nagyközségben. /mti/

vir/mné/ig az ie

15.14 220683 0471

--

sb0045 4 130 mtib1049

életmentő kitüntetése

1983. június 22. - életmentő emlékéremmel tüntették ki budapesten fekete dezső hivatásos katonatiszt, pusztavacsi lakost, aki április 30-án a dabasi járás területén lévő gyóni strandon kimentett a vízből egy négyéves fuldokló kislányt. a kitüntetést szerdán mondok pál, a pest megyei tanács elnöke adta át. /mti/

vir/mné/sa az ie

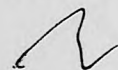
15.16 220683 0368

--

sb0046 4 150 mtib1050

megjelent a sárgabarack

1983. június 22. - szedik a korai kajszit a világhírű kiskunsági barackosokban, ahol becslések szerint jó közepes terméssel számolnak, a gyümölcs minősége azonban jobbnak ígérkezik a szokosnál: egyenletesebbek a szemek, s az elmúlt napok csapadékos

időjárásától telnek, duzzadnak a barackok. az igazi kajszit szüretére négy-öt nap múlva kerülhet sor, azután pedig a késői érésű rózsabarackot szedik. a mostani korai hazai piacokra, boltokba kerül, az édes magvu kajszival pedig kezdődik az export. /mti/

lász/bné/ig az ig

15.19 220683 0565

--

sb0047 4 150 mtib1051

aratják a köményt borsodban

1983. június 22. - a szokásosnál csaknem tíz nappal korábban, szerdán megkezdték a fűszerkömény aratását. a vetőmagtermeltető vállalat borsodban az idén hatszáz hektárra kötött termelési szerződést; a már hagyományos bodrogközi részek, cigánd, ricse mellett olyan vidékeken is termesztik a köményt, mint a tokajhegyaljai bodrogolaszi és az abauji részeken lévő fulókércs.

a kömény nagyüzemi termesztésére új agrotechnikai módszert dolgoztak ki. korábban ugynevezett takarónövénnyel, őszi árpával vetették, amely beárnyékolta, egyúttal pedig a megdőléstől védte a köményt, most tiszta tenyészetben vetették, s vegyszeres permetezéssel gyomtalanították. aratása is kézi kaszálás helyett kombájnokkal történik, így kevesebb az elpergés. a fűszernövény egy részét vetőmagnak exportálják. /mti/

kör/szn/sa az ie

15.22 220683 0857

--

sb0048 4 150 mtib1052

a tizezredik nagy teljesítményű csávázógép

1983. június 22. - a mezőgép debreceni gyárában elkészítették a tizezredik nagy teljesítményű csávázógépet, amit a szovjetunióba exportálnak. a debreceni gyárban négy esztendővel ezelőtt kezdődött meg a szuper-csávázó sorozat gyártása. a legtöbb gépet a szovjetunió vásárolta meg, de dolgoznak vele Bulgáriában és számos hazai gazdaságban is. a berendezés aprómagvak automatikus csávázására alkalmas önfelszedő és adagoló berendezéssel van ellátva, óránként 6-20 tonna szemestermény csávázására képes. /mti/

szü/sa az ie
15.25 220683 0580

--

sb0049 4 150 mtib1053 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1983. június 22. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása péntek reggelig:

ausztria:

általában kevés lesz a felhő, csapadék nem várható. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 21, 26, pénteken hajnalban 12, 17 fok között alakul.

csehszlovákia:

kevés felhő, száraz idő várható. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 20, 25, pénteken hajnalban 11, 16 fok között alakul.

szovjetunió:

tulnyomóan derült idő várható, csapadék nem lesz. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 18, 23, pénteken hajnalban 9, 14 fok között alakul.

románia:

A

időnként megnövekszik a felhőzet, néhány helyen még zápor előfordulhat. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 20, 25, pénteken hajnalban 11, 16 fok között alakul.

jugoszlávia:

tovább csökken a felhőzet, de egy-egy zápor még előfordulhat. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 20, 25, pénteken hajnalban 11, 16 fok között alakul. /mti/

kf/ig bam ie

15.26 220683 1093

--

sb0050 4 130 mtib1055

befejeződött az uttörő őrvezetők 15. országos találkozója

1983. június 22. - az uttörő őrvezetők 15. országos találkozója szerdán délután tábori műsorral fejeződött be egerben. az ötnapos programban az ország minden részéből 120 őrvezető vett részt, akiket pályázat útján választottak ki. ismerkedtek eger város műemlékeivel, történelmi nevezetességeivel, részesei lehettek az egeri várban rendezett vitézi próbáknak. a szalajka-völgyben a munkásörökkel szóttek szoros barátságot az egésznapos felderítő játék során. a tapasztalatcseréken mozgalmi munkájuk módszereiről, eredményeiről egymásnak. az őrsi munka megjavítását szolgáló ötlet-pályázaton a résztvevők szavazatai alapján a legjobbakat nívódíjjal jutalmazták. *számoltak be*

a találkozáson bejelentették, hogy eger város tanácsa alapítványt hozott létre, amelyet minden évben három őrvezető nyerhet el pályázat útján a felnőttek és gyerekek barátságát kifejező, illetve az egeri hősök hazafiságra nevelő hagyományainak szentelt irással. a pályázat győzteseit minden évben több napra vendégül látja a városi tanács egerben. /mti/

kov/lné/st/mz ie

15.33 220683 1116

A

--

sb0051 4 150 mtib1056 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. június 22. - az európai nagyvásárok csütörtökre várható maximális hőmérséklete:

párizs	23 fok
london	21 fok
osló	18 fok
stockholm	16 fok
helsinki	12 fok
berlin	22 fok
varsó	19 fok
leningrád	11 fok
moszkva	14 fok
kijev	20 fok
prága	24 fok
bécs	25 fok
róma	26 fok
madrid	26 fok
belgrád	24 fok
bukarest	25 fok
szófia	24 fok
athén	27 fok

/mti/ kf/ig bam ie
15.34 220683 0753

--

sb0052 4 130 mtib1057

népfront oklevél kisteleknek

1983. június 22. - a településfejlesztő társadalmi munkában elért kiváló eredményeiért szerdán ünnepi tanácsülésen adták át a csongrád megyei kisteleknek a hazafias népfront országos tanácsának oklevelét. a 8.400 lakosu nagyközségben tavaly 15 millió 657 ezer forint értékű társadalmi munkával gyarapították a helység értékeit. a lakosság önkéntes munkájával és anyagi hozzájárulásával újabb négy kilométeren fektettek le földgázvezetékét; ma már tizenöt kilométernyi hálózatról jut el ez a gáz a lakossághoz.

nagymértékű munkát vállalt a lakosság az utépitésben is: három utcában ásták ki - négyezer méteren - az uttűkröt, terítették el a homokot és a cementet, építettek szilárd burkolatot.

M

társadalmi munkások készítették el a műszaki áruház mellett a mintegy hatezer négyzetméteres új játszóteret, játékokat, pihenőpadokat csináltak, fenyőfákat, rózsatöveket ültettek, s közreműködtek a község más részein is fásításban, parkosításban. /mti/

dén/d/az/gw ie

15.34 220683 1026

--

sb0053 4 150 mtib1058

szőlészek, borászok fóruma badacsonyan

1983. június 22. - akár a mennyiség rovására is javítani kell a balatoni történelmi borvidék szőlőtermésének minőségét - hangoztatták a szőlészek és borászok szerdán badacsonyan megtartott fórumán. a négy megye - komárom, vas, veszprém és zala - szakembereinek véleménye szerint mindenképp fajtaszelekcióval, fokozott tápanyagutánpótlással, korszerű borkezeléssel lehet eredményt elérni. beszámoltak a fórumon arról, hogy a badacsonyi nemesítő telepen jelenleg 50 féle klónnal kísérleteznek és megkezdték számos új hibrid szaporítását. az új szőlőfajták- és jelöltek elsősorban minőségi bor előállítására alkalmasak. közülük is kiemelkedik a „badacsonyi 36”, nevű, amely karakterében a kéknyelűhöz hasonlít, de életképesebb. a „badacsonyi 10”,-es fajta hektáronként 200-250 mázsás termésnél is megőrzi kiváló minőségét. /mti/

szé/nné/ká/gw ie

15.41 220683 0904

M

--

sb0054 4 130 mtib1059 /embargó: 18.30-ig!/
 ülést tartott az mszmp szabolcs-szatmár megyei bizottsága

az mszmp szabolcs-szatmár megyei bizottsága szerdán ülést tartott. megtárgyalta és elfogadta a központi bizottság április 12-13-i határozata feldolgozásának tapasztalatairól szóló tájékoztatót. ezt követően személyi kérdésekben döntött.

a pártbizottság - érdemeinek elismerése mellett - nyugállományba vonulása miatt felmentette első titkári beosztásából dr. tar imrét.

a megyei pártbizottság első titkárának varga gyulát választották meg.

az ülésen részt vett és felszólalt német károly, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára. /mti/

mz ie

15.44 220683 0655

--

sb0055 4 130 mtib1060

székfoglaló előadás

1983. június 22. - peschka vilmos, akit a magyar tudományos akadémia 1982. évi közgyűlésén rendes tagjává választott, gondolatok a jog sajátosságáról címmel székfoglaló előadást tartott szerdán, az akadémia székházában. /mti/

gg/-ár/mz ie

15.45 220683 0277

--

sb0056 4 150 mtib1061

uj politoys-játékok /1. rész/

1983. június 22. - a politoys ipari szövetkezet az idén több új játékkal, új piacok feltárásával és háttérpári termékek gyártásával már ellensúlyozni tudja a bűvös kocka iránti keresletcsökkenést - jelentették be a szövetkezet vezetői szerdán a stadion szállóban megtartott sajtótájékoztatón. a szövetkezet az idén félmilliárd forintos bevételt tervez, aminek mintegy felét teszik ki a különböző játékok. jelenleg több mint 40 féle különböző játékot gyártanak, amelyek közül jónéhány egészen új termék. a szövetkezet megalakította ugyanis a játékefejlesztő bizottságot, amelyben formatervezők, szerszámkészítők, technológusok és kereskedők közösen döntenek az új játékok gyártásáról, kivitelezéséről. a bizottság munkájának eredménye az is, hogy több régi játékuk új köntösben, esztétikusabb csomagolásban, módosított konstrukcióban készül. az idén több új politoys-játék kerül forgalomba, ezek egy része a logikai játékok továbbfejlesztett változata. megjelenik a bűvös kocka és a dominó vakoknak készített formában, az inka játékcsalád két tagja. a tájékoztatón rubik ernő bemutatta egyik új, a kocka rendszerén alapuló, 2-6 személyes társasjátékát. újdonság lesz az összeszerelhető bűvös kocka és kígyó; az új, kétszer kettes bűvös kocka csak ilyen formában kerül forgalomba. bővítik a társasjáték-választékot is, egyebek közt a televízió fele sem igaz játéknak otthon is játszható változatával, valamint az egyre népszerűbb puzzle kirakható játékokkal.

a szövetkezet az utóbbi két esztendőben a játékokon kívül több háttérpári és importhelyettesítő termék, alkatrész, részegység gyártását kezdte meg. az ikarus gyárral kialakított háttérpári kapcsolatuk visszahatott a játékgyártásra is, az ikarus buszok játékváltozatának elkészítésére is vállalkoztak. egy ndk-beli vállalattal háztartási gépek, porszívók műanyag alkatrészeinek gyártására kötöttek szerződést, amelyekért cserébe az ndk gyár késztermékeket ad.

/folyt. köv./ ig

15.46 220683 1990

--

sb0057 4 150 mtib1062

uj politoys-játékok /2. rész/

felkészültek a biogál gyógyszergyár számára a keresett helia d krémek kupakjának készítésére is, amelyhez korszerűsítették a gyártási technológiát, így az idén megrendelt 1.3 millió kupak minősége várhatóan nem hátráltatja a krém forgalomba hozatalát.

a szövetkezet a konsumex külkereskedelmi vállalattal közösen a játékok exportjának bővítésére új piacokat tárt fel. az idén a legnagyobb megrendelést a szovjetunótól kapták, 3 millió kockára, ezen kívül a szövetkezettől megvásárolták a kockagyártás licencét is. /mti/

os/mi/ig sl ie

15.48 220683 0589

--

sb0058 4 160 mtib1063

képzőművészeti kiállítás a gyárban

1983. június 22. - roisz vilmos budapesti festőművész kiállítása nyílt meg szerdán a petőházi cukorgyárban. a művész 65 alkotását hozta el a gyári tárlatra: olaj és pasztell képeket, ceruzarajzokat. ezek tájakat, a soproni, kőszegi, egri vár műemlékeit örökítik meg. ugyancsak bemutatják a művészek a kozmosz sorozatban készült érdekes fénykompozícióju, a világűrt ábrázoló képeit is. a tárlat június 30-ig tekinthető meg a gyár művelődési házában kiállító termében. /mti/

cser/ká/gw ie

16.00 220683 0540

--

sb0059 4 130 mtib1064

a fejér megyei tanács vb ülése - félidőben a székesfehérvári kórházrekonstrukció

1983. június 22. - a kezdeti határidő- és költségtúllépés ellenére ütemszerűen halad a székesfehérvári megyei kórház több mint egymilliárd forintba kerülő rekonstrukciója - állapította meg szerdai ülésén székesfehérvárott a fejér megyei tanács végrehajtó bizottsága. az öt évvel ezelőtt megkezdődött egészségügyi beruházás félidejéhez érkezett, eddig összesen 662 millió forint értékű munkát végeztek el, elkészült az új kazánház, a transzformátor-állomás, az idén befejezik a központi konyha-, mosoda- és műhelyépület építését is. a testület a kórházrekonstrukció helyzetét a fejér megyei népi ellenőrzési bizottság jelentése alapján tekintette át, és intézkedéseket hozott a beruházás szervezettebbé tételére. elmondták, hogy a székesfehérvári kórház kétszázágyas - krónikus betegeket fogadó - pavilonját az év végén, az orvos-nővér szállót pedig 1984 végén átadják, és előrehaladt az új diagnosztikai épületszárny, valamint a rendelőintézet építésének előkészítése.

a fejér megyei tanács végrehajtó bizottsága úgy határozott, hogy a megyei kórház 600 ágyas bővítését 1988 végére be kell fejezni. /mti/

zsi/kö az ie
16.06 220683 1216

--

sb0060 4 150 mtib1065

rehabilitáció a volánnál

1983. június 22. - rehabilitációs ankétot rendezett szerdán salgótarjánban a nógrád megyei volán vállalat és a volán tröszt. a tanácskozás előtt a résztvevők megtekintették a nógrád megyei volánnál a közelmúltban átadott rehabilitációs üzemet, amelyben tizenöt szakmunkás mellett tizenöt megváltozott munkaképességű volán-gépkocsivezető dolgozik mint betanított szerelő, karosszéria-lakatos, járműelektroműszerész, s megfelelő átképzési idő után megszerezhetik a szakmunkás oklevelet.

az ankéton elmondták, hogy a volán vállalatainál jelenleg mintegy 750 gépkocsivezető szorul rehabilitációra, de mellettük háromezerre tehető azoknak a száma, akiknek munkaképessége különböző betegségek miatt megváltozott. teljes értékű foglalkoztatásukra a

d

volán tröszt 1978 óta 33 millió forintot költött, s legalább ennyire tehető az egyes volán vállalatok ráfordításai is. az együttes erőfeszítések eredményeként az első, salgótarjáni rehabilitációs üzem után rövidesen átadják a veszprémi, majd a szegedi és a pécsi rehabilitációs üzemet. /mti/

csiz/sa st ie
16.08 220683 1097

--

sb0061 4 160 mtib1066

ifjúságpolitikai nyári egyetem salgótarjában

1983. június 22. - kilátások kétezerig - ezzel a mottóval rendezik a tit ifjúságpolitikai nyári egyetemet, amely szerdán nyílt meg salgótarjában. a 160 hallgató részére az ifjúság helyzetével, problémáival foglalkozó neves kutatók, ifjúságpolitikusok tartanak előadásokat. a tiznapos nyári egyetem végén nemes péter, az mszmp kb ifjúsági referense, nagy sándor, az állami ifjúsági bizottság titkára és kovács jeno, a kisz kb titkára válaszol a hallgatók kérdéseire. /mti/

csiz/st/gw ie
16.08 220683 0553

--

sb0062 1 130 mtib1068

ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága - sajtótájékoztató a tanácsi színházokról /1. rész/

1983. június 22. - szerdán a városházán ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága. a testület egyebek között megvitatta a xvii. kerületi tanács végrehajtó bizottságának beszámolóját az 1978 óta végzett munkáról, állást foglalt - a fővárosi népi ellenőrzési bizottság jelentése alapján - a magánérs telepszerű és egyedi lakásépítés feltételeinek biztosításával kapcsolatban, majd foglalkozott a dolgozók lakásépítésének támogatásával, s határozott arról, hogy szeptember elsejével egészségügyi szakközépiskolát és szakiskolát létesítenek az egri ho si. minh tanárképző főiskola budapesti, nemrég megszűnt, kihelyezett tagozatának épületében.

a xvii. kerület gyengén iparosított, pihenő jellegű település, a főváros legnagyobb kiterjedésű kerülete, ahol mintegy 70 ezren élnek. a keresőképes lakosság nagy része - a kevés helyi munkalehetőség miatt - más városrészekbe jár dolgozni. a kerületben lévő lakások nagy része a gyors ütemű, többszintes lakásépítés mellett is kertes, családirházas övezetbe tartozik. a felgyorsult ütemű fejlesztés ellenére az ellátottságban - történeti okokból - egyes területeken még mindig nagy az elmaradás. bár az elmúlt években sokat javultak az ott lakók életkörülményei, a tanácsi apparátusnak változatlanul sok a tennivalója a jogos lakossági igények kielégítésében.

a beszámolási időszakra esett a település életének eddig legjelentősebb változása: a korábban lazán összefüggő négy település centrumában, a kerület főközlekedési utvonala mentén, korszerű városközpont épült. a változásból eredő új várospolitikai feladatok megoldása mellett a végrehajtó bizottság nagy erőfeszítéseket tett a falusias multból eredő infrastrukturális elmaradás csökkentésére, a lakosság ellátásában jelentkező gondok enyhítésére. mindezek a megoldásra váró feladatok jól tükröződnek a végrehajtó bizottság tevékenységében. a testület ülésének napirendjén legnagyobb arányban a fejlesztéssel, a gazdálkodással, a lakosság ellátásával kapcsolatos kérdések szerepelnek. nagy gondot fordítanak a hatodik ötéves terv kiemelt helyi feladatainak megvalósítására: a növekvő tanulólétszám oktatási feltételeinek megteremtésére, az óvodai, bölcsődei helyek növelésére, a közművesítetttség és a közlekedési helyzet javítására, a kereskedelmi hálózat bővítésére. /folyt.köv./ fr/ka/mz

16.18 220683 2460

--

sb0063 1 130 mtib1069

ülést tartott a fővárosi tanács ... /2. rész/

a testület a fővárosi népi ellenőrzési bizottság tavaly novemberben lezárult vizsgálata alapján megvitatta a budapesti magánérs - telepszerű és egyedi - lakásépítés feltételeit, helyzetét, az ezzel kapcsolatos tanácsi tennivalókat. a fneb-vizsgálat célja annak megállapítása volt, hogy a fővárosi és a kerületi tanácsok megtették-e a kellő intézkedéseket a magánérs építési forma támogatására. tudakozódtak arról is, hogy a megnövekedett egyedi építkezésekhez elegendő kivitelezői kapacitás áll-e rendelkezésre, s tájékoztak az építetők körében az otthonok kialakításához szükséges anyagok beszerezhetőségéről. a tapasztalatok azt mutatják, hogy az építkezéseket egyes anyagok -

egyebek között egyes falazó-anyagok, cserép, pala, ablakok, ajtók - időnkénti hiánya hátráltatja, de nem akadályozza meg. mivel a fneb-vizsgálat már a múlt év végén befejeződött, az akkori javaslatoknak megfelelően intézkedtek ebben az évben a tanácsi szervek. egyebek között javult a telekkinálat, az építkezők informáltsága, bővült az építkezéshez ajánlott tervek választéka, szervezettebbé, gyorsabbá vált a különböző engedélyek kiadásával kapcsolatos ügyintézés.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága az ülésen döntött arról is, hogy a dolgozók lakásépítésének támogatására az idén az eredeti elképzeléseknél husz millió forinttal többet, összesen 90 millió forintot fordítanak. ezt a pénzt az egyes kerületekben jelentkező igények szerint osztják fel. a ho si minh tanárképző főiskola megszűnt budapesti tagozatának épületében - ehelyett általános iskolai tanárképző főiskolai kar létesült az eötvös Lóránd tudományegyetemen - egészségügyi szakközépiskolát és szakiskolát nyitnak szeptember elsejével. az iskolaalapítás szükségességét indokolja az iskoláskorú népesség számának növekedése, a továbbtanulási igény, az egészségügyi szakképzés fejlesztése. a jelenleg működő egészségügyi szakiskolák ugyanis több tanulót már nem fogadhatnak.

a végrehajtó bizottság megtárgyalta a budapesti tanácsi színházak működésének tapasztalatait és további feladatait is.
/folyt.köv./

fr/ka/bc/mz ie

16.19 220683 2154

-.-

sb0064 1 150 mtib1070

a szakszervezetek országos tanácsának ülése /3. rész/

sólyom ferenc előadói beszédét vita követte. felszólalt juhász andrás, a kisz kb titkára is.

többen rámutattak arra, hogy a fiatalok nagyobb segítséget várnak gondjaik, különösen lakásproblémáik megoldásához. javaslat hangzott el, hogy a vállalatok számára fontos többletfeladatok megoldásába fokozottan vonják be a fiatalokat, így többletjövedelemhez juttathatják őket, ami jó alapot jelenthet az otthonteremtéshez. mások azt indítványozták, hogy a vállalati, népgazdasági prognózisok alapján a fiatalokat már iskoláskorban tájékoztassák a leendő fontos, biztos megélhetést nyújtó szakmákról,

így könnyebbé válik a pályaválasztásuk, s kevesebb csalódás éri őket. a szakszervezetektől ahhoz is segítséget kérnek, hogy a munkahelyeken több szakmát is elsajátíthassanak a dolgozók. sokoldaluan vizsgálták a nevelés kérdéseit, s egyetértettek abban, hogy az állandó intelmek helyett egyenrangú emberek közötti érveléssel, a munkahelyi demokratizmus fórumain nyílt viták kibontakoztatásával, s nem utolsósorban követésreméltó magatartással lehet eredményeket elérni.

a tanácsülés állásfoglalást fogadott el a szakszervezeti mozgalom ifjusági munkájának továbbfejlesztéséről. ebben rámutatnak, hogy a fiatalok nagy többsége ma is becsületesen él, dolgozik, tanul, életszemlélete példamutató. ugyanakkor e korosztálynak van egy nem számottevő töredéke, amely létszámához képest negatív hatást gyakorol a többi fiatalra, s a közvélemény előtt a valóságnál kedvezőtlenebb színben tünteti fel a fiatalságot. e problémának a megoldásához a szakszervezetek sem tudtak eddig kellőképpen hozzájárulni. fontos, hogy nagyobb számban vonják be a fiatalokat a munkahelyi közéletbe, különösen olyan feladatok megoldásába, amelyek a fiatalok gondjain segítenek. a szakszervezetek segítsék elő azt is, hogy mindenki felkészültségének, tehetségének megfelelő munkát kapjon, a termelési mozgalmakban fejlesszék azokat a formákat, amelyek a pályakezdőket is ösztönzik, érdekeltté teszik magasabb eredmények elérésében. a teljes foglalkoztatottság fenntartása, a gazdaságos termelés gyorsabb ütemű növekedése szükségszerűen együtt jár munkaerő-átcsoportosítással. ezért a szakszervezetek gondosan mérlegeljék a fiatalok helyzetét, körülményeit, hogy a szükségessé váló változtatás egyéni érdekeiknek is a lehető legnagyobb mértékben megfeleljen. a szakszervezetek vállaljanak részt a foglalkoztatottsági strukturához jobban alkalmazkodó oktatási rendszer korszerűsítésében. /folyt. köv./ sl/gg/mz
16.29 220683 2548

-.-

sb0065 1 130 mtib2001

a szakszervezetek országos tanácsa ... /4. rész/

a gazdasági vezetőkkel együttműködve érik el, hogy az egységes vállalati művelődési program kidolgozásáért felelős vállalati művelődési bizottságok megkülönböztetett figyelemmel elemezzék a fiatalok művelődési helyzetét, az állásfoglalás kiter arra is, hogy a foglalkoztatottság, a bér- és jövedelmi helyzet, a szakmai és általános képzés problémáinak megoldása mellett alaposabb, differenciáltabb, és a fiatalok megváltozott körülményeihez jobban igazodó érdekvédelmi munkát kell kifejtteni. végül az állásfoglalás szükségesnek tartja, hogy a szakszervezetek minden szinten fokozzák

együtműködésüket az állami és társadalmi szervekkel, elsősorban a kommunista ifjusági szövetséggel, törekedve a célszerűbb munkamegosztásra.

további napirendi pontként jakab sándor, a szot főtitkár-helyettese terjesztette elő az elnökség jelentését a szot legutóbbi ülése óta végzett munkáról. a jelentést a tanácsülés elfogadta.

/mti/

sl/gg/sa hgy
16.30 220683 0999

--

sb0066 1 150 mtib2002 /pótlás!!/

szerkesztőségek figyelmébe!!

1983. június 22. - mai bs0041 mtib1026 sz. hírünk /a szakszervezetek országos tanácsának ülése, 1. rész/ elejét a következőképpen kérjük kibővíteni:

szerdán ülést tartott a szakszervezetek országos tanácsa. a tanácsülés résztvevői egyperces néma felállással adóztak a

márkus hegyi bányában életüket vesztett bányászok emlékének.

ezután földvári aladár, a szot elnöke megemlékezett arról, hogy ...

stb.

16.30 220683 0633

/mti/ sl sa hgy

--

sb0067 4 150 mtib2003

elhunyt drahos lajos

1983. június 22. - mély megrendüléssel és fájdalommal tudatjuk, hogy drahos lajos elvtárs, a munkásmozgalom régi harcosa, a vas-, fém- és villamosenergiaipari dolgozók szakszervezete központi vezetőségének tagja, nyugalmazott nagykövet hosszan tartó betegség után elhunyt.

drahos lajos elvtárs temetése június 28-án /kedden/ 14.00 órakor lesz a mező imre uti temetőben.

elhunyt elvtársunk barátai, harcostársai, volt munkatársai 13.30 órától róhatják le kegyeletüket a ravatalnál.

az mszmp központi bizottsága
a vas-, fém- és villamosenergiaipari
dolgozók szakszervezete központi vezetősége
a magyar népköztársaság külügyminisztériuma

x x x

drahos lajos munkáscsaládból származott, 1895-ben született budafokon. épületlakatos mesterséget tanult, s 1913-ban lépett be a vas- és fémmunkások központi szövetségbe, ahol bizalmi tisztséget töltött be. 1918-tól a ferencvárosi fűtőházban dolgozott, ahol a helyi szakszervezeti csoport elnökévé választották. a tanácsköztársaság idején a vörös vasutas ezred építő-századában harcolt. 1926-1938 között a szakszervezet csepeli szervezőbizottságának tagja volt. a felszabadulás után 1945-től 1949-ig a csepeli vasgyár üzemi bizottságának elnökeként tevékenykedett. 1949-től 1951-ig az országgyűlés elnöki tisztét töltötte be, 1951-től 1955-ig, nyugdíjazásáig Magyarország varsói nagykövete volt.

drahos lajos 1944-ben lépett be a kommunista pártba. 1946 őszétől 1948-ig a magyar kommunista párt központi vezetőségének póttagja, ettől kezdődően 1954-ig a magyar dolgozók pártja központi vezetőségének tagja volt. az ellenforradalom alatt részt vett a xii. kerületi pártszervezet újjászervezésében, alapító tagként a xii. kerületi munkásőrség megalakításában, ahol 1966-ig tevékenykedett. tagja volt a vas-, fém- és villamosipari dolgozók szakszervezete központi vezetőségének is. (energia) Imajd

as

1983.06.22.

drahos Lajos munkásságát tevékeny életútja során számos magas kitüntetéssel ismerték el, birtokosa volt a többi között a munka vörös zászló érdemrendjének, valamint a szocialista hazáért érdemrendnek. /mti/

mg er/sl/mz hgy

16.39 220683 2251

--

sb0068 4 160 mtib2004

sajtótájékoztató a holiday on ice jégrevü vendégszerepléséről

1983. június 22. - szerdán a budapest sportcsarnokban sajtótájékoztatón ismertették a holiday on ice amerikai jégrevü budapesti vendégszereplésének programját.

több mint másfél évtized után szerepel ismét a világ legnagyobb utazó jégrevü-társulata a magyar fővárosban. a hetven tagu együttes 10 estén lép fel a sportcsarnokban, és vasárnap délelőtt külön gyermekelőadáson szórakoztatja a közönséget. műsoruk címe: százszorszép. a tizenhét különböző országból származó művész produkcióját négy koreográfus készítette, a világhírű francia rendező Robert Hossein irányításával. a látványra koncentrált előadások színpadra állításának költsége másfél millió dollárba került.

ebben az évben 10 országban jártak, s budapesti fellépésük után hethetes nyári szünet következik. a budapest sportcsarnokban egy-egy előadásukat 8 ezer ember láthatja, s mint az intézmény vezetői elmondták, a jegyek jelentős része már gazdára talált. /mti/

di/mi/bc/mz hgy

16.46 220683 1035

--

1983.06.22.

sb0069 4 160 mtib2005

ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága - sajtótájékoztató a tanácsi színházak működéséről /3. rész/

a budapesti tanácsi színházak működésének tapasztalatairól és további feladatairól a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának ülése után Mezei Gyula, a művelődésügyi főosztály vezetője a városházán sajtótájékoztatót tartott.

a testület az 1976-83. közötti időszakot elsősorban abból a szempontból tekintette át, hogy mi az állandó és mi a változó a tanácsi színházak működésében, s milyen körülmények között végzik munkájukat. megállapította, hogy az utóbbi években erőteljesebben jelentkeztek a színházba látogató rétegek eltérő igényei. míg korábban a nézőszám egyenletesen emelkedett, addig 1979-től visszaesés mutatkozott, s csak a legutóbbi időkben stabilizálódott a színházba járók száma. ezt az állapotot több előadással lehetett elérni, s csak így lehet megőrizni. a rétegigényeket elsősorban a nagyszínházak stúdiószínpadai, a kamaraszínházak és a kisvállalkozások hivatottak kielégíteni.

a vizsgált időszakban 382 új bemutatót tartottak. ebből 141 a magyar színpadi mű, közülük 117 a kortárs magyar drámairodalom termése. a mai irodalom minden jelentős alkotója jelentkezett művekkel, és kialakult egy olyan szerzői gárda is, amely főleg a gyermekszínházak számára ír darabokat. hasonlóan kedvező jelenség, hogy bővült a kamaraszínpadokhoz kötődő szerzők köre. a végrehajtó bizottság kedvezőnek ítélte a műsorarányokat, és azt, hogy műfajilag is gazdagodott a repertoár, jelentős része napjaink társadalmi problémáihoz kapcsolódik. voltak azonban olyan előadások is, amelyek felszínesen, felületesen vizsgáltak fontos kérdéseket. igaz ez akkor is, ha a vitatható művek egy része nagy művészi értéket képvisel. kedvezően alakult a színpadra állított szovjet-orosz drámák köre is: a klasszikusokon kívül több ma élő alkotó műve szép sikerrel szerepelt. ugyanakkor továbbra is alacsony a többi szocialista országból származó művek száma. /folyt. köv./

di/mi/kö bc hgy

16.46 220683 2014

as

--

sb0070 4 160 mtib2006

további versenyvetítések és ősbemutatók veszprémben

1983. június 22. - a veszprémi tv-találkozón szerdán a versenyprogramban négy, korábban már sugárzott filmet vetítettek, és versenyen kívül újabb ősbemutatókat tartottak a helyi közönségnek. a veszprémi volán vállalat dolgozóinak mutatták be bertha bulcsu fehér rozsdá című filmjét zsuzs éva rendezésében, s a veszprémi építőipari szövetkezetben volt a bemutatója gara jános aranykor című filmjének, amelyet horváth tibor rendezett. bemutatkozott a veszprémi közönségnek három műsorával a pécsi körzeti stúdió is.

/mti/
szé/nné/sa st hgy
16.48 220683 0605

-.-

sb0071 4 160 mtib2007

ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága - sajtótájékoztató a tanácsi színházakról /4. rész/

a vizsgált időszakban azonban a tanácsi színházak egyre nehezebb körülmények között dolgoztak. míg 1978-ban a színházak bevételeinek 68 százaléka származott állami támogatásból, addig a dotáció reálértékének csökkenése miatt ez az arány jelenleg 61 százalék. a több előadás miatt feszítettebbé vált a színházak munkája. a végrehajtó bizottság megállapította, hogy a többletmunkában az eddigieknél sokkal határozottabban szükséges érdekeltté tenni a színészeket, és ez ügyben a művelődési minisztériumhoz fordult. szó esett a színházak jelentős részének rossz műszaki állapotáról is, többségük rekonstrukciójára csak a vii. ötéves tervben kerülhet sor, de még ebben a tervidőszakban megkezdik a józsef attila színház és a gyermekszínház felújítását.

mezei gyula végül a végrehajtó bizottság állásfoglalására utalva megállapította, hogy a színházi műhelyek többsége a társadalom iránti felelősséggel, a változó közönségigények minden eddiginél határozottabb figyelembevételével tevékenykedett. /mti/

di/mi/kö bc hgy
16.52 220683 1139

-.-

sb0072 4 160 mtib2008

iskolai névadó és szoborpark-avató ajkán

1983. június 22. - ajkán szerdán ünnepélyes^{en} iskolát neveztek el fekete istván íróról. a korábban 4-es számmal jelzett általános iskola falán ádám istván, a városi tanács elnöke leplezte le az írói pályáját ajkán kezdő fekete istván emléktábláját.

szerdán - ugyancsak fekete istván emlékének megörökítve - szoborparkot avattak az ajkai városligeti tó szigetén. fekete istván itt álló szoborportréja mellett helyezték el az író regényében szereplő állatok mészkőből faragott figuráit, samu katalin hódmezővásárhelyi szobrászművész alkotásait. a hat állatfigurából álló szoborparkot később tovább gyarapítják. /mti/

szé/nné/az/mz hgy

16.52 220683 0694

-.-

sb0073 4 130 mtib2009

elfogták a kamiontolvajt - a rendőrség közleménye

1983. június 22. - június 12-éről 13-ra virradó éjszaka a budapest viii. kerület teleki térről ismeretlen tettes eltulajdonított egy pótkocsis, értékes műszerekkel megrakott kamiont. június 13-án tápiószecső belterületén a kamiont megtalálták, abból értékek nem hiányoztak. a brfk szervei június 21-én elfogták a büntetett előéletű kollár zsolt 19 éves segédmunkás budapesti lakost, aki a bűncselekmény elkövetését beismerte. kollár feltételesen szabadult szabadságvesztés büntetéséből, amit kamionlopásért kapott. /mti/

mi/sa hgy

16.53 220683 0597

-.-

1983.06.22.

sb0074 4 180 mtib2010

sobieski dunai emléktúra - esztergomban fogadták a lengyel résztvevőket

1983. június 22. - szerdán esztergomban fogadták a sobieski jános dunai emléktúra részvevőit. a magyar természetbarát szövetség és a budapesti lengyel kultúra 25. alkalommal rendezte meg az emléktúrát a párkányi csata győzelmes hadvezére, sobieski jános lengyel király tiszteletére, aki 300 évvel ezelőtt szabadította fel csapataival esztergomot a török uralom alól.

a turával 250 lengyel evezős érkezett esztergomba. a vendégek tiszteletére a vármuzeumban vártörténeti kiállítást rendeztek, a városi művelődési központban pedig lengyel napokat nyitottak meg. a vizitőrúzó három napot töltenek a duna-parti városban. megkoszorúzzák a sobieski emlékművet, vizikarneválon, sziget körüli versenyen vesznek részt, megtekintik lengyel és magyar népi együttesek bemutatóját. június 25-én reggel magyar vizitőrúzókkal együtt 600 csónakon folytatják utjukat a végcél, budapest felé.
/mti/

ráb/wné/ig st hgy

16.54 220683 1000

-.-

sb0075 4 150 mtib2011

a bács-kiskun megyei tanács vb. ülése - javult az energiagazdálkodás

1983. június 22. - megfelelően halad az energiatakarékossági program végrehajtása bács-kiskunban, állapították meg szerdán kecskeméten a megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén. csupán a hulladékok, melléktermékek energetikai hasznosításával 4900 tonna olajat pótolnak évente. több nagygazdaságban, mint például hosszuhegyén, helvécián, kiskunhalason visszatértek a kertészetek a hulladékhasznosításra, nyeseadék, szőlőtörköly-tüzelésű kazánokat alkalmaznak hőtermelésre. az izsáki sárfehér tsz-ben a mezőgazdasági hulladékok és melléktermékek biológiai hasznosításával jutnak olcsó energiához, a kiskunhalasi vörös október és a kiskunmajsai jonathán tsz pedig a hévízkutak hasznosításával oldja meg energiaigényét. a megyében lévő földgázmezők az országosnál kedvezőbb feltételeket kínálnak az energiahordozó-váltásra. ezek felhasználásával 1985-ig negyvenhárom települést kapcsolnak be a vezetékcsatlakoztatásba, az intézmények, a gazdaságok és a

1983.06.22.

lakosság anyagi áldozatvállalásával; a lakóépületek gázfűtésével évente 30 ezer tonna fűtőolaj megtakarítása válik lehetővé.

értékelte a testület a harmincnégy település vízszolgáltatását ellátó észak-bács-kiskun megyei vízmű vállalat munkáját is. a vállalat sikeresen megoldotta az elmúlt tíz évben több mint kétszeresére növekedett megyeszékhely vízellátását. most négy községben - helvécián, ágasegyháza, fülöpháza, kunpeszén - teremtik meg a feltételeit a vezetékes vízszolgáltatásnak. ezzel egyidőben bővítik a szennyvízcsatorna-hálózatot kecskeméten, kiskunfélegyháza, kunszentmiklóson, lajosmizsén, tiszakécskén. kecskeméten bővítették a széktői strandot, s ezenkívül négy idényfürdőt tartanak fenn a nagyközségben; lajosmizsén újabb fürdő építését tervezik. /mti/

Lász/bné/az/gw hgy

17.01 220683 1846

-.-

sb0076 4 130 mtib2013

üdvözlő távirat

1983. június 22. - losonczy pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte luxemburgi jean nagyhercet luxemburg nemzeti ünnepe alkalmából. /mti/

ka/ár/gw hgy

17.11 220683 0196

d

-.-

bel

- 54 -

1983.06.22.

sb0077 4 130 mtib2014

üdvözlő távirat

1983. június 22.- losonczy pál, az elnöki tanács elnöke táviratban köszöntötte li hszen-nien-t, a kínai népköztársaság elnökévé történt megválasztása alkalmából. lázár györgy csao ce-jang miniszterelnököt üdvözölte újráválasztása alkalmából. apró antal, az országgyűlés elnöke üdvözlő táviratot küldött peng csen-nek, a kínai országos népi gyűlés állandó bizottsága új elnökének. /mti/

ka/ár/gw hgy

17.13 220683 0435

-.-

sb0078 4 150 mtib2015

hatalmas zivatar szegeden

1983. június 22. - szerda délután fél négy és fél öt óra között hatalmas zivatar zúdult szegedre. percek alatt fekete felhőtakaró borította be az eget. villámlás, mennydörgés közepette kezdődött a jéggel kevert záporosó. egyes helyeken a csapadék mennyisége elérte a percenkénti egy millimétert. gyakran riasztották a tűzoltókat: a rókusai városnegyedben földszinti, alagsori lakásokat öntött el a víz, a szőregi városnegyedben pedig elárasztotta a borpalackozó pincéjét. a tűzoltóság az érintett helyeken nyomban megkezdte a víz kiürítését. /mti/

dob/st/gw hgy

17.21 220683 0604

as

-.-

bel

- 55 -

1983.06.22.

sb0079 4 150 mtib2016

nemzetközi buzatermesztési tanácskozás /1. rész/

1983. június 22. - a buzatermesztés fejlődésének lehetőségeiről kezdődött nemzetközi tanácskozás szerdán székesfehérváron a magyar agrártudományi egyesület rendezésében.

a konferencia megnyitó plenáris ülésén magyar gábor mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes tartott előadást buzatermesztésünk helyzetéről. elmondta, hogy a megfelelő biológiai alapok kialakításának, valamint a korszerű agrotechnikai módszerek bevezetésének eredményeként hazánkban a betakarított gabonatermés mennyisége 20 év alatt másfélszeresére nőtt. ez nemcsak a belföldi igények magasszintű kielégítésére elegendő, hanem jelentős exportot is lehetővé tesz. a búzának, amely hazánkban a gabonatermő terület csaknem felét foglalja el, két évtized alatt csaknem megduplázódtak a hozamai. eredményeinkkel felzárkóztunk az élenjáró kenyérgabonatermesztő országok közé. a hatodik ötéves tervben mezőgazdaságunk, jelentős részt vállalva az ország export-árualapjának növeléséből, az egy hektárra jutó átlagtermést 4,7-5 tonnában akarja stabilizálni. ehhez megvannak, s mindinkább meglesznek a biológiai, műszaki és a kémiai feltételek. eredményesen szolgálja ezt a célt az 1980-ban meghirdetett intenzív gabonatermelési program, amelynek már második ütemén dolgoznak a programhoz csatlakozott mezőgazdasági nagyüzemek. hozzáláttak a harmadik ütem előkészítéséhez is. ennek során a buzahozamok hektáronkénti egy tonnás, a kukoricaátlagok hektáronkénti 1,7 tonnás növelése mellett 700 ezer tonna termés befogadására alkalmas tárolót építenek. /folyt.köv./

dáv/gg/mz

17.22 220683 1797

-.-

sb0080 4 150 mtib2017

nemzetközi buzatermesztési ... /2. rész/

a buzatermesztés fejlesztése, a termelői érdekelttség javítása, valamint a gabonafélék célszerű területi elhelyezésének ösztönzése érdekében több intézkedést hozott a kormányzat. 1982 óta a gyenge adottságu, valamint az egyéb okból támogatott mezőgazdasági üzemeknél végtermék-árkiegészítést fizetnek, s bevezették a gabonaprémiumot. az idén mindkettő összegét felemelték. a növényvédelem és az energia növekvő költségeinek ellensúlyozására ez évtől tonnáként 60 forinttal emelték a felvásárlási árat is.

a buzatermesztés fejlesztése érdekében a jövőben nagyobb gondot fordítanak a hazai nemesítői munka segítésére. az ugynevezett javító fajtafenntartás anyagi problémáinak rendezésére fajtahasználati díj bevezetését tervezik. a vetőmagtermesztés és -feldolgozás színvonalának javítása érdekében a megtermelt magot koncentráltan, a legjobb műszaki színvonalu berendezéseken dolgozzák majd fel, csak ott végeznek ilyen munkát, ahol a szükséges feltételeket magas szinten biztosítják. az ágazat vezetői szükségesnek tartják az eszközállomány - főként a vető- és betakarító-gépek - választékának javítását. megkezdték a kombájnpark átalakítását, sVaz anyagi lehetőségekhez képest - több, nagy áteresztő képességű, gyorsabban dolgozó gépet hoznak forgalomba. megkezdték az eredményesen használható, energiatakarékos talajművelő gépek fejlesztését is. a buzatermesztés színvonalának javítása érdekében nagy figyelmet kell fordítani a biztonságos termelés feltételeinek megteremtésére, a szükséges meliorációs munkálatok elvégzésére. a termőterület növelését elsősorban a takarmánytermő területek csökkentésével, az intenzív gyepgazdálkodás általánossá tételével, valamint az ugynevezett gyep-gabona váltógazdálkodás bevezetésével lehet megvalósítani - hangoztatta az előadó.

a tanácskozás csütörtökön öt szekcióban vitatja meg a termesztés agrotechnikai és műszaki, agrokémiai és növényvédelmi, valamint ökonómiai kérdéseit. /mti/

dáv/gg/st/mz hgy

17.26 220683 2018

--

sb0081 4 180 mtib2018

időjárásjelentés
mérsékelt meleg idő1983. június 22. -
várható időjárás csütörtök estig:

az északi, északkeleti országrészben több órás napsütés, másutt változóan felhős idő várható.

főleg délen és nyugaton alakulnak ki szórványosan záporok, zivatarok.

a keleti, délkeleti szél elsősorban a tiszántulon néha megerősödik.

a hőmérséklet csúcserőke 19 és 24 fok között alakul. /mti/

mz hgy

17.31 220683 0452

--

sb0082 4 160 mtib2022

egyetemisták, főiskolások a környezetükért /1. rész/

1983. június 22. - a felsőoktatási intézmények környezetvédelmi munkája tuljutott hallgatóinak faültető tevékenységén, helyet kapott számos egyetem, főiskola nevelési-oktatási programjában - állapította meg a hazafias népfront környezetvédelmi munkabizottságának tudományos és oktatási albizottsága szerdai ülésén.

az öt évvel ezelőtt - a hnf, a kisz és az akkori oktatási minisztérium által - kezdeményezett, „egyetemisták, főiskolások a környezetvédelemért”, elnevezésű akcióhoz napjainkra 30 - elsősorban vidéki - felsőfoku oktatási intézmény csatlakozott. tovább bővült az oktatás korszerűsítésével együtt a környezet- és természetvédelem szerepe a felsőoktatásban, és jelentős az e területen folyó tudományos kutatómunka is, amelynek eredményeit azonban - az előterjesztett beszámoló szerint - ma még kevés helyen hasznosítják.

a gödöllői agrártudományi egyetem, a soproni erdőszeti és faipari egyetem, a bessenyei györgy tanárképző főiskola, a kecskeméti óvónképző intézet hallgatói és oktatói a helyi városszépítő munkában jeleskedtek. a keszthelyi agrártudományi

as

egyetem kisz-tagjai csupán a múlt évben 2410 óra társadalmi munkával szépítették környezetüket, a budapesti kertészeti egyetem hallgatói pedig 4200 társadalmi munkaórát teljesítettek. elsősorban fásítással, parkrendezéssel foglalkoztak a veszprémi vegyipari egyetem, a kossuth Lajos tudományegyetem, a nehézipari műszaki egyetem, a kaposvári tanítóképző főiskola, a debreceni agrártudományi egyetem és szarvason működő mezőgazdasági főiskolai karának hallgatói.

a felsőoktatási intézményekben folyó tudományos diákköri tevékenység során - a szakemberek szerint is - figyelemreméltó környezetvédelmi dolgozatok születtek. az idén a hallgatók 150 pályamunkájának voltak témái a környezetvédelem, a környezetfejlesztés és a tájrendezés speciális feladatai, vagy azok átfogó tudományos feldolgozása. ám a hallgatók nemcsak ezekben a diákkörökben foglalkoznak előszeretettel szakterületük és a környezetvédelem kapcsolatával. például a pécsi orvostudományi egyetemen számos környezetegészségügyi és környezetvédelmi államvizsga-dolgozat készült. a soproni erdészeti és faipari egyetemen a diplomaterveknek 65 százaléka természetvédelmi jellegű, többségüket rövid időn belül a gyakorlatban is kivitelezik. például két erdész mérnök-hallgató diplomaterve valósul meg a közeljövőben szegeden, ahol a nemzetközi kajak-kenu pálya környezetének rendezését, valamint a felszabadulási liget szabadidőparkká fejlesztését e munkák alapján végzik el. /folyt. köv./

és/mi/sa bc hgy
18.08 220683 2626

--

sb0083 4 160 mtib2023

egyetemisták, főiskolások a környezetükért /2. rész/

a vitában több - a hallgatók környezetvédelmi szemléletformálását segítő - javaslat hangzott el. ilyenek például a környezetvédelmi táborok létrehozása, a szakokhoz kapcsolódó környezetvédelmi ismeretek tananyagának kidolgozása, oktatása, a különböző tudományágakban, tantárgyakban a környezetvédelmi szemlélet érvényesítése. a bizottság tagjai egyetértettek abban, hogy napjaink korszerű műveltségének elengedhetetlen alkotóeleme a környezetvédelmi ismeret. ezért is fontosnak tartják az ifjúságot megmozgató környezetvédelmi ki mit tud? szervezését, és kérik ehhez az illetékesek segítségét. /mti/

és/mi/sa bc hgy
18.11 220683 0685

--

sb0084 4 150 mtib2025

befejeződtek a magyar-kndk tárgyalások

1983. június 22. - véget ért a magyar-koreai gazdasági és műszaki-tudományos konzultatív kormányközi bizottság v. ülészsaka. megállapították, hogy a két ország közötti gazdasági és műszaki-tudományos kapcsolatok az elmúlt ülészsak óta kedvezően fejlődtek. jó ütemű a külkereskedelmi forgalom növekedése, a továbbfejlődés alapjai, lehetőségei adóttak. az ülészsakon az együttműködés bővítésének újabb lehetőségeit tárták fel, és kijelölték annak konkrét területeit elsősorban a gépiparban.

a kndk-beli delegáció magyarországi tartózkodása során meglátogatta az orion rádiótechnikai gyárat, a kecskeméti konzervgyárat, a magyar kábelműveket, és más ipari, mezőgazdasági és élelmiszeripari üzemekkel is megismerkedett, idegenforgalmi és belkereskedelmi létesítményeket tekintett meg. találkozóra került sor szépvölgyi zoltánnal, a fővárosi tanács elnökével. a tárgyalásokon és a delegáció munkájában részt vett kim jong szun, a koreai népi demokratikus köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete és etre sándor hazánk phenjani nagykövete is.

az ülészsak jegyzőkönyvét borbándi jános és ke üng t_e, a bizottság társelnökei irták alá.

szerdán lázár györgy, a minisztertanács elnöke hivatalában fogadta ke üng t_e miniszterelnök-helyettest, a koreai munkapárt politikai bizottságának póttagját. jelen volt borbándi jános, a bizottság magyar tagozatának elnöke, valamint a két ország nagykövete. a szívélyeshangu beszélgetésen áttekintették a bizottság soros ülészsakának tevékenységét és azt eredményesnek ítélték. /mti/

mz hgy

miniszterelnök-helyettes,

19.01 220683 1607

MK

--

sb0085 1 130 mtib2026

sulyos bányaszerencsétlenség márkushegyen /1. rész/

1983. június 22. - az oroszlányi szénbányák vállalat márkushegyi bányüzeme észak-i-es bányamező 1. számú telepén szerdán hajnalban, 4 óra 10 perckor - még nem tisztázott okokból - sújtólégrobbanás történt. az érintett munkaterületen 94-en dolgoztak. a bányamentők teljes erővel, nagy apparátussal azonnal megkezdték, s a déli órákra befejezték a mentési munkálatokat. harminchat bányász életét veszítette, egy életveszélyes, öt súlyos és tizenkettő könnyebb sérültet kórházban ápolnak.

a robbanás következtében hősi halált halt: biró istván 25 éves szállító bányacsillás, oroszlányi, brunda lászló 42 éves csillás, oroszlányi, emődi ferenc 44 éves aknász, oroszlányi, erdélyi gyula 36 éves vājár, oroszlányi, erdősi lászló 43 éves segédvājár, kecskédi, farkas sándor 22 éves szállító bányacsillás, pusztavámi, halassi istván 45 éves vājár, putnoki, halász sándor 29 éves földalatti lakatos, oroszlányi, horváth istván 40 éves segédvājár, móri, kolonics lajos 36 éves segédvājár, oroszlányi, kottján józsef 35 éves segédvājár, móri, kovács károly 32 éves segédvājár, móri, kókai miklós 31 éves vājár, oroszlányi, lakatos bertalan 45 éves vājár, kincsesbányai, lóth jános 34 éves földalatti lakatos, oroszlányi, markovics józsef 45 éves vājár, oroszlányi, martin istván 33 éves csapatcsillás, oroszlányi, mészáros lászló 29 éves földalatti hegesztő, oroszlányi, módi károly 32 éves vājár, oroszlányi, németh imre 47 éves földalatti lakatos, oroszlányi, nyolczas andrás 42 éves csapatvezető vājár, oroszlányi, pirik istván 33 éves csapatcsillás, nagyvelegi, pisch lászló 28 éves vājár, oroszlányi, puska józsef 47 éves robbantómester, nagyvelegi, raáb jános 50 éves vājár, móri, reichardt józsef 21 éves bányavillanyszerelő, bokodi, sóvágó imre 41 éves aknász, oroszlányi, szabó sándor 21 éves segédvājár, pusztavámi, szekeres mihály 47 éves szállító bányacsillás, móri, szücs jános 41 éves furómester, tatabányai, vaczkó béla 22 éves segédvājár, móri, viczai sándor 48 éves vājár, nagyvelegi lakos, továbbá négy lengyel dolgozó: stanislaw zyla 36 éves vājár, dabrowai, erwin kaszyca 42 éves vājár, mislowicei, dzislaw rolka 45 éves vājár tychy-i és józsef danek 44 éves vājár, tychy-i lakos. /folyt. köv./

sa hgy
19.18 220683 2285

--

sb0086 1 130 mtib2027

sulyos bányaszerencsétlenség márkushegyen /2. rész/

a természettel vívott küzdelemben elhunyt bányászokat az oroszlányi szénbányák vállalat saját halottainak tekinti. temetésükről később intézkednek.

havasi ferenc, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára és juhász ádám ipari minisztériumi államtitkár szerdán a reggeli órákban a helyszíntre érkezett. a szerencsétlenség okának megállapítására kapolyi lászló ipari minisztériumi államtitkár vezetésével, a szot, az országos bányaműszaki felügyelőség, a bányai ipari dolgozók szakszervezete és a belügyminisztérium képviselőinek részvételével kormánybizottság alakult. a bizottság megkezdte a szerencsétlenség körülményeinek vizsgálatát.

x x x

mély megrendüléssel értesültünk a márkushegyi bányásztelepén történt súlyos szerencsétlenségről. kegyelettel adózunk a hős bányászok emlékének, akik hivatásuk teljesítése közben életüket veszítették.

egész társadalmunkkal együtt mély fájdalommal, s őszinte részvétellel osztozunk az áldozatok hozzátartozóinak gyászában.

a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottsága
a magyar népköztársaság minisztertanácsa
a szakszervezetek országos tanácsa

/mti/ sa hgy
19.24 220683 1311

a

--

sb0087 1 180 mtib2028

bányaomlás kányáson

1983. június 22. - a nógrádi szénbányák kányási bányáüzemének 22-es frontján szerdén délután 16 méter hosszúságban szakadás történt. az omlás három bányászt betemetett. gyurkó sándor 23 éves vájárt sikerült kimenteni, munkatársai kihozataláért a bányamentők folytatják a küzdelmet. a szakadást előidéző okok felderítésére vizsgálat indult. /mti/

sa hgy
20.16 220683 0389

-.-

sb0088 4 180 mtib2035

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. június 22.

sb0001 magyar érdekeltségű vegyesvállalatok /1. rész/
sb0002 magyar érdekeltségű vegyesvállalatok /2. rész/
sb0003 fakultáció az általános iskolákban /1. rész/
sb0004 fakultáció az általános iskolákban /2. rész/
sb0005 színvonalasabb balatoni zöldség-gyümölcs ellátás
sb0006 nyári szünidős programok /1. rész/
sb0007 nyári szünidős programok /2. rész/
sb0008 szedd és vidd!
sb0009 fesztivál-nagydíjas magyar gyógyszerfilm
sb0010 uttóró sportrendezvények
sb0011 új gázüzem
sb0012 diabetikus tonik
sb0013 napgyöngye
sb0014 elsősegélynyújtó házfelügyelők
sb0015 fácán-óvodák
sb0016 megnyílt a kishortobágyi csárda
sb0017 a iv. karmesterverseny győztesei
sb0018 számítógépes folyamatirányítás
sb0019 260 tonna éticsiga
sb0020 horgászverseny
sb0021 kirándulóknak /1. rész/
sb0022 kirándulóknak /2. rész/
sb0023 békés-tarhosi zenei napok
sb0024 súlyos bányászerecsétlenség
sb0025 a szot ülése /1. rész/
sb0026 a szot ülése /2. rész/

NK

sb0027 megindultak a kombájnok
sb0028 felhőszakadás győrótt
sb0029 az országgyűlés ... /1. rész/
sb0030 az országgyűlés ... /2. rész/
sb0031 postaforgalmi szakközépiskolás ...
sb0032 időjárásjelentés /1. rész/
sb0033 doktor-avató ünnepség
sb0034 időjárásjelentés /2. rész/
sb0035 balesetek
sb0036 weöres sándor kitüntetése
sb0037 karinthy-gyűrű peterdi pálnak
sb0038 ülést tartott a minisztertanács
sb0039 az áfészek-ek szerepe ... /1. rész/
sb0040 az áfészek-ek szerepe ... /2. rész/
/folyt. köv./ er/mz
20.45 220683 1509

-.-

sb0089 4 180 mtib2036

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 a fővinform jelenti
sb0042 a mém közleménye
sb0043 ipari szövetkezetek termékbemutatója
sb0044 erdei ferenc nevét vette fel ...
sb0045 életmentő kitüntetése
sb0046 megjelent a sárgabarack
sb0047 aratják a köményt borsodban
sb0048 a tizezredik csávázógép
sb0049 a környező országok időjárása
sb0050 befejeződött az uttóró ...
sb0051 az európai nagyvárosok hőmérséklete
sb0052 népfrent oklevél kisteleknek
sb0053 szőlészek, borászok fóruma
sb0054 ülést tartott az mszp ...
sb0055 székfoglaló előadás
sb0056 új politoys-játékok /1. rész/
sb0057 új politoys-játékok /2. rész/
sb0058 képzőművészeti kiállítás a gyárban
sb0059 a fejer megyei tanács vb ülése
sb0060 rehabilitáció a volánnál
sb0061 ifjuságpolitikai nyári ...
sb0062 ülést tartott a fővárosi ... /1. rész/
sb0063 ülést tartott a fővárosi ... /2. rész/
sb0064 a szakszervezetek ... /3. rész/
sb0065 a szakszervezetek ... /4. rész/

NK

bel

- 64 -

1983.06.22.

sb0066 elhunyt dr. János Lajos
sb0067 sajtótájékoztató ...
sb0068 ülést tartott a fővárosi ... /3. rész/
sb0069 további versenyvetítések
sb0070 ülést tartott a fővárosi ... /4. rész/
sb0071 iskolai névadó és ...
sb0072 elfogták a kamiontolvajt
sb0073 sobieski dunai emléktúra
sb0074 a bács-kiskun megyei tanács ...
sb0075 üdvözlő távirat
sb0076 üdvözlő távirat
sb0077 hatalmas zivatar szegeden
sb0078 nemzetközi ... /1. rész/
sb0079 nemzetközi ... /2. rész/
sb0080 időjárásjelentés
/folyt.köv./ mz
20.46 220683 1443

--

sb0090 4 180 mtib2037

belpolitikai híreink tartalomjegyzék /3. rész/

sb0081 egyetemisták, főiskolások /1. rész/
sb0082 egyetemisták, főiskolások /2. rész/
sb0083 befejeztek a magyar-kndk ...
sb0084 súlyos bányaszerencsétlenség ... /1. rész/
sb0085 súlyos bányaszerencsétlenség ... /2. rész/ --- bányaozlás
sb0086 tartalomjegyzék /1. rész/ kányáson
sb0087 tartalomjegyzék /2. rész/
sb0088 tartalomjegyzék /3. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: Kovács György
szerkesztette: Fehér Péter
Izsák Erika
Halasi György
- v e g e -

/mti/

mz hgy
20.46 220683 0643

MK

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

parlament

bkk. 1. Lázár György beszéde

1983. június 22.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk Lázár Györgynek a parlamenti ülészak első napján - csütörtökön - elhangzó beszédét. az anyag

feloldásig e m b a r g ó s !

x x x

alkotmányos kötelességünknek teszünk eleget, amikor a kormány nevében számot adok az országgyűlésnek arról, hogy miként éltünk a bizalommal, amit 1980-ban, munkaprogramunk elfogadásakor kaptunk, hol tartunk terveink megvalósításában, hogyan ítéljük meg társadalmunk és gazdaságunk helyzetét, miben látjuk a további tennivalókat - mondotta bevezetőben Lázár György.

- a központi bizottság ez év áprilisi állásfoglalásával egyezően mi is úgy látjuk, hogy társadalmi-gazdasági fejlődésünk a xii. kongresszuson meghatározott irányban halad, belpolitikai helyzetünk kiegyensúlyozott, a népi hatalom, a törvényes rend szilárd, a haza védelme biztosított, a fegyveres testületek betöltik hivatásukat. az állam intézményei rendeltetésszerűen működnek, népgazdaságunk kiállta az elmúlt évek nehéz próbatételeit. hazánkban minden becsületes, törvénytisztelő ember, bármi legyen is a hivatása, világnézete vagy anyanyelve, biztonságban élhet és dolgozhat. a magyar népköztársaságnak tekintélye, szavunknak hitele van a világban, megbecsült tagja vagyunk a szocialista országok közösségének.

közvéleményünk előtt ismert, hogy munkánkat más nemzetközi körülmények között folytatjuk, mint ahogyan programunk elfogadásakor azt feltételeztük. azóta megnövekedtek az európa és az egész világ békéjét fenyegető veszélyek. fokozódott a fegyverkezési verseny. éleződött a társadalmi rendszerek közötti harc. az imperializmus szélsőségesen reakciós körei meg-megújuló támadást indítanak a szocialista országok, a társadalmi felemelkedésért és a nemzeti függetlenségért küzdő népek ellen. romlott és ingatagabb lett a világgazdaság állapota.
/folyt. köv./

ds

- 1 -

parlament

bkk. 1. /Lázár György1.folyt./kö

érthető, ha e kedvezőtlen folyamatok láttán, amelyek hatása alól mi sem vonhatjuk ki magunkat, fokozódott az aggodalom a békéért, növekedett a haza sorsáért érzett felelősség, s ezzel együtt az érzékenység minden olyan magatartással, jelenséggel szemben, amely fékezi a nép akaratát és érdekeit kifejező politika érvényre jutását.

a kapitalista világot, köztük a legfejlettebb tőkés államokat sújtó társadalmi-gazdasági válság tükrében még szembetűnőbb szocialista rendünk életereje. az elmúlt nehéz években is sikerül megőrizni vívmányainkat, s ha a korábban megszokottnál szerényebb ütemben is, de tovább haladtunk a szocialista építés útján. folytattuk annak a korszakos jelentőségű feladatnak a végrehajtását, amely megteremti a mainál nagyobb nemzeti teljesítmény társadalmi-gazdasági feltételeit. azt, hogy az elénk tornyosuló nehézségeken sikerült urrá lenni, népünk politikánkba vetett bizalmának, tettrekésységének, a szövetségi politika jegyében fogant nemzeti összefogásnak köszönhetjük.

a megbecsülést érdemlő eredmények sem feledtetetik azonban gyengéinket. tisztában vagyunk vele, hogy a következő években jobban és másként kell dolgoznunk, szorosabbra kell zárni sorainkat, ha el akarjuk érni céljainkat. azt is tudjuk: bár kevesen, de vannak, akik megkérdőjelezzik szocialista értékeinket; akik azt remélik, hogy most, amikor sok nehézséggel kell megbirkóznunk, megingathatják a politikánkba vetett bizalmat. a kételkedők vagy szembenálló számítások kívül hagyják népünknek azt a történelmi tapasztalatát, hogy társadalmunk vezető ereje, a magyar szocialista munkáspárt mindenkor, a legnehezebb helyzetből is képes volt megmutatni a kivezető utat, és választ adni nemzeti létünk nagy kérdéseire. politikánk ereje többek között éppen abban van, hogy soha sem szépítjük a valóságot. nemcsak az eredményeket tartjuk számon. kendőzetlen nyíltsággal szólunk problémáinkról és nehézségeinkről is. igényeljük, sőt ösztönözzük az okokat feltáró, a tenni-valókat tisztázó demokratikus vitákat.

/folyt. köv./kö

parlament

bkk. 1. /Lázár György2. folyt./kö

így van most is, és még inkább így lesz a jövőben. szocialista vívmányainkat, a közös gondolkodásra serkentő politikai légkört, a folytonos megújulásra való készséget társadalmunk nagy többsége mindennél többre becsüli, ezért elutasítja azokat a próbálkozásokat, amelyek gondjaink megoldására eszméinktől idegen megoldásokat kínálnak. a vita elől természetesen a jövőben sem zárkozunk el - de arra nincs sem okunk, sem jogunk, hogy bárkivel is, aki megsérti törvényeinket, elnézőek legyünk.

- a kormányt az a törekvés vezette, hogy az 1980 őszén elfogadott munkaprogram alapján és a mindenkori helyzet követelményei szerint felelősen végezze munkáját - mondotta a továbbiakban a minisztertanács elnöke, megköszönve az országgyűléstől és bizottságaitól, a képviselőktől kapott támogatást, a párt, a hazafias népfrent, a kisz, a társadalmi szervek és a tudományos testületek segítőkészségét. külön is szólt a kormány és a szot kapcsolatáról: - az utóbbi hónapokban többször elhangzott a kérdés: mi jellemzi a kormány és a szakszervezetek viszonyát? mint a közelmúltban gáspár elvtárs, én is azt válaszolhatom: viszonyunk meghatározó vonása, hogy azonos ügyet szolgálunk, de a ,,hogyan,,-ban - érthető okok miatt - gyakori közöttünk a vita, így olykor csak kölcsönös engedmények árán jutunk el a megegyezésig. számunkra azonban éppen ebben, a vitatkozva megvalósuló együttműködésben van a kapcsolat igazi értéke. ez hozzásegít döntéseink jobb megalapozásához, a közös feladatok szervezett végrehajtásához. ugyanebből az okból értékes és hasznos a szövetségi érdekképviselői szervekkel, a kereskedelmi kamarával, a mtesz-szel kialakult mind tartalmasabb együttműködés is.

terveink megvalósításában mindig, napjainkban pedig méginkább nélkülözhetetlenek azok az értékek, amelyeket a rátermett vezetők, a műszaki, gazdasági szakemberek, a kollektívák, az ujat, a jobbat keresők tudása, tapasztalata, a társadalom javait gyarapító önkéntes munkamozgalmak testesítenek meg. az elmúlt években tovább növekedett azoknak a száma, akik önzetlen munkájukkal mindenkor készek hozzájárulni a kisebb-nagyobb közösségi gondok megoldásához. a példamutatásban a szocialista brigádok járnak az élen, s ezzel méltán tiszteletet és megbecsülést vívtak ki.

/folyt.köv./kö

parlament

bkk. 1. /Lázár György 3. folyt./kö

a kormány nevében ez alkalommal is baráti érzésekkel köszöntöm a 25 éves szocialista brigádmozgalom veteránjait és a fiatalabb nemzedékhez tartozó tagjait.

- amint azt programunkban terveztük, folytattuk az állami irányítás munkamódszereinek korszerűsítését, a minisztériumok és az intézmények szervezeti megújítását, csökkentettük a létszámot, mérsékeljük az igazgatási kiadásokat. Intézkedtünk a hatáskörök és a döntésekért viselt felelősség pontosabb meghatározásáról. az elmúlt években mintegy félszáz ügykörrel tovább növeltük a tanácsok hatáskörét. a tapasztalatok e téren igen kedvezőek. bebizonyosodott, hogy a tanácsok nagyobb önállósága megnöveli felelősségérzetüket, erősíti cselekvési készségüket, és jobb feltételeket teremt az állampolgárok megnyeréséhez, a demokratikus munkastílus meghonosításához. a kormány ezért törekszik arra, hogy aprólékos beavatkozásokkal ne gátolja e folyamatot, nagyobb lehetőségeket adjon a helyi önálló döntésekre.

szándékainkkal egyezően növeltük a törvények és a fontosabb jogszabályok előkészítésének demokratizmusát, melynek jegyében tiznél több esetben kezdeményeztünk társadalmi és szakmai vitát, teljesítettük a jogalkotás időarányos feladatait. sor került az államigazgatási eljárás új törvényi szabályozására, meggyorsítottuk az igazgatási munka - számítástechnikára alapozott - tárgyi feltételeinek kiépítését, folytattuk az ügymenet egyszerűsítését, az előre lépés mérhető, de nem elégséges. még vannak megszüntethető szervezeti párhuzamosságok. a közszolgálatban dolgozók többsége lépést tart a növekvő igényekkel, és magas színvonalon látja el feladatát, de még sok helyen tovább él és hat a régről beidegződött gyakorlat, a munka stílusa és tartalma nem mindenütt igazodik életünk mai igényeihez. a kelletténél kevesebb figyelmet fordítunk döntéseink időtálló megalapozására, intézkedéseink várható következményeinek felmérésére. a kormány nem tartja kielégítőnek a tulszabályozás felszámolására, a bürokratikus ügyintézés megszüntetésére tett intézkedéseket. sok javítanivaló van a különböző szervek ellenőrző munkájának összehangolásában. keveset léptünk előre az állami személyzeti munkában.
/folyt. köv./kö

parlament

bkk. 1. /Lázár György 4. folyt./kö

az állami irányítás tartalmi és módszerbeli fejlesztését nem tartjuk, nem is tarthatjuk befejezettnek. segítséget jelent számunkra, hogy megelégnék a szocialista állam szerepéről folytatott vita. már eddig is sok, az igazgatási módszerek javítását célzó értékes elgondolás, javaslat látott napvilágot. vannak azonban szélsőséges vélemények is, amelyeket nem tudunk magunkévá tenni. ezek közé tartoznak azok, amelyek minden fontos ügyet központi döntéssel, hatósági előirással vagy jogszabályi uton kívánnak megoldani, valamint az is, amely szerint az államnak - ugymond - ki kell vonulnia a társadalmi élet olyan szféráiból, mint a gazdaság, vagy a kultúra.

a szocialista állam funkciói, s főleg e funkciók gyakorlásának módszerei természetesen nem egyszer, s mindenkorra adottak. ezért újra és újra visszatérő feladat, hogy az irányítás módszereit és intézményrendszerét időről-időre hozzáigazítsuk a társadalmi-gazdasági fejlődés történelmileg meghatározott szükségleteihez. munkaprogramunkban szerepel, hogy az államélet és a gazdaságirányítás rendszerének továbbfejlesztésével összehangoltan, a kutatási eredményeket és az utóbbi évek gyakorlati lépéseinek tapasztalatait hasznosítva a jövő évben tervet dolgozunk ki a központi és a helyi irányítás hatáskörökének egyidejű javítására, a hatáskörök pontosabb elhatárolására, a felelősség jobb érvényesítésére, az ügyintézés további egyszerűsítésére.

a személyi feltételek, az irányítási módszerek javítása és az intézményi rendszer korszerűsítése mellett az állami funkciók jobb ellátásának a szocialista demokrácia fejlesztése is nélkülözhetetlen eleme. e téren is van előrehaladás. most azonban, amikor különösen nehéz körülmények között dolgozunk, a korábnál is nagyobb szükség van a demokratikus fórumok tartalmas működésére, a tanácsi önkormányzat erősítésére, a cselekvő közéletiség teljesebb kibontakoztatására. a kormány fontos és folyamatos feladatának tartja, hogy ehhez a maga eszközeivel is hozzájáruljon.
/folyt. köv./kö

parlament

bkk. 1. /Lázár György 5. folyt./kö

többek között ezt célozza az a legutóbbi határozatunk is, amely a döntések előkészítő szakaszában növelni kívánja a társadalmi viták szerepét. a beleszólási jognak természetesen együtt kell járnia a közösen meghozott döntések végrehajtásáért viselt felelősséggel. úgy gondolom, az is helyénvaló, ha magunkkal és másokkal szemben az eddiginél magasabb erkölcsi és szakmai követelményt támasztunk; elsősorban a tisztségviselőktől, de az állampolgároktól is fegyelmezettebb magatartást kérünk a munkában és a mindennapi életben.

- az elmúlt években is a népgazdaság irányítása adta a kormány számára a legtöbb és egyúttal a legnehezebb feladatokat. a gazdasági munka alapja, a vi. ötéves terv minden korábbinál nagyobb hangsúllyal állítja előtérbe a hatékonyság növelését, a jobb igazodást a módosult világ-gazdasági helyzethez, az egyensúly javítását. ebből kiindulva határoztuk meg a konkrét tennivalókat.

1980 óta, tervünk végrehajtásának feltételei nehezebbek lettek. ennek legfőbb oka a külgazdasági feltételek további romlása. a tőkés országok gazdaságának pangása, a rekordméretű munkanélküliség, a példátlanul magas kamatlábak velejárlaként a világpiacon a kereslet a beruházási javak és a fogyasztási cikkek iránt egyaránt csökkent. rendkívül kiéleződött az eladók versenye. helyzetünket esetenként tovább nehezítik a szocialista országokkal szemben alkalmazott, főleg az egyesült államok részéről erőltetett, politikai megfontolásokból fakadó kereskedelmi és pénzügyi korlátozások. a világgazdasági válság hátrányos következményei mellett saját munkánk fogyatékos-ságai is hozzájárultak gondjaink növekedéséhez.
/folyt. köv./kö

- 6 -

parlament

bkk. 1. /Lázár György 6. folyt./kö

a körülményeket figyelembe véve mindemellett megbecsülést érdemlő eredmény, hogy nemzeti vagyunk az elmúlt két évben is növekedett. számos új termelő üzem kezdte meg működését, növekedett a lakásalap, bővült az egészségügyi, az oktatási és a kulturális intézmények hálózata, tovább épült a metró, újabb autópálya-szakaszok készültek el, gyarapodott a belső turizmust és az idegenforgalmat kiszolgáló létesítmények száma. a nemzeti jövedelem az 1980. évi csökkenés után évi átlagban mintegy 2,5 százalékkal növekedett, és 1982-ben - hosszú idő óta először - meghaladta a belföldi felhasználást. csökkent a költségvetés hiánya. az ipar termelése csaknem 5 százalékkal, a mezőgazdasági termékek termelése 6 százalékkal haladta meg az 1980 évet. az építőipar termelésében - szándékainknak megfelelően - a korábbinál nagyobb a fenn-tartási-felújítási munkák aránya. a közlekedés kielégítette a szállítási igényeket. az anyagi ágak termelékenysége több mint 6 százalékkal nőtt, tehát nagyobb mértékben, mint a nemzeti jövedelem. a kivitel értéke kevés híján 16 százalékkal emelkedett, lényegesen gyorsabban, mint a behozatal. minden viszonylatban eleget tettünk nemzetközi fizetési kötelezettségeinknek.

a termelési szerkezet javítására, a versenyképesség és a gazdaságosság fokozására számos intézkedést tettünk. többek között programot dolgoztunk ki a mikroelektronika fejlesztésére; a gazdaságos export növelését szolgáló kapacitások bővítésére a nemzeti bank két év alatt több mint húszmilliárd forint hitelt nyitott meg; folytatjuk a gabonaprogramot. tervet dolgoztunk ki a hazai fehérjetermelés növelésére; fokozottan támogatjuk a termőképességet javító vízrendezést és talajjavítást. energiagazdálkodási programot hagytunk jóvá, amelynek végrehajtása és a gyorsítására tett intézkedések már eddig is figyelmet érdemlő eredményt hoztak. ennek is szerepe van abban, hogy a termelő ágazatokban két év alatt 8 százalékkal csökkent a fajlagos energiafelhasználás.
/folyt. köv./kö

- 7 -

parlament

bkk. 1. /Lázár György 7. folyt./kö

az így elért megtakarítás lényegében fedezte a lakosság és a kommunális ágazat többlet-igényét. az energiafelhasználásban emelkedett a hazai források, és csökkent a behozatal aránya. külön említést érdemel, hogy kőolajra számítva 1980-hoz képest két év alatt majdnem 1,6 millió tonna kőolajat és kőolaj-származékot takarítottunk meg; ennek értéke mintegy 400 millió dollárral egyenlő. elkezdődött a gazdaságos anyagfelhasználásra és a technológiák korszerűsítésére, valamint az ipari és a mezőgazdasági melléktermékek és hulladékok hasznosítására jóváhagyott terv végrehajtása. ezeknek és más tényezőknek az eredményeként az iparban, az építőiparban és a mezőgazdaságban csökkent a termelés egységére számított anyagfelhasználás.

gazdaságpolitikai törekvéseink alátámasztására több más területen is fontos lépéseket határoztunk el. ezek közé sorolhatók a jövedelem szabályozást érintő egyes módosítások, a támogatások csökkentése, az árrendszer továbbfejlesztése, az árfolyam-változtatások, a hitelfeltételek szigorítása, az új bérszabályozási rendszer bevezetése, az alacsony hatékonyságú vállalatok helyzetének rendezésére kialakított szabályok. az intézkedések egy másik része annak a lehetőségét teremtette meg, hogy a vállalkozási és szervezeti formák jobban igazodhassanak a tényleges piaci és gazdasági viszonyokhoz. ennek az egyik, nem is a legfontosabb eleme az a sokak által vitatott lehetőség, hogy a vállalatokon belül gazdasági munkaközösségek alakulhassanak. többségüktől a jelek szerint a szándékainkkal megegyező eredményt remélünk. ahhoz azonban még kevés a tapasztalat, hogy akár elutasítsuk, akár elfogadjuk a korrigáló beavatkozások jogosultságát.

a vázlatos áttekintés is jelzi, hogy bár a gazdaság mennyiségileg mérhető növekedését a reális lehetőségekhez igazodva tudatosan lassítottuk, ez távolról sem jelent valamiféle általános stagnálást. ellenkezőleg, sok minden felgyorsult, társadalmi-gazdasági életünket egyfajta belső dinamizmus jellemzi, ami az új megoldásokkal járó, esetenként konfliktusokat is okozó következményeivel együtt is nagy pozitívum, mert előre visz a hatékony és kiegyensúlyozott gazdálkodáshoz szükséges tudati, közgazdasági és szervezeti feltételek megteremtésében.

/folyt. köv./kö

parlament

bkk. 1. /Lázár György 6. folyt./kö

a körülményeket figyelembe véve mindemellett megbecsülést érdemlő eredmény, hogy nemzeti vagyonunk az elmúlt két évben is növekedett. számos új termelő üzem kezdte meg működését, növekedett a lakásalap, bővült az egészségügyi, az oktatási és a kulturális intézmények hálózata, tovább épült a metró, újabb autópálya-szakaszok készültek el, gyarapodott a belső turizmust és az idegenforgalmat kiszolgáló létesítmények száma. a nemzeti jövedelem az 1980. évi csökkenés után évi átlagban mintegy 2,5 százalékkal növekedett, és 1982-ben - hosszú idő óta először - meghaladta a belföldi felhasználást. csökkent a költségvetés hiánya. az ipar termelése csaknem 5 százalékkal, a mezőgazdasági termékek termelése 6 százalékkal haladta meg az 1980. éviét. az építőipar termelésében - szándékainknak megfelelően - a korábbinál nagyobb a fenn tartási-felújítási munkák aránya. a közlekedés kielégítette a szállítási igényeket. az anyagi ágak termelékenysége több mint 6 százalékkal nőtt, tehát nagyobb mértékben, mint a nemzeti jövedelem. a kivitel értéke kevés híján 16 százalékkal emelkedett, lényegesen gyorsabban, mint a behozatal. minden viszonylatban eleget tettünk nemzetközi fizetési kötelezettségeinknek.

a termelési szerkezet javítására, a versenyképesség és a gazdaságosság fokozására számos intézkedést tettünk. többek között programot dolgoztunk ki a mikroelektronika fejlesztésére; a gazdaságos export növelését szolgáló kapacitások bővítésére a nemzeti bank két év alatt több mint húszmilliárd forint hitelt nyitott meg; folytatjuk a gabonaprogramot. tervet dolgoztunk ki a hazai fehérjetermelés növelésére; fokozottan támogatjuk a termőképességet javító vízrendezést és talajjavítást. energiagazdálkodási programot hagytunk jóvá, amelynek végrehajtása és a gyorsítására tett intézkedések már eddig is figyelmet érdemlő eredményt hoztak. ennek is szerepe van abban, hogy a termelő ágazatokban két év alatt 8 százalékkal csökkent a fajlagos energiafelhasználás.

/folyt. köv./kö

bkk. 1. /Lázár György 7. folyt./kö

az így elért megtakarítás lényegében fedezte a lakosság és a kommunális ágazat többlet-igényét. az energiafelhasználásban emelkedett a hazai források, és csökkent a behozatal aránya. külön említést érdemel, hogy kőolajra számítva 1980-hoz képest két év alatt majdnem 1,6 millió tonna kőolajat és kőolaj-származékot takarítottunk meg; ennek értéke mintegy 400 millió dollárral egyenlő. elkezdődött a gazdaságos anyagfelhasználásra és a technológiák korszerűsítésére, valamint az ipari és a mezőgazdasági melléktermékek és hulladékok hasznosítására jóváhagyott terv végrehajtása. ezeknek és más tényezőknek az eredőjeként az iparban, az építőiparban és a mezőgazdaságban csökkent a termelés egységére számított anyagfelhasználás.

gazdaságpolitikai törekvéseink alátámasztására több más területen is fontos lépéseket határoztunk el. ezek közé sorolhatók a jövedelemszabályozást érintő egyes módosítások, a támogatások csökkentése, az árrendszer továbbfejlesztése, az árfolyam-változtatások, a hitelfeltételek szigorítása, az új bérszabályozási rendszer bevezetése, az alacsony hatékonyságú vállalatok helyzetének rendezésére kialakított szabályok. az intézkedések egy másik része annak a lehetőségét teremtette meg, hogy a vállalkozási és szervezeti formák jobban igazodhassanak a tényleges piaci és gazdasági viszonyokhoz. ennek az egyik, nem is a legfontosabb eleme az a sokak által vitatott lehetőség, hogy a vállalatokon belül gazdasági munkaközösségek alakulhassanak. többségüktől a jelek szerint a szándékainkkal megegyező eredményt remélünk. ahhoz azonban még kevés a tapasztalat, hogy akár elutasítsuk, akár elfogadjuk a korrigáló beavatkozások jogosultságát.

a vázlatos áttekintés is jelzi, hogy bár a gazdaság mennyiségileg mérhető növekedését a reális lehetőségekhez igazodva tudatosan lassítottuk, ez távolról sem jelent valamiféle általános stagnálást. ellenkezőleg, sok minden felgyorsult, társadalmi-gazdasági életünket egyfajta belső dinamizmus jellemzi, ami az új megoldásokkal járó, esetenként konfliktusokat is okozó következményeivel együtt is nagy pozitívum, mert előre visz a hatékony és kiegyensúlyozott gazdálkodáshoz szükséges tudati, közgazdasági és szervezeti feltételek megteremtésében.

/folyt. köv./kö

bkk. 1. /Lázár György 8. folyt./kö

ehhez hozzátehetem: a kormány - bizottságain és a minisztériumokon keresztül - a korábbinál aktívabb szervező munkát fejtett ki a végrehajtás összehangolására és ellenőrzésére.

mégis jogos a kritika, hogy az irányító és a gazdálkodó szervezetek részéről nem elegendő, de legalábbis egyenetlen az új viszonyokhoz való alkalmazkodási készség; lassan javul a versenyképesség; magasak a ráfordítások, olykor gyenge a piaci munka; még mindig sok a veszteséges, vagy alacsony hatékonyságú vállalat és szervezet. sokakat elkényelmesít, hogy a jövedelmek teljesítmény szerinti differenciálása alig-alig halad előre. nagyrészt ezeknek az okoknak tudható be, hogy gazdaságunk teljesítménye nem érte el azt a mértéket, ami a belső piacon jelentkező - a tervezett meghaladó - kereslet kielégítésével egyidejűleg ellensúlyozhatta volna a gyorsan romló külső viszonyok következményeit; köztük azt, hogy a nemzetközi pénzügyi rendszer súlyosbodó zavarai miatt a számított hitelfelvételt csak részben tudtuk megvalósítani. emiatt kénytelenek voltunk olyan további intézkedéseket tenni, amelyek az adott helyzetben is biztosították nemzetközi fizetőképességünk fenntartását.

ez úgy volt elérhető, hogy a kivitel növelésére és az új piacok feltárására tett erőfeszítések mellett átmeneti importkorlátozást léptettünk életbe, csökkentettük a beruházásokat, a költségvetési kiadások - főként a támogatások - egyes tételeit, és 1982-ben a tervezettnél nagyobb fogyasztói áremelést hajtottunk végre. tudatában voltunk, hogy ezek az intézkedések a gazdálkodó szervezetek, a lakosság és főleg annak egyes rétegei számára gondot okoznak. mégis cselekednünk kellett, mert nem vállalhattuk, és nem is akartuk vállalni az 1978. évihez hasonló pénzügyi helyzet kialakulását, ami részleteiben nehezen felmérhető, de mindenképpen igen súlyos következményekkel járt volna. a legfőbb célt elértük: a belső egyensúlyt és a nemzetközi fizetőképességet egyaránt sikerült megőrizni. 1982-ben a külkereskedelmi mérlegben mintegy fél milliárd dollár aktívumot értünk el, majdnem akkorát, mint amit a tervidőszak utolsó éveire irányoztunk elő. sok év után az adósság növekedését megállítottuk; most az a feladat, hogy elkezdjük adósságaink és a velük járó terhek csökkentését.

/folyt. köv./kö

bkk. 1. /Lázár György 9. folyt./kö

az elmúlt év gazdasági szempontból kritikus heteiben, amikor a kormánynak - az előállt helyzethez igazodva - gyors döntéseket kellett hoznia, s bár hosszas töprengésre nem volt idő, mindig arra törekedtünk, hogy közgazdasági megoldást keressünk, s csak ott és csak annyiban éltünk adminisztratív eszközzel, ahol és amikor más lehetőség nem állt rendelkezésre. Akadtak olyan, főleg korlátozó intézkedések, amelyek sok kritikát váltottak ki. Ezeket magunk is csak a kényszerítő helyzet miatt határoztuk el, mert tudatában vagyunk annak, hogy az egyensúly és a továbbhaladás feltételeit elsősorban a társadalmi munka termelékenységére alapozott termelés-növeléssel kell megteremteni. Más szóval: a termelés korszerűségét olyan magas fokra kell emelni, a munka- és az anyagráforgatást pedig olyan szintre kell csökkenteni, hogy megszűnjön, vagy legalábbis lényegesen csökkenjen a megváltozott cserearányokból származó veszteségünk.

ez lehetséges, de viszonylag hosszantartó, jóval nehezebb és összetettebb feladat, mint azt régebben, vagy akár a VI. ötéves terv elfogadásakor gondoltuk. Gazdaságunk szilárd alapokon nyugszik, s a rendelkezésre álló szellemi és anyagi erőforrás már ma is nagyobb, mint ami a megtermelt új értékben kifejezésre jut. Ezért a közvetlenül előttünk álló feladat most nem az, hogy új célokat tűzzünk ki, hanem hogy gyorsabban haladjunk a kijelölt úton, mielőbb megteremtjük azokat a feltételeket, amelyek révén a népgazdaság teljesítményét a tényleges lehetőségekkel összhangban álló szintre tudjuk emelni. Ehhez az szükséges, hogy - elsősorban a feldolgozóiparban - jóval nagyobb figyelmet fordítsunk a termékszerkezetnek az adottságainkkal, valamint a hazai és a külpiazi igényekkel számoló korszerűsítésére; a minőség, a versenyképesség javítására; a termelékenység növelésére; a fajlagos anyagfelhasználás, s ezzel együtt az importigényesség csökkentésére; a jövedelmezőség fokozására.

/folyt. köv./kö

bkk. 1. /Lázár György 10. folyt./kö

a gazdasági teljesítmény növelését most, és a következő években nem új nagyberuházások révén, hanem a tartalékok feltárásával, a meglévő termelőberendezéseket kiegészítő, korszerűsítő, a technológiákat megújító műszaki fejlesztéssel, gyorsan megtérülő szellemi és anyagi befektetésekkel, a szervezettség, a munkakultúra növelésével kell elérni. Ezt nemcsak a már említett világgazdasági változások és a napjainkra jellemző technológiai verseny kényszere miatt, hanem ettől függetlenül is meg kell tennünk, mert a fejlettségnek arra a fokára jutottunk, amikor a régi, extenzív út már nem járható. Céljainkat csak akkor érhetjük el, ha új hajtóerőket állítunk a fejlődés szolgálatába; más szóval: ha a gazdálkodásban minden szempontból a magas minőségre törekszünk. Erre szükség van a VI. ötéves terv követelményeinek teljesítéséhez, és ahhoz is, hogy megalapozzuk jövőnk fejlődésünket.

az intenzív fejlődés követelményeiből kiindulva még erőteljesebben be kell kapcsolódnunk a nemzetközi munkamegosztásba, mindenekelőtt a szocialista gazdasági integrációba. nemzetközi gazdasági kapcsolatainkban mindig, a jövőben is a KGST-tölti be a legfontosabb szerepet. gazdasági fejlődésünk és stabilitásunk szempontjából különösen fontosak és nagy jelentőségűek a magyar-szovjet gazdasági kapcsolatok. Közismertek és nem szorulnak bizonyításra azok az előnyök, amelyeket a szocialista országokkal folytatott két- és sokoldalú együttműködés jelent számunkra, és hozzátehetem, partnereink számára is. fontos alapját képezik ötéves tervünk megvalósításának az 1985-ig szóló hosszulejárati megállapodások, amelyek kölcsönös és hiánytalan teljesítése közös érdekünk. a magunk részéről ennél is többre törekszünk, ezért tárgyalásokat kezdeményeztünk a szovjetunióval és a többi szocialista országgal az 1983-1985. évi árucsereforgalom további bővítésének lehetőségeiről.

/folyt. köv./kö

parlament

bkk. 1. /Lázár György 11. folyt./kö

a nyilvánvaló előnyök láttán mostanában a korábbinál is gyakrabban merül fel a kérdés: miért nem növeljük még jobban a szocialista országokkal folytatott külkereskedelem méretét és arányát, ha ez csak az elhatározáson múlna, nem kétséges: már rég megtettük volna, a dolog azonban nem ilyen egyszerű, nincs olyan gazdasági integráció - a kgst sem az -, amely mindenben önellátó lehetne, a szükségletek kielégítésének korlátai vannak, de a mi gazdasági közösségünk hatalmas szellemi és anyagi potenciállal rendelkezik, és - bár a tagországok többsége számos gazdasági nehézséggel birkózik - ma is a világ egyik leggyorsabban fejlődő gazdasági régiója, amely példa nélkül álló közös alkotásokat hozott létre, s minden lehetősége megvan rá, hogy magasabb fokon elégítse ki az igényeket, a mi érdekünk is az, hogy ehhez közösen, mielőbb és minél jobb feltételeket teremtsünk, így, és ebben a szellemben készülünk a kgst tervezett felsőszintű értekezletére.

nemzetközi gazdasági kapcsolatainkban növekvő szerepe van a fejlődő országokkal mind jobban kiépülő együttműködésnek, az egyenjogúság és a kölcsönös előnyök alapján készek vagyunk a fejlett tőkés államokkal folytatott kereskedelem és kooperáció bővítésére is, nem rajtunk múlik, ha ez lassabban halad, mint ahogyan erre adottságaink lehetőséget biztosítanak.

az intenzív fejlődési szakasz kibontakozásának meggyorsításához irányítási rendszerünk valamennyi fő elemének: a népgazdasági tervezésnek, a közigazdasági szabályozóeszközöknek - ezen belül az ár-, bér- és adórendszernek -, a piacfelügyeleti tevékenységnek, az intézményi és szervezeti rendszernek összehangolt és egyidejű továbbfejlesztésére van szükség, még inkább olyan feltételeket kell teremteni, amelyek a központi állami gazdaságirányítás és a gazdaság szervező munka hatékonyságának fokozásával együtt növelik a vállalati önállóságot, nagyobb teret adnak a gazdasági eredményekhez fűződő kollektív és egyéni érdekelttség érvényesülésének, s növelik a kiemelkedő teljesítményt nyújtó vezetők, műszaki és gazdasági szakemberek társadalmi rangját, anyagi megbecsülését.

/folyt. köv./kö

parlament

bkk. 1. /Lázár György 12. folyt./kö

ugyanezekből a megfontolásokból tovább akarunk lépni azon az úton, amely lehetővé tette, hogy a vállalati kollektívák részt vehessenek a gazdasági tervek kialakításában, a gazdasági vezetők kiválasztásában és véleményt mondhassanak munkájukról, a bevált alapelvekre építve - a tudomány és a gyakorlat képviselőinek közreműködésével - intenzíven folynak, és a befejezéshez közelednek azok az előkészítő munkálatok, amelyek az 1968-ban bevezetett gazdasági mechanizmus továbbfejlesztését szolgálják.

a közvetlenül előttünk álló feladatokról, az 1983. évi terv eddigi végrehajtásáról szólva Lázár György kifejtette: vannak biztató, de vannak nyugtalanító jelek is. - megfelelő volt a felkészülés és a munka szervezeten indult, a nehéz külpiaci viszonyok ellenére a dollárelszámolású forgalomban kiviteli többletet értünk el, kedvezőtlen, hogy az ipari termelés az első öt hónapban a tervezettnél - néhány termékből a keresletnél is - alacsonyabb volt, az export-árak tovább csökkentek, s hogy a számítottnál nagyobb a belföldi, különösen a beruházási kereslet, a jól szervezett, lelkiismeretes őszi és tavaszi munkával megalapozott, sokat ígérő kezdet után sajnos a mezőgazdaságban is vannak kedvezőtlen jelek, az időjárás, mint eddig is sok alkalommal, az idén sem pártolt mellénk, számos gazdaságnak komoly gondot okoz, de a korábban oly biztató országos terméskilátásokat is csökkentti az elmúlt hetek június közepéig tartó aszályos időjárása, ismerve a szocialista nagyüzemekben rejlő erőt, a termelőszövetkezeti tagság, a háztáji gazdálkodást folytatók hozzáértését és szorgalmát, bizhatunk benne, hogy a mezőgazdaságban dolgozók mindent megtesznek a tervben kitűzött célok eléréséért.

az összes többi területen is úgy kell dolgoznunk, hogy kivédjük az egyensúlyi követelmények betartását veszélyeztető hatásokat, arra kell törekednünk, hogy a termelésnek a szükségletekkel összhangban lévő növelésével, a ráfordítások, ezen belül az importigényesség további csökkentésével érjük el az előirányzott nemzeti jövedelmet, és a felhasználásban se lépjük túl a tervezett kereteket, ez utóbbi érdekében már több intézkedést tettünk, köztük olyanokat, amelyek mérséklik a terven felüli beruházási vásárlóerőt, szigorúan ragaszkodnunk kell ahhoz is, hogy a bérek és a jövedelmek arányban legyenek a tényleges teljesítményekkel és a fogyasztói árakat az elhatározott mértékben növeljük.

/folyt. köv./kö

parlament

bkk. 1. /Lázár György 13. folyt./kö

a külkereskedelemben folytatni szükséges a piacfeltáró munkát, és minden előnyösnek mutakozó lehetőséget ki kell használni az export fokozására.

az ideai gazdasági teljesítményeknek nemcsak az 1983. évi egyensúlyi követelmények szempontjából, hanem - amint azt a tervező munka és az előrebecslések jelzik - az eddiginél semmivel sem könnyebb 1984-1985. évi feladatok megoldásához szükséges alapok megteremtése miatt is kiemelkedő fontosságuk van. ennek tudatában kell folytatni munkánkat.

a minisztertanács elnöke beszámolóját így folytatta:

- a kormány munkaprogramjában életszínvonal-politikánk eredményeinek megőrzését és megszilárdítását, az életkörülmények szerény mértékű javítását vállaltuk. most arról adhatok számot, hogy ezt a kötelezettségünket eddig teljesítettük. megőriztük olyan fontos vívmányainkat, mint a létbiztonságot szavatoló teljes foglalkoztatottság, vagy az egész lakosságra kiterjedő szociális gondoskodás. ha szerény mértékben is, javultak az élet- és munkakörülmények. általánossá tettük az ötnapos munkahetet, és növeltük az alapszabadságot.

1982-ben a lakosság fogyasztása 4 százalékkal, reáljövedelme mintegy 3 százalékkal volt magasabb az 1980 évinél. tudjuk, hogy az átlagok elfedik azokat a különbségeket, amelyek az egyes családok helyzetét jellemzik, s hogy nem kevesen vannak, akiknek jobban be kell osztaniuk jövedelmüket, akiknek kevesebbre futja és akik nehezebben élnek, mint korábban. ezeket a tényeket számontartjuk, és a lehetőségek határai között figyelembe vesszük.
/folyt. köv./kö

- 14 -

parlament

bkk. 1. /Lázár György 14. folyt./kö

az átlagkeresetek és a fogyasztói árak két év alatt egyaránt 12 százalékkal emelkedtek. a nehezebb gazdasági körülmények között is arra törekedtünk, hogy fenntartsuk a lakossági vásárlóerő és az árualapok egyensúlyát. igaz, előfordul, hogy egyes cikkekből a kínálat több-kevesebb ideig elmarad a kereslettől - mégis, úgy gondolom, egyetértenek vele: a fogyasztói piac összességében, az alapvető termékekből pedig választék szerint is kiegyensúlyozott. előreléptünk a szolgáltató hálózat bővítésében, de egyes területeken a mennyiség és a minőség még gyakran kifogásolható, hosszú a várakozási idő. ezen a helyzeten mielőbb változtatni kell.

a társadalmi juttatások reálértéke az utóbbi két évben is a nemzeti jövedelemnél nagyobb mértékben, összesen 6 százalékkal emelkedett, azonban így is csak szerény előrelépésre volt mód. a lehetséges intézkedések keretében sor került az 1971. január 1. előtt megállapított nyugdíjak és a rendszeres, évenkénti kiegészítés alsó határának emelésére. július 1-i hatállyal 490 forintról 600 forintra növeljük a kétgyermekes családok gyermekekénti családi pótlékát. az egy-gyermekes családok a jelenlegi 130 forintos jövedelemkiegészítés helyett pedig havi 300 forintos családi pótlékot kapnak, a gyermekek 6 éves koráig. terveink szerint ez év szeptemberétől a régebben megállapított legalacsonyabb nyugdíjakat is felemeljük. az említett intézkedéseken túl fokozott figyelmet fordítunk a családgondozó tevékenység bővítésére, a legrosszabb helyzetben lévő családok szociális körülményeit jobban mérlegelő segélyezésre.

a lakásépítés eddig az előirányozottnak megfelelően alakult. két év alatt - nagyjából kétharmad részben kedvezményes, hosszulejáratu kölcsönből - közel 153 ezer otthon épült fel. rendben halad a lakáselosztás és a lakásgazdálkodás továbbfejlesztése. a tanácsok körültekintően és szervezetenként készítették elő az idén júliusban életbelépő lakbérémelést: intézkedtek, hogy az arra jogosultak lakbérterheit mérséklő szociális támogatások folyósítása rendben megtörténjen. megkezdődött annak a határozatnak a végrehajtása, amely előírja a lakáskarbantartás és -felújítás anyagi és szervezeti feltételeinek javítását. a kormány utasítása nyomán az illetékesek intézkedtek a lakosság építőanyag-ellátásának javítása, a családház építőknek nyújtott szolgáltatások - köztük a szakmai tanácsadás, a gépkölcsönzés - bővítése érdekében.
/folyt. köv./kö

- 15 -

parlament

bkk. 1. /Lázár György 15. folyt./kö

a településhálózat fejlesztésén belül Budapest és a városok mellett a korábbinál nagyobb gondot fordítottunk a kistelepüléseken lakók életkörülményeinek javítására, a falvak népességmegtartó képességének növelésére. a helyzet javításában, az alapellátás megszervezésében fontos szerepet tölt be a lakosság öntevékenysége, önzetlen társadalmi munkája. az utóbbi esztendőben a kormány és a társadalom is nagyobb figyelmet fordít a környezet- és természetvédelemre. külön határozatban intézkedtünk, pótlólagos forrásokat juttattunk nemzeti kincsünk, a Balaton megóvására. mindez azonban csak akkor lesz igazán eredményes, ha a környezet- és természetvédelem közüggé, s egyúttal minden állampolgár lelkiismereti ügyévé válik.

az egészségügyi ellátás fejlesztésére elfogadott szakmai programok végrehajtása kielégítően halad. a beruházások egy részének megvalósításában ugyan elmaradás van, az ellátás személyi és intézményi feltételei azonban így is tovább javultak. a tízezer lakosra jutó orvosok száma 30 fölé emelkedett, csökkent a betöltetlen körzeti orvosi állások száma, jelentősen fejlődött a gyermekekről és az időskorúakról való társadalmi gondoskodás.

megalapozatlan ígéretet ezúttal sem tehetünk. az életszínvonal megőrzéséhez, az életkörülmények bármilyen szerény javításához is csak a jobb, az eredményesebb munkával, a teherviselés igazságosabb megosztásával teremthetjük elő a fedezetet.

- a kormány a nehezebb körülmények közepette is kötelességének tartotta, hogy figyelmet és gondot fordítson azoknak a feltételeknek a biztosítására, amelyek az oktatás, a tudomány, a kultúra fejlődéséhez szükségesek. az e célokra felhasznált összegek az utóbbi két és fél évben is növekedtek.

/folyt. köv./kö

parlament

bkk. 1. /Lázár György 16. folyt./kö

az általános iskolai oktatásban - igaz, nagy erőfeszítések árán és helyenként átmeneti megoldásokkal élve - általában minőségi visszaesés nélkül sikerült elfogadható körülményeket teremteni a lényegesen megnövekedett tanulólétszám fogadásához. a feladatok megoldásához értékes segítséget adott a széles körű társadalmi összefogás és a pedagógusok tiszteletet érdemlő munkája. a VI. ötéves tervben előirányozottnak megfelelően halad az általános iskolák hálózatának fejlesztése. az elmúlt két évben csaknem 2.300 új tanterem épült fel, és további mintegy 1.000 helyiséget vettek - átmeneti megoldásként - használatba. ezzel egyidejűleg megkezdődött a felkészülés a középfokú oktatási intézményekbe lépő, nagylétszámú korszályok fogadására. folytatódik, illetve megkezdődött egyes felsőoktatási intézmények, köztük a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem és az ELTE rekonstrukciója.

meggyorsítottuk azoknak a határozatoknak a végrehajtását, amelyek célja a közoktatás és a felsőoktatás egyidejű, összehangolt tartalmi korszerűsítése, az elméleti és a szakmai képzés színvonalának növelése, valamint az ehhez szükséges személyi és tárgyi feltételek megteremtése. intézkedést tettünk a pedagógus-utánpótlás, -képzés és továbbképzés javítására. hosszas viták és előkészületek után döntés született arról, hogy - új alapokon - ismét megszervezzük a technikusképzést, az év végén pedig napirendre tűzzük a közoktatás és a felsőoktatás fejlesztési programjait.

új - köztük nemzetközi elismerésnek örvendő - értékekkel gazdagodott népünk kulturája. növekedett a közművelődési intézmények igénybevétele, a múzeum-, a hangversenylátogatók, a színházba és moziba járók száma. a szakmai és az általános műveltség gyarapításában egyaránt részt vállalnak a hivatásos és az önkéntes népművelők. tovább bővült a közművelődést szolgáló intézmények hálózata. nyíregyházán és Zalaegerszegen új színház létesült, több megyeszékhelyen folyik a régi színházak korszerűsítése, megfelelő ütemben halad az állami operaház átépítése.

/folyt. köv./kö

parlament

bkk. 1. /Lázár György 17. folyt./kö

a kormány programot dolgozott ki és fogadott el a kulturális élet működési mechanizmusának korszerűsítésére, az intézmények önállóságának növelésére. ez azonban csak akkor hozza meg a remélt eredményt, ha erősödik az intézmények belső demokráciája, kollektíváinak felelősségérzete.

gazdasági gondjaink ellenére sem mondunk le a kultura állami támogatásáról. de a jövőben is csak a szocialista-humanista elkötelezettségű művészet mecénásai leszünk. arra törekszünk, hogy az alkotók és alkotások valódi értékük szerint kapjanak megbecsülést. igényeljük a kritikai élet fellendülését, az igazi értékek felkarolását, a rendszerünktől idegen eszmék elutasítását.

az emberek gondolkodásmódjának, világképének alakításában, a szocialista hazafiság és az internacionalizmus szellemének erősítésében rendkívül felelős, fontos szerepet tölt be a sajtó, a rádió, a televízió. ezektől az intézményektől és munkatársaiktól azt kérjük, hogy elkötelezetten, igényesebben végezzék munkájukat, hitelesen tájékoztassák a közvéleményt, szóljanak eredményeinkről, de a gyengéinket se hallgassák el; vállaljanak nagyobb részt a közízlés formálásában, és adjanak több teret az emberi helytállás bemutatásának.

- soha nem volt ilyen nagy a tudomány társadalmi szerepe - és hozzátehetjük: felelőssége -, mint korunkban. jelenlegi és jövőbeni fejlődésünk egyre több olyan probléma megoldását kívánja meg, amelyekre csak a tudománytól kaphatunk választ. a fejlődés követelményei már régen hazánkban is új alapokra helyezték, szorosabbra fűzték a tudomány és a társadalom, a tudomány és a vezetés kapcsolatát. a kormány rendszeresen figyelemmel kíséri a tudományos élet alakulását, és döntései előtt egyre gyakrabban igényli a tudományos akadémia, s rajta keresztül az egyes tudósok, kutatók véleményét.
/folyt. köv./kö

parlament

bkk. 1. /Lázár György 18. folyt./kö

a VI. ötéves terv eddigi éveiben nemzeti jövedelmünk nemzetközi összehasonlításban is megfelelő részét, mintegy 3 százalékát fordítottuk kutatásra és műszaki fejlesztésre. biztatónak tartjuk, hogy az utóbbi két, két és fél évben előrelépés történt a tudományos kutatás céljaira rendelkezésre álló szellemi és anyagi eszközök ésszerűbb felhasználásában. az országos középtávú kutatási-fejlesztési terv megvalósítása során, különösen az energiagazdálkodás és az agrárkutatások terén értékes eredmények születtek. vannak azonban olyan programok, amelyek végrehajtása vontatottan halad. arra készülünk, hogy az év végéig megvizsgáljuk a végrehajtás helyzetét, és döntünk a szükségesnek ítélt módosításokról, illetve - ha kell - az erőforrások átcsoportosításáról. reméljük, hogy szándékunk találkozik a tudomány képviselőinek egyetértésével.

erről azért is szólni kell, mert esetenként lehetnek állásfoglalásaink, amelyek nyomán aggodalom támadhat: vajon nem esünk-e abba a hibába, hogy alábecsüljük a tudományok szerepét, amelynek káros voltáról a tudományos akadémia legutóbbi közgyűlésén esett szó. teljes meggyőződéssel és jó lelkiismerettel mondhatom: nem. a kormány tisztában van a tudomány növekvő szerepével, és nagyra becsüli tudósaink hozzájárulását az új kérdések megválaszolásához. amit kérünk és sürgetünk, az nem más, mint amit részben maguk a tudomány képviselői kezdeményeztek, vagy legalább elfogadtak. először azt, hogy helyes arányokat alakítsanak ki az alapkutatások, az alkalmazott kutatások, a társadalom-, a műszaki és a természettudományi kutatások egyidejű, céljainkkal egyező fejlesztésében. másodsor, hogy a tudomány rendelkezésre álló szellemi és anyagi erőket a legfontosabb és a legtöbbet ígérő feladatok megoldására összpontosítsuk. úgy vélem, ez jogos igény. a magunk részéről viszont indokoltnak tartjuk annak sürgetését, hogy gyorsítsuk meg a valós eredmények gyakorlati bevezetését elősegítő mechanizmusok fejlesztését.

- a kormány a békés egymás mellett élés elveinek szellemében az elmúlt években is aktív, sokoldalú külpolitikai tevékenységet folytatott. mind a kétoldalu kapcsolatokban, mind a különféle nemzetközi szervezetekben - köztük az ENSZben, amelynek közgyűlése a jelentéges ülészakra magyar elnököt választott -, de valamennyi más fórumon is a béke, a haladás elkötelezett híveként léptünk fel.
/folyt. köv./kö

parlament

bkk. 1. /Lázár György 19. folyt./kö

soha, egyetlen tárgyaló partnerünk előtt sem hagytunk kétséget afelől, hogy külpolitikánkban központi helyet foglal el a varsói szerződés tagállamaihoz, a szovjetunióhoz és a többi szocialista országhoz fűződő szövetségi és testvéri kapcsolatunk állandó fejlesztése, mert ebben látjuk nemzeti létünk, szuverenitásunk megőrzésének legfőbb biztosítékát.

a kölcsönös érdekek és szolidaritás alapján folytattuk az el nem kötelezett és a fejlődő országokkal meglévő együttműködés bővítését, és arra törekedtünk, hogy ne csak megőrizzük, hanem a kölcsönös előnyökre építve - tovább fejlesszük a többi országokkal meglévő kapcsolatainkat is.

a jelenlegi kiélezett nemzetközi helyzetben alapvető kötelességünk, hogy gondoskodjunk szocialista hazánk, dolgozó népünk békéjéről. ezért szövetségeseinkkel együtt szamos, a leszerelést, a nemzetközi együttműködést szolgáló fontos kezdeményezést tettünk. részesei és aláírói vagyunk a varsói szerződés politikai tanácskozó testülete ez év januári, nagy jelentőségű prágai politikai nyilatkozatának. támogatjuk a szovjetunióknak a nemzetközi biztonság megszilárdítására előterjesztett korábbi és legutóbbi javaslatait.

nagy fontosságot tulajdonítunk az európai hagyományos fegyveres erők és fegyverzetek csökkentésének, támogatjuk az atomfegyvermentes övezetek létrehozását. az európai biztonsági és együttműködési értekezlet résztvevőinek madridi találkozásánál képviselőink kezdettől megegyezésre törekvő, aktív tevékenységet fejtenek ki.

sikraszállunk az erőegyensúly fenntartásáért, azért, hogy az államok függetlenségének, területi sérthetetlenségének, a népek önrendelkezési jogának tiszteletben tartása legyen a vitás kérdések rendezésének alapja. meggyőződésünk, hogy a nukleáris katasztrófa elkerülhető, a béke megőrizhető. ennek legfőbb biztosítéka a szovjetunió, a szocialista közösség és a haladó országok következetes békepolitikája, a nyugati világ józanul gondolkodó politikusainak, a békéért aggódók nagy tömegeinek mind határozottabb fellépése az emberiség szellemi és anyagi erőit tékozló fegyverkezési verseny ellen.

/folyt. köv./kö

parlament

bkk. 1. /Lázár György 20. folyt./kö

tisztelt országgyűlés!
kedves képviselő elvtársak!

- a kormány ezuttal is arra törekedett, hogy őszintén és felelősen szóljon jelenlegi helyzetünkről, szándékairól és törekvéseiről, mert úgy véli, hogy csak így számíthat a munkájához nélkülözhetetlen segítségre. meggyőződésem, hogy nehézségeink leküzdésében, feladataink megoldásában a jövőben is építhetünk az önk, munkásosztályunk, parasztságunk, értelmiségünk, egész népünk megértésére és támogatására - mondotta végezetül Lázár György, kérve a kormány beszámolójának megvitatását és jóváhagyását. /mti/

-ár hgy

as

-.-

- 21 -

parlament

bkk. 2. maróthy lászló beszéde

1983. június 22.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk maróthy lászlónak a parlamenti ülészek első napján - csütörtökön - elhangzó beszédét. az anyag feloldásig

embargo!

x x x

- Ülésszakunk napirendjének megfelelően lázár györgy elvtárs átfogó jelentésben számolt be előttünk az 1980 őszén elfogadott kormányprogram eddigi megvalósításáról. számot adott eredményeinkről, szólott gondjainkról, további tennivalóinkról a magyar népköztársaság külpolitikájában, a gazdasági építőmunkában, a társadalmi és az államélet fejlesztésében. az összegezést, a xii. kongresszus óta eltelt időszak áttekintését áprilisi ülésén elvégezte a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága. elmondhatom itt, a törvényhozók előtt, hogy a párt tagsága, de hozzátehetem, hogy a pártönkivüliek, munkások, parasztok és értelmiségiek milliói is azonosulnak a központi bizottság elemzésével, és egyetértenek a határozatokkal.

az eltelt időszak tapasztalatai egyértelműen igazolták, hogy helyes volt a xii. kongresszus döntése, amikor megerősítette pártunk fő politikai irányvonalát. ez a politika szocialista egységbe kövacsolta a nemzetet, világosan kijelöli utunkat és céljainkat. megfelel társadalmunk minden osztálya, rétege, egész dolgozó népünk törekvéseinek. a jó politika, az arra épülő szocialista nemzeti egység, a közmegegyezés a forrása, hogy társadalmi rendszerünk szilárd, belpolitikai helyzetünk kiegyensúlyozott, hogy életünk meghatározója a rend, a kölcsönös bizalom, az alkotó munka, a létbiztonság.

nincs a világon olyan ország, amely függetleníteni tudná magát a nemzetközi környezettől, a világpolitikai és világgazdasági folyamatok hatásától. különösen nyilvánvaló a külső feltételek alakulásának szerepe hazánk esetében, amely adottságai folytán nagymértékben ráutalt a nemzetközi gazdasági munkamegosztásra, s európa közepén, a két világrendszer találkozásánál fekszik.

/folyt. kö./ gw

- 22 -

bkk. 2. maróthy lászló/1. folyt./

ezért feladataink meghatározásánál csakugy, mint eredményeink értékelésénél, mindenkor számolnunk kell a nemzetközi politikai és a világgazdasági viszonyok fejlődésünket segítő, vagy éppen fékező hatásával is. mint ismeretes, az elmúlt három évben feszültebbé vált a nemzetközi helyzet. az imperialista körök katonai fölény szerzési törekvései és konfrontációs magatartása következtében tovább fokozódott a fegyverkezési verseny, újabb veszélyes helyi konfliktusok keletkeztek, feszültebbé vált a szocialista és a tőkés országok viszonya, szűkültek a kapcsolatok. ez a helyzet veszélyezteti valamennyi nép biztonságát, és növekvő terheket ró minden ország gazdaságára.

ebben a nehéz világpolitikai helyzetben is nyomatékosan hangsúlyozzuk, hogy a világháboru elkerülhető. meggyőződésünket a szocialista közösség hatalmas politikai, gazdasági és védelmi ereje mellett arra alapozzuk, hogy az utóbbi esztendőben szerte a világon erősödött a néptömegek tettekben is kifejeződő békeakarata. ezt fejezi ki az a béke-világtalálkozó is, amelyik most folyik prágában, és amelyet e helyről is üdvözlünk. számolunk azzal is, hogy a tőkés országok politikai-gazdasági életben számottevők azok az erők, amelyek felelősen gondolkodnak, józanul mérlegelik a világ realitárait, a hidegháborus feszültség szinte beláthatatlan veszélyeit, s érdekeltek a kölcsönösen előnyös kapcsolatok megőrzésében, fejlesztésében.

országunk nem tartozik a nagyhatalmak sorába, de szavának sulya van a világban. kiegyensúlyozott belső viszonyaink és elveinkhez, szövetségi rendszerünkhöz szilárdan ragaszkodó, ugyanakkor a vitás kérdések tárgyalásos rendezésére, tisztességes, kölcsönösen előnyös megállapodásra mindig kész külpolitikánk komoly nemzetközi tekintélyt biztosítanak számunkra. az elmúlt három esztendő során a magyar népköztársaság nemzetközi tevékenysége teljességgel megfelelt az mszmp xii. kongresszusán kijelölt főirányoknak. a nehezedő világhelyzetben is jól szolgálta nemzeti érdekeinket és a szocialista külpolitika közös céljait. hozzájárultunk a szocialista országoknak a béke megőrzését, a fegyverkezési verseny megfékezését szolgáló közös kezdeményezéseinek kialakításához és érvényre juttatásához.

/folyt. köv./ gw

- 23 -

bkk. 2. maróthy lászló /2. folyt./

a központi bizottság áprilisi ülésének határozata megerősítette külpolitikánk fő irányvonalát. a jelenlegi feszült nemzetközi helyzetben még nagyobb hangsúlyt kap az az alapvető törekvésünk, hogy gondoskodjunk népünk biztonságáról, hozzájáruljunk a szocialista építés kedvező nemzetközi feltételeinek megteremtéséhez. feladataink megoldásához a legfontosabb külső támaszt a szovjetunióval, a varsói szerződés és a kgst tagállamaival folytatott együttműködés jelenti. azon kell dolgoznunk, hogy egységünk még szilárdabb legyen, kapcsolataink tovább erősödjenek, s együttműködésünk megfeleljen az új követelményeknek. a közös érdekek és a kölcsönös előnyök alapján szélesíteni kívánjuk kapcsolatainkat a fejlődő országokkal, hozzájárulva ezzel függetlenségük erősödéséhez, társadalmi-gazdasági felemelkedésükhöz. a tőkés országokkal folytatott kétoldalu kapcsolatainkban és a nemzetközi fórumokon - így a madridi találkozáson is - arra törekszünk, hogy előmozdítsuk a helsinki folyamat továbbvitelét, a politikai, gazdasági, műszaki-tudományos, kulturális együttműködés bővítését.

nemzetközi törekvéseink eredményessége kedvezően befolyásolhatja társadalomépítő céljaink megvalósítását. de a világpolitika fórumain a jövőben is csak akkor lehet komoly szavunk, ha itthon sikeresen oldjuk meg feladatainkat.

a kormányprogram végrehajtásáról szóló beszámoló világosan mutatja, hogy a minisztertanács következetesen dolgozik a xii. kongresszus határozatainak végrehajtásán; alkotmányos funkcióit eredményesen látja el. erősödött gazdaságszervező, irányító tevékenysége. határozott volt, amikor rendkívül nehéz körülmények között kellett gyors és felelős döntéseket hoznia. miközben egyes területeken az operatív irányítás szerepének növelésére kényszerült, nem adta fel az állami irányítási rendszer fejlesztésére vonatkozó céljait. több intézkedést tett az államigazgatás korszerűsítésére, az irányítási eszközök és módszerek összehangolt, együttes fejlesztésére.

/folyt.köv./ gw

as

bkk. 2. maróthy lászló /3. folyt./

az állami irányításban végrehajtott átszervezések elősegítették, hogy a központi irányító szervek az átfogó, hosszabb távú, a társadalompolitika és a gazdaság lényegi összefüggéseit érintő feladatokra összpontosítsák figyelmüket. az elmúlt években tovább növekedett a helyi állami és gazdasági szervek önállósága és felelőssége. a helyi politikai, állami és társadalmi szervezetek egyre felelősebb gazdáivá válnak területüknek. például budapesten ez év januárjától a kerületi tanácsok számos hatáskört, az azok gyakorlásához szükséges anyagi eszközöket és létszámot kaptak. mind jobban sikerült bevonni a lakosságot, a helyi közösségeket a feladatok megoldásába. ezt bizonyítja például az is, hogy az elmúlt két évben az ország lakossága több mint 15 milliárd ft értékű önkéntes társadalmi munkával járult hozzá életkörülményeinek javításához, lakóhelyi környezetének fejlesztéséhez.

a nehezebb körülmények az állami és gazdálkodó szervektől a korábbiakhoz képest sok tekintetben más munkamódszert, munkastilust, szemléletet igényeltek, amiben - úgy látjuk - komoly lépések történtek. ilyenek például a felelősségi rendszer és a hatáskörök pontosabb meghatározására irányuló intézkedések, vagy a tanácsok és más állami szervek kezdeményezései az egyszerűbb és gyorsabb ügyintézés érdekében. a minisztertanács fontosabb döntéseiről kiküldött tájékoztatóból láthatóan a jogi szabályozás korszerűsítésében is történt előrelépés. de a jogi szabályozás nem mindenható orvosság! feladataink megoldásához gyakran más lehetőségeket is kell keresnünk. azt hiszem, nem járok messze az igazságtól, ha azt mondom: úgy is meg lehet szervezni egyes ügyek intézését, hogy az állampolgárnak ne kelljen kérnie azt, ami neki törvényesen jár, vagy amire adott esetben rászorul, hanem előrelátó gondoskodással adjuk, szolgáltatassuk. ide tartoznak például a különféle segélyezések és más társadalmi juttatások, a szükséges gondoskodás a rászoruló idősokorokról és egyéb szociális ügyek. de az élet minden területére érvényes: ne az események után intézkedjünk, hanem gondolkozzunk és dolgozzunk előrelátó módon. mint lázár elvtárs is utalt rá, mindenütt, így a minisztertanács tevékenységében is indokolt még több figyelmet fordítani a döntések várható hatásának felmérésére és mérlegelésére. gondosabban kell megtervezni a végrehajtást, annak feltételeit, és szigorítani az ellenőrzést.

/folyt.köv./ gw

as

bkk. 2. maróthy lászló /4. folyt./

az állami funkciók és a kormányzati munka jobb ellátásának nélkülözhetetlen feltétele a szocialista demokrácia fejlesztése. munkánk feltételeinek nehezebbé és bonyolultabbá válása megköveteli a dolgozók mind szélesebb körű, aktívabb és érdemibb részvételét a döntéshozatalban, a végrehajtásban és az ellenőrzésben egyaránt. ebben megkülönböztetett szerepe van az állampolgárok által választott képviselői szervezeteknek. működésük fejlesztésében még jelentős tartalékaink vannak. tevékenységüket úgy kell alakítani, hogy hozzájáruljanak a társadalomban meglévő véleményeket, törekvéseket, érdekeket. ennek a gondolatnak a jegyében tüztük ki magunk elé a választási rendszer továbbfejlesztését is.

hangsúlyozni szeretném azonban: a demokráciát nem lehet felülről elrendelni vagy bevezetni. a legjobb intézkedések sem helyettesíthetik a demokratikus vezetési módszereket, munkastilust, ami azt is jelenti, hogy igazán figyeljünk oda a dolgozók véleményére, és minden, ügyünket előrevivő, segítő javaslat lehetőség szerinti megvalósítására, ami óriási erőrendszerünk számára.

a demokratikus szellemnek egy kollektív legkörülményét és az adott közösséget körülvevő társadalmi légkört kell jellemzőnek. vezetői munkastilus és egyéni gondolkodásmód egyaránt összetevői annak a szemléletnek, ami a valóságos, szocialista demokráciát jellemzi. ehhez eddig is jelentős segítséget adtak a szakszervezetek, a kisz, a hazafias népfront és a többi társadalmi és tömegszervezet. elengedhetetlen, hogy a vélemények és javaslatok feltárásával, az alulról jövő kezdeményezések megismerésével ezután is alkotóan működjenek közre a döntések előkészítésében.

az állami munkában, a központi döntések konkrét helyzetekre történő alkalmazásában nagyon sokan vesznek részt: minisztériumok, főhatóságok, tanácsok és több más intézmény, szervezet tisztviselője, munkatársa. ha a vállalatok vezetőitől joggal azt igényeljük, hogy felelősséggel, hozzáértő döntéseket hozzanak, akkor az állami irányító posztokon tevékenykedőktől még inkább meg kell követelni ugyanezt. a jó társadalmi közérzet fenntartásának egyik jelentős eszköze az állam és az állampolgárok ügyeinek hozzáértő, lelkiismeretes, gyors és bürokrácia mentes intézése, az állami szervek megbízható működése.

/folyt. köv./ gw

bkk. 2. maróthy lászló /5. folyt./

a kormány programjának elfogadásakor kádár elvtárs hozzászólásában megállapította, hogy „kormányunk, az állami és a gazdasági vezetők, a tanácsok és a közalkalmazottak lelkiismeretesen végzik a maguk munkáját, és feladataik jó megoldására törekednek, bizalmunkat eddigi munkájukkal megszolgálták, és továbbra is megérdemlik. dolgozó népünk elvárja, hogy ezzel a bizalommal továbbra is felelősségteljesen éljenek.

a központi bizottság féltidős értékelése megállapította, hogy a legfőbb gazdaságpolitikai célokat alapvetően elértük. külön is elismerően szólt arról, hogy megőriztük népgazdaságunk belső egyensúlyát, fenntartottuk az ország nemzetközi fizetési képességét, hogy összességében a lakosság életszínvonalát ez ideig sikerült a kongresszusi határozatnak megfelelően megőrizni. javultak a lakosság életkörülményei. külön örömeinkre szolgál, hogy az adott feltételek között a kormány a főváros sokoldalú fejlesztésére megkülönböztetett figyelmet fordított. ennek is köszönhető, hogy budapestben például gyakorlatilag megoldódott az óvodai ellátás.

gazdasági munkánk alapja továbbra is a VI. ötéves népgazdasági terv, amelynek fő irányait és célkitűzéseit változatlanul érvényesnek tartjuk. ez akkor is igaz, ha ma azt kell megállapítanunk, hogy a VI. ötéves népgazdasági terv megvalósítása jóval nehezebb kül- és ennek folytán belső gazdasági feltételek között folyik, mint ahogyan azt a tervezés időszakában feltételeztük. a körülmények elsősorban nem jellegükben, nem minőségükben térnek el attól, amivel számolni lehetett, hanem méreteikben és hatásukban.

a tervben meghatározott fő gazdaságpolitikai célok eddig ilyen feltételek között is teljesültek. életjelt adnak már magukról azok a pozitív folyamatok, amelyek kibontakozását hosszabb ideje sürgetjük. kifejezésre jut ez az ipari termelésnek az eddiginél differenciáltabb növekedési ütemében, az egyes iparágak és vállalatok differenciált fejlődésében. az eredmény abban is érzékelhető, hogy valamelyest csökkent a gazdaságtalan termékek aránya. a kibontakozás iránya helyes, mértéke azonban lassú.

/folyt. köv./ gw

bkk. 2. maróthy lászló /6. folyt./

mezőgazdaságunk jól szolgálja gazdaságpolitikai céljainkat. exportképessége jelentősen segíti külkereskedelmi erőfeszítéseinket, termékei a hazai ellátást magas színvonalon biztosítják.

a népgazdaság egyensúlyának javítását elsősorban a beruházások visszafogásával és a lakossági fogyasztás korlátozásával tudtuk elérni, alapvetően azért, mert termelésünk hatékonysága nem javult kielégítő mértékben.

a belföldi felhasználás korlátozása azonban nem lehet tartós, hosszútávú eszköze a külgazdasági egyensúly megszüntetésének, de annak mindenképpen feltétele. mint ahogy a gazdasági növekedés lassulása sem cél, nem is az egyensúly helyreállításának eszköze, hanem következmény. minél gyorsabban és eredményesebben alakítjuk át gazdasági szerkezetünket, minél jobban nő a termelés hatékonysága, annál gyorsabb lehet gazdaságunk növekedése, nőhet belföldi felhasználásunk. anyagi eszközeink célszerű és gazdaságos felhasználása mellett óriási feladat hárul a tudományra, a kutatásra, a termelésben dolgozók, az értelmiségiek alkotó munkájára a kibontakozás útjainak és módjainak meghatározásában.

a gazdaság irányítási rendszerének és szabályozóinak fejlesztését következetesen folytatni akarjuk. ennek alapelvei beváltak, a rendszer működik, életképes.

a továbbfejlesztésnek a gyakorlat által felvetett problémák megoldására kell irányulnia, és a változó körülményekhez való gyors igazodást kell szolgálnia. az irányítási rendszer továbbfejlesztése tehát nem egy új, átfogó „második”, reform megvalósítását jelenti, hanem a meglévő rendszer egyes elemeinek összehangolt, fokozatos tökéletesítését irányozza elő. a szocialista építés egész szakaszában növekszik az állam szervező funkciója a gazdasági építés legfontosabb területein.

ennek megfelelően foglalt állást a központi bizottság, amikor az állam szerepének erősítését hangsúlyozta a népgazdaság tervszerű fejlődését biztosító közgazdasági, intézményi feltételek megteremtésében és összehangolásában, valamint a tulajdonosi felügyelet ellátásának korszerűsítésében.

/folyt.köv./ gw

bkk. 2. maróthy lászló /7. folyt./

a népgazdaság előtt álló feladatok megoldása valamennyi tartalékunk mozgósítását szükségessé teszi. ilyen tartalékunk a termelési feladatoknak jobban megfelelő szervezeti formák kialakítása, ami az utóbbi időben különös hangsúlyt kapott. a vállalaton belüli szervezeti korszerűsítések és főleg a létrehozott új gazdálkodási - vállalkozási formák eredménye, hatása folyamatosan bontakozik ki. türelemmel kell figyelni ezt a kibontakozást, és azt kell segíteni, hogy maradéktalanul szolgálja céljainkat. a gazdasági munkaközösségek és más formák nem változtatnak a szocialista tulajdon- és elosztási viszonyok lényegén, de ellátnak olyan feladatokat, amelyeket a nagyszervezetek egyáltalán nem, vagy rosszabb hatásfokkal tudnának megoldani.

életszinvonálpolitikánkban a xii. kongresszus által meghatározott célkitűzéseket társadalmi méretekben sikerült megvalósítanunk. számos - az élet- és egyensúly javítása, nemzetközi fizetőképességünk megőrzése érdekében olyan intézkedéseket kényszerültünk hozni - például áremeléseket - amelyek a korábbinál nagyobb terheket róttak a lakosságra. világosan látjuk, hogy egyes rétegeknek és személyeknek, például a nagycsaládosoknak, és főleg a magukra maradt nyugdíjasoknak nehezebb lett a megélhetése, az egy főre jutó reáljövedelmük valamelyest csökkent. lehetőségeinkhez mérten igyekszünk enyhíteni gondjaikon. továbbra is alapelvnek tekintjük, hogy csak olyan béremelésekre, a társadalmi juttatásoknak csak olyan bővítésére kerülhet sor, amely mögött teljesítmény és árualap áll. csak így tartható fenn az ellátás elismerten jó színvonala.

gazdasági lehetőségeink korlátai szükségessé tették életszinvonálpolitikánkban súlypontok kialakítását. a teljesítmények szerint differenciált javadalmazás mellett tovább kell erősíteni a létbiztonságot, kiemelt figyelmet fordítva a gyermekes családokra, a családalapító fiatalokra, a nehéz körülmények között, egyedül élő idős emberekre.

életszinvonálpolitikánk céljai összhangban vannak az egyéni törekvésekkel. a tisztességes, a közösségnek is hasznos munkával teremtett egyéni jólét elveinktől nem idegen, mi több: szocialista célnak mondható. de fel kell lépni az olyan magatartás ellen, amikor jóra való embereket kerít hatalmába a munkával arányban nem álló szerzés vágya. nem a mi ideálunk, sőt nagyon is távol áll tőlünk, gondolkodásmódunktól ez az életforma. éppen ezért sokat kell, és sokat akarunk tenni ellene.

/folyt. köv./ gw

√munkakörülményeket javító intézkedés mellett - a gazdasági

bkk. 2. maróthy lászló /8. folyt./

ugy vélem, a kormány beszámolójából is világosan kitűnik az a szándék és akarat, hogy az életszínvonal megőrzéséhez, az életkörülmények javításához szükséges feltételek biztosítása továbbra is erőfeszítéseink középpontjában áll. azt azonban itt is szeretném ismételtén hangsúlyozni, hogy az életszínvonal biztosításához csak a gazdaság teljesítménye ad alapot. viszont a gazdaság teljesítménye maradt el a legnagyobb mértékben a kongresszusi célkitűzésektől.

társadalmunk mindinkább a munka társadalma lesz. népünk nagy többsége őszintén tiszteli a teljesítményt, legyen az munkásiker, művészeti alkotás, vagy közéleti-társadalmi tevékenység. a nemzetnek nemcsak a múltban voltak nagy fia. korunkban igen jelentősen megnőtt az olyan ember értéke, aki átlagon felül ad önmagából a köz javára, az erre vállalkozót a társadalom megbecsülésének kell öveznie. ilyen példaképet kell állítanunk ifjúságunk elé is. manapság egész társadalmunkban gyakran beszélünk az ifjúságról. joggal, hiszen új nemzedékünk társadalmunk alkotó eleme. szocialista rendünk eddig is kiemelt figyelmet fordított az ifjúságra, országgyűlésünk például a világon az elsők között ifjúsági törvényt alkotott. pártunk, kormányunk a múltban is, a jelenben és a jövőben is szerető gondoskodással törődik a fiatalok neveltetésével, pályaválasztásával, családalapításának feltételeivel, lakáshoz juttatásával. de mint máskor, most is hangsúlyozzuk, hogy mindebben nagy az ifjúság felelőssége, tennie, cselekednie kell önmagáért és a társadalomért. amikor erről a felelősségről beszélünk, nem felejtsük el, hogy ez a sokak szerint „gondtalan, életkor nem olyan gondtalan. ez az életreszóó elhatározások korszaka, a fiatal előtt a pályaválasztás és a párválasztás nagy felelőssége. egy középiskolás diák munkanapja hosszabb, mint a gyárakban a törvényes műszak. azon munkálkodunk, hogy a fiatalok élete tartalmas legyen. jellemiben, magatartásában, társadalmi gondolkodásban derék embereket akarunk nevelni. ezért a szülő, a nevelő, a társadalom és maga az ifjúság egyaránt felelős.

a közvélemény formálására, a közgondolkodásra igen jelentős, napról napra megújulóhatást gyakorol a sajtó, a rádió, a televízió. sajtónknak is köszönhető, hogy az ország, a világ eseményeiről lakosságunk tájékoztatása hiteles, sokoldalú. azt várjuk a tömegtájékoztatástól, hogy értékének mutassa be eredményeinket, erőfeszítéseinket, kerülje el a szenzációhajhászást, a lényegtelen ügyek felnagyítását. sok elkötelezett, kiemelkedő tehetségű és tudású munkatársa van sajtónknak, akiknek munkáját nagyra értékeljük. ám nem kevés a felkészületlen, a fölényeskedő modoru sem. mindenkitől, aki itt dolgozik, társadalmunk igényli az eszmei-politikai felelősséget, szakmájuk alapos ismeretét. a tömegtájékoztatás politikai intézményrendszerünk szerves része. s ha most fogyatékoságait bíráljuk, tesszük ezt azért, hogy fontos funkciójának a jövőben még jobban megfeleljen.

/folyt.köv./ gw

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

budapest, 1983. június 23. bel c s ü t ö r t ö k

sb0001 4 150 mtib1001

a népességnyilvántartás rendszerének helyzete és fejlesztése
/1. rész/

1983. június 23. - az állami népességnyilvántartó hivatal tavaly befejezte a személyi számok kiadását, szeptember elseje óta a személyi igazolvány már csak ezzel együtt érvényes. valamennyi magyarországi, állandó bejelentővel rendelkező lakos legfontosabb 10 személyi adatát számítógépbe programozták, s ez lehetővé teszi, hogy az államigazgatási szervek külön nyilvántartás nélkül, rövid időn belül névjegyzékekhez, címlistákhoz jussanak. ebben az évben már a központi gépi adatbázis segítségével készült például az időközi választási névjegyzék és értesítő, a sorkötelesek, iskolakötelesek, óvodás- és bölcsődés korúak névjegyzéke. a központi gépi adatbázis egyszerűsíti az államigazgatási szervek adminisztrációs munkáját, mérsékli az állampolgárok adatszolgáltatási kötelezettségét.

az állami népességnyilvántartó hivatal gépi adatbázisa révén a jövőben tovább egyszerűsödik a személyi nyilvántartás, gyorsul az adminisztráció. az újszülöttek például ma még csak néhány hónapos korukban kapnak személyi számot, mert adataik a kórházból a születési hely szerint illetékes tanács anyakönyvvezetőjén, a lakóhely szerinti, illetve a megyei tanács közvetítésével jutnak el az állami népességnyilvántartó hivatalhoz, ahol a személyi számokat képezik. jövő évtől ezt az utat lerövidítik, s a személyi számot már a csecsemők születési anyakönyvi kivonata is tartalmazni fogja. ugyancsak jövő évtől egyszerűsítik a tanácsi lakcím bejelentési és nyilvántartási ügyintézkést, s könnyebbedik az állampolgárok dolga a

bkk. 2. maróthy lászló /8. folyt./

ugy vélem, a kormány beszámolójából is világosan kitűnik az a szándék és akarat, hogy az életszínvonal megőrzéséhez, az életkörülmények javításához szükséges feltételek biztosítása továbbra is erőfeszítéseink középpontjában áll. azt azonban itt is szeretném ismételtén hangsúlyozni, hogy az életszínvonal biztosításához csak a gazdaság teljesítménye ad alapot. viszont a gazdaság teljesítménye maradt el a legnagyobb mértékben a kongresszusi célkitűzésektől.

társadalmunk mindinkább a munka társadalma lesz. népünk nagy többsége őszintén tiszteli a teljesítményt, legyen az munkásiker, művészeti alkotás, vagy közéleti-társadalmi tevékenység. a nemzetnek nemcsak a múltban voltak nagy fia. korunkban igen jelentősen megnőtt az olyan ember értéke, aki átlagon felül ad önmagából a köz javára, az erre vállalkozót a társadalom megbecsülésének kell öveznie. ilyen példaképet kell állítanunk ifjúságunk elé is. manapság egész társadalmunkban gyakran beszélünk az ifjúságról. joggal, hiszen új nemzedékünk társadalmunk alkotó eleme. szocialista rendünk eddig is kiemelt figyelmet fordított az ifjúságra, országgyűlésünk például a világon az első között ifjúsági törvényt alkotott. pártunk, kormányunk a múltban is, a jelenben és a jövőben is szerető gondoskodással törődik a fiatalok nevelésével, pályaválasztásával, családalapításának feltételeivel, lakáshoz juttatásával. de mint máskor, most is hangsúlyozzuk, hogy mindebben nagy az ifjúság felelőssége, tennie, cselekednie kell önmagáért és a társadalomért. amikor erről a felelősségről beszélünk, nem felejtjük el, hogy ez a sokak szerint „gondtalan, életkor nem olyan gondtalan. ez az életreszóló elhatározások korszaka, a fiatal előtt a pályaválasztás és a párválasztás nagy felelőssége. egy középiskolás diák munkanapja hosszabb, mint a gyárakban a törvényes műszak. azon munkálkodunk, hogy a fiatalok élete tartalmas legyen. jellemiben, magatartásában, társadalmi gondolkodásában derék embereket akarunk nevelni. ezért a szülő, a nevelő, a társadalom és maga az ifjúság egyaránt felelős.

a közvélemény formálására, a közgondolkodásra igen jelentős, napról napra megújuló hatást gyakorol a sajtó, a rádió, a televízió. sajtónknak is köszönhető, hogy az ország, a világ eseményeiről lakosságunk tájékoztatása hiteles, sokoldalú. azt várjuk a tömegtájékoztatástól, hogy értékének mutassa be eredményeinket, erőfeszítéseinket, kerülje el a szenzációhajhászást, a lényegtelen ügyek felnagyítását. sok elkötelezett, kiemelkedő tehetségű és tudású munkatársa van sajtónknak, akiknek munkáját nagyra értékeljük. ám nem kevés a felkészületlen, a fölényeskedő modoru sem. mindenkitől, aki itt dolgozik, társadalmunk igényli az eszmei-politikai felelősséget, szakmájuk alapos ismeretét. a tömegtájékoztatás politikai intézményrendszerünk szervező része. s ha most fogyatékosságait bíráljuk, tesszük ezt azért, hogy fontos funkciójának a jövőben még jobban megfeleljen.

/folyt.köv./ gw

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

budapest, 1983. június 23. bel csütörtök

sb0001 4 150 mtib1001

a népességnyilvántartás rendszerének helyzete és fejlesztése
/1. rész/

1983. június 23. - az állami népességnyilvántartó hivatal tavaly befejezte a személyi számok kiadását, szeptember elseje óta a személyi igazolvány már csak ezzel együtt érvényes. valamennyi magyarországi, állandó bejelentővel rendelkező lakos legfontosabb 10 személyi adatát számítógépbe programozták, s ez lehetővé teszi, hogy az államigazgatási szervek külön nyilvántartás nélkül, rövid időn belül névjegyzékekhez, címlistákhoz jussanak. ebben az évben már a központi gépi adatbázis segítségével készült például az időközi választási névjegyzék és értesítő, a sorkötelesek, iskolakötelesek, óvodás- és bölcsődés korúak névjegyzéke. a központi gépi adatbázis egyszerűsíti az államigazgatási szervek adminisztrációs munkáját, mérsékli az állampolgárok adatszolgáltatási kötelezettségét.

az állami népességnyilvántartó hivatal gépi adatbázisa révén a jövőben tovább egyszerűsödik a személyi nyilvántartás, gyorsul az adminisztráció. az újszülöttek például ma még csak néhány hónapos korukban kapnak személyi számot, mert adataik a kórházból a születési hely szerint illetékes tanács anyakönyvvezetőjén, a lakóhely szerinti, illetve a megyei tanács közvetítésével jutnak el az állami népességnyilvántartó hivatalhoz, ahol a személyi számokat képezik. jövő évtől ezt az utat lerövidítik, s a személyi számot már a csecsemők születési anyakönyvi kivonata is tartalmazni fogja. ugyancsak jövő évtől egyszerűsítik a tanácsi lakcímbeljelentési és nyilvántartási ügyintézkést, s könnyebbé válik az állampolgárok dolga a